

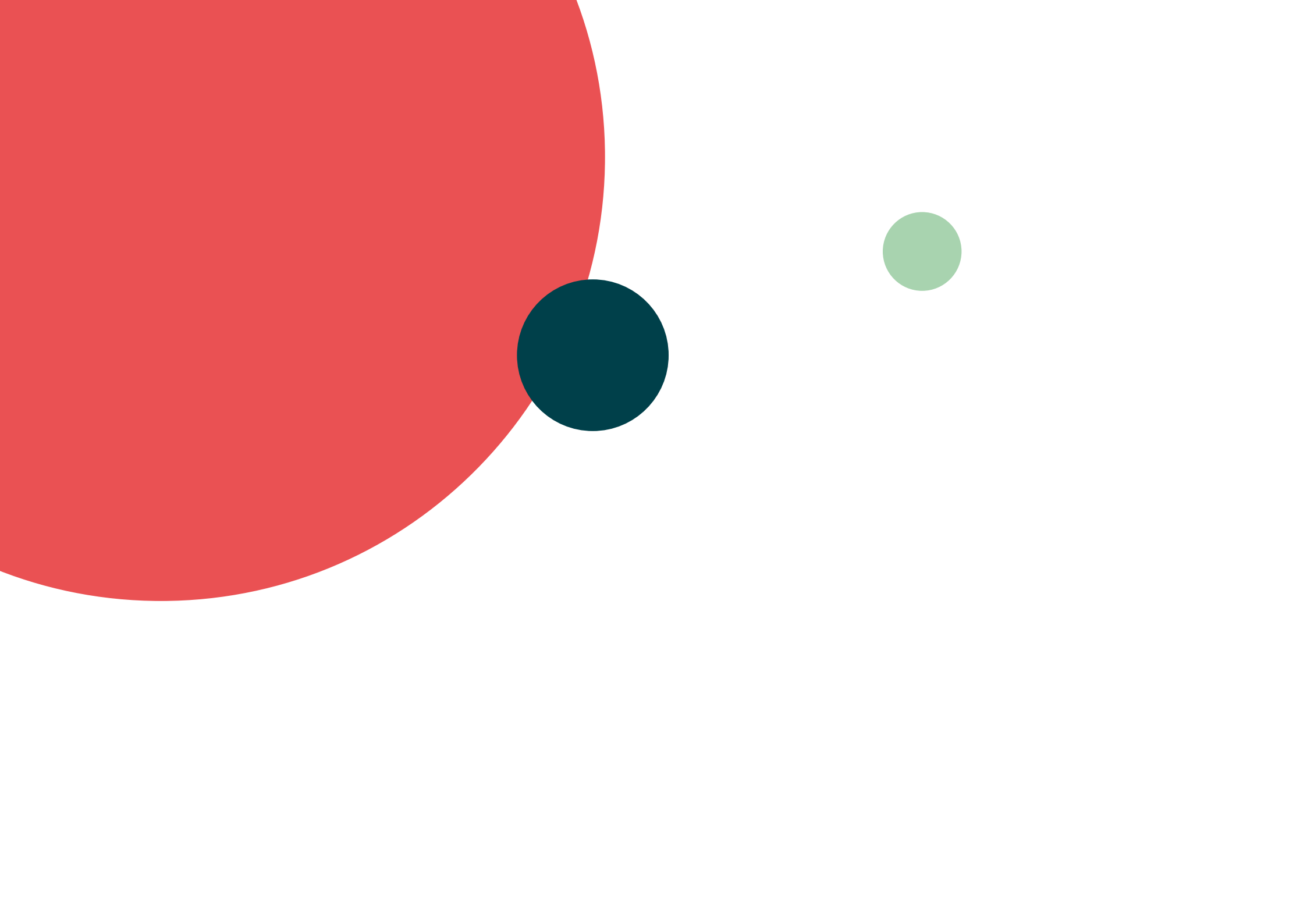
Lån & Spar Bank A/S | CVR-nr. 13 53 85 30

Lån & Spar

ÅRSRAPPORT

2023

Indholdsfortegnelse

Til vores aktionærer	4	Årsregnskab 2023	
Kort om Lån & Spar	8	Indholdsfortegnelse	48
Årets højdepunkter	10	Resultatopgørelse for 2023	49
Opfølgning på forventninger til 2023 og forventninger til 2024	11	Totalindkomstopgørelse for 2023	49
		Balance pr. 31. december 2023	50
Ledelsesberetning		Egenkapitalopgørelse for 2023	51
Hoved- og nøgletal 2019-2023	12	Pengestrømsopgørelse for 2023	52
Forretningsmæssig udvikling i 2023	13	Noter	53
Strategi – En del af noget særligt	22	Påtegninger	
Aktionærforhold	24	Ledespåtegning	96
Regnskabsberetning	27	Den uafhængige revisors revisionspåtegning	97
Risikostyring og kapitalforhold	32	Repræsentantskab	101
Bæredygtighed	35	Lokalråd	102
Corporate Governance	39		
Ledelse	44		
Intern kontrol og risikostyring ved regnskabsaflæggelsen	46		

Læs mere

Her finder du links til øvrig information i tilknytning til Årsrapport 2023:

- [Risikorapport 2023](#)
- [Bæredygtighedsrapport 2023](#)
- [Redegørelse for Anbefalinger for god Selskabsledelse](#)
- [Vederlagsrapport 2023](#)
- [Redegørelse for dataetik](#)

Forord fra vores formand og den administrerende direktør

Til vores aktionærer

Regnskabsåret 2023 blev tilfredsstillende med mange tiltag, som påvirkede både banken og vores kunder positivt. For os markerede 2023 også afslutningen på vores strategi for de seneste fem år – og vi glæder os over de resultater, vi har nået. Samtidig har vi fastsat retningen for de kommende fem år med formuleringen af en ny strategi og ambitiøse mål frem mod 2029.

Resultaterne i 2023 blev positivt påvirket af vores fortsatte initiativer for at styrke bankens tilbud til vores kunder og partnere, men vi blev også hjulpet godt på vej af udviklingen i de økonomiske rammevilkår.

I den lange periode med meget lave og i perioder negative renter var vores og de øvrige bankers rentemarginal under voldsomt pres, men med de stigende renter er vores rentemarginal i 2023 nået tilbage på et mere normalt niveau. Det har bidraget til en væsentlig forbedring af vores indtjening.

John Christiansen
Administrerende direktør

Gordon Ørskov Madsen
Formand for bestyrelsen

Vi kan samtidig med tilfredshed konstatere, at de særlige fordele, vi tilbyder vores medlemskunder, var med til at sikre en betydelig tilgang af nye kunder i årets løb og vækst i både udlån og indlån. Vi har været meget opmærksomme på, at det stigende renteniveau og de højere forbrugerpriser også kunne sætte mange af vores kunders økonomi under pres, og vi forventede ved årets start, at det kunne give anledning til et stigende antal misligholdelser og øgede nedskrivninger på udlån. Det har dog vist sig, at langt de fleste af vores kunder har klaret sig godt igennem udfor- dringerne, og vores tab på udlån har derfor været lave. Det understreger værdien af vores forretningsmodel og viser, at vores kunder, som vi tiltrækker gennem samarbejdet med de faglige organisationer, er gode og stabile kunder med sund økonomi og høj jobsikkerhed.

God afslutning af strategiperiode

2023 var det sidste år med den strategi, som har dannet rammen for vores udvikling og initiativer over de seneste fem år. Vi nåede rigtig langt med vores ambitioner og fik realiseret en bred vifte af vigtige tiltag og initiativer.

Det er afgørende for os, at vi bliver ved med at være en attraktiv bank for vores kunder. Derfor har vi over de seneste år bygget videre på de unikke og personlige fordele, som vi tilbyder medlemskunderne. Her har vi samarbejdet tæt med de faglige organisationer med henblik på at kunne udvikle og tilpasse rådgivning og bankydelser til de specifikke behov, deres medlemmer har. Det har resulteret i en målrettet og forbedret personlig rådgivning, og vi har lanceret en række nye produkter til glæde for alle vores kunder. Det omfatter blandt andet – ifølge Forbrugerrådet Tænk –

Danmarks bedste andelsboliglån og senest et nyt fleksibelt lån med sikkerhed i kundernes friværdis i deres bolig.

Vores mest attraktive fordel til medlemskunderne er tilbuddet om at få Danmarks bedste rente på deres lønkonto. Vi glæder os nu over, at de stigende renter i 2023 igen har gjort det muligt for os at hæve renten til de oprindelige 5 % for indeståender op til 50.000 kr. – og det tror vi også, at vores kunder er tilfredse med.

Fokus på høj kundetilfredshed

Vi måler løbende effekten af vores indsats og nye initiativer i kundetilfredshedsundersøgelser, og høj kundetilfredshed er en afgørende parameter for os. Derfor er vi også meget glade for, at vi for tredje år i træk har modtaget Kundelojalitetsprisen, der er et resultat af Loyalty Groups årlige undersøgelse, og er blevet tildelt titlen som danskernes foretrukne bank. Det forpligter, og vi har en klar ambition om at løfte niveauet yderligere over de kommende år.

Værdiskabende partnerskab

Partnerskabet med de faglige organisationer er omdrejningspunktet for vores forretningsmodel, og den fortsatte udvikling heraf har været – og vil fortsat være – en høj strategisk prioritet. Det har gennem de seneste fem år resulteret i indgåelse af samarbejde med endnu flere faglige organisationer. Samarbejdet med de enkelte organisationer er løbende blevet udbygget med en fælles indsats for at tiltrække nye medlemmer og medlemskunder gennem faglig rådgivning, gode tilbud og særlige fordele. I 2023 udbyggede vi blandt andet samarbejdet med IDA og etablerede et helt nyt fælles rådgivningscenter målrettet

Vi kan med tilfredshed konstatere, at de særlige fordele, vi tilbyder vores medlemskunder, var med til at sikre en betydelig tilgang af nye kunder og vækst i både udlån og indlån i 2023.

IDA's medlemmer. Vi forventer, at de positive erfaringer herfra vil bane vej for et tilsvarende samarbejde med andre organisationer.

Fortsat digitalisering og effektivisering af processer, rådgivning og kundebetjening er også vigtig for vores evne til at være den bedste bank for vores kunder. Vores indsats på dette område har gennem de seneste år ført til betydelige besparelser af ressourcer, givet vores rådgivere nye effektive værktøjer til at løfte kvaliteten af rådgivningen og givet vores kunder nem adgang til selvbetjeningsløsninger, der sparer tid og ressourcer – både for kunderne og for

banken. Det vil vi bygge videre på og gøre endnu mere effektivt og værdiskabende.

En del af noget særligt

Vores nye strategi tager udgangspunkt i de positive resultater, vi har skabt over de seneste år – og med udgangspunkt i en række fokusområder, der er afgørende for, at vi kan blive en endnu bedre bank for alle vores interessenter. Strategien er udarbejdet i et tæt samarbejde med vores partnere, kunder og mange medarbejdere i banken. Så den er bredt funderet og tager udgangspunkt i det unikke i vores forretningsmodel under overskriften: "En del af noget særligt". For det er vi. Vi er en del af et særligt fællesskab, der arbejder for at yde en særlig kundeoplevelse, med et særligt samfundsmæssigt ansvar og en særlig organisation af gode medarbejdere.

Vi har i den nye strategi formuleret en række overordnede mål for de områder, der er afgørende for vores fortsatte succes. Det er konkrete mål for høj kundetilfredshed, fortsat tilgang af nye kunder og et klart ansvar i forhold til bæredygtighed. Forudsætningen for at nå disse mål er, at vi internt bliver stadig bedre til at sikre høj kvalitet og effektivitet i vores daglige arbejde. Derfor har vi også formuleret konkrete mål for effektiviteten af vores kundebetjening, vores tilgængelighed, medarbejdernes tilfredshed og for de finansielle resultater, vi skaber for at sikre vores fremtidige robusthed og evne til at investere i udvikling.

Disse målsætninger kommer til at sætte retning for indsatsen over de kommende fem år på tværs af vores organisation og i tæt samarbejde med vores partnere og kunder. Vi har etableret en intern organisation, som kommer til at lede og koordinere indsatsen på fire strategiske hovedspor, som er beskrevet nærmere i strategiafsnittet i denne årsrapport.

Vi ser frem til at bygge videre på de positive resultater, vi har skabt de seneste år, og vi vil gerne benytte lejligheden til at takke vores medarbejdere for en enestående indsats – og vores partnere og kunder for et godt samarbejde i året, der gik. Det lover godt for de kommende år, hvor vi vil arbejde videre for at blive en endnu bedre bank for alle vores interessenter.

Gordon Ørskov Madsen
Bestyrelsesformand

John Christiansen
Administrerende direktør

Vores nye strategi tager udgangspunkt i de positive resultater, vi har skabt over de seneste år – og med udgangspunkt i en række fokusområder, der er afgørende for, at vi kan blive en endnu bedre bank for alle vores interessenter.

Vi har indgået partnerskab med en lang række faglige organisationer, som også er medejere af banken. Disse organisationer har tilsammen mere end 1 million medlemmer, og vores forretningsmodel tager udgangspunkt i et interessefællesskab og tæt partnerskab mellem banken, de faglige organisationer og derigennem med deres medlemmer.

Kort om Lån & Spar

En del af noget særligt

Vision

Vores bank er en personlig, ansvarlig og medlemsejet bank, som arbejder for kundernes interesser og favner deres økonomiske behov igennem hele livet.

Vi har indgået partnerskab med en lang række faglige organisationer, som også er medejere af banken. Disse organisationer har tilsammen mere end 1 million medlemmer, og vores forretningsmodel tager udgangspunkt i et interessefællesskab og tæt partnerskab mellem banken, de faglige organisationer og derigennem med deres medlemmer.

Vi tilbyder vores kunder en vifte af bankprodukter og ydelser inden for daglig økonomi, realkredit, formueforvaltning, investering, pension og forsikring. Som medlemskunde får man samtidig tilbudt særligt attraktive vilkår på sine bankforretninger samt en målrettet og personlig rådgivning. Det bidrager til kundernes tilfredshed, styrker medlemmernes loyalitet over for de faglige organisationer og giver banken en unik adgang til at tiltrække nye gode kunder.

Indlån **29** mia. kr.

Udlån **17** mia. kr.

Rådgivningscentre **24**

Medarbejdere **520+**

Rådgivningscentre

Lån & Spar har 24 rådgivningscentre, en erhvervsafdeling og kapitalforvaltningsafdelingen Gudme Raaschou, som er omdrejningspunktet for vores personlige og individuelle rådgivning. Vi tilbyder også stadig flere digitale selvbetjeningsløsninger, der gør det let og fleksibelt for kunderne at gennemføre deres daglige bankforretninger. Vores rådgivningscentre er placeret i byer med uddannelsesinstitutioner for videregående uddannelser. Vi har derfor en geografisk overvægt på Sjælland – primært i Storkøbenhavn, hvor vi har 18 rådgivningscentre. Lån & Spar har også rådgivningscentre i Jylland og på Fyn. Gennem vores filial i Malmø udbyder vi desuden en række bankprodukter til kunder i hele Sverige.

Bredt samarbejde med de faglige organisationer

Vores partnere – de faglige organisationer

Vi har i dag aftaler med 59 faglige organisationer, som fremgår af oversigten nedenfor.

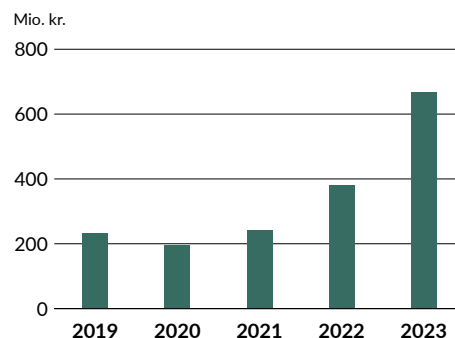
Årets højdepunkter

- Basisindtjeningen før nedskrivninger steg med 288,1 mio. kr. til 668,1 mio. kr.
- Stigningen i basisindtjeningen er drevet af en højere rentemarginal, kundevækst samt vækst i både udlån og indlån.
- Nedskrivninger på udlån udgjorde 68,4 mio. kr. svarende til 0,3 % af udlån og garantier.
- Årets resultat blev på 473,0 mio. kr.
- Bestyrelsen indstiller til generalforsamlingen, at der udbetales et udbytte på 20 kr. pr. aktie for 2023.

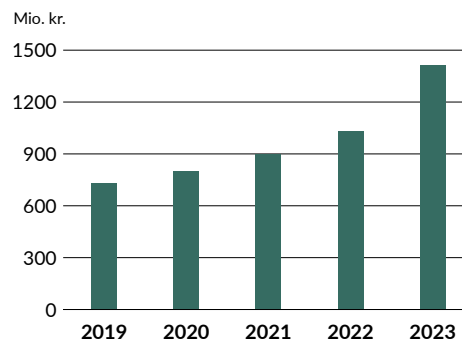
Basisindtjening før nedskrivninger **668,1** mio. kr.

Nedskrivningsprocent **0,3** %

Basisindtjening før nedskrivninger

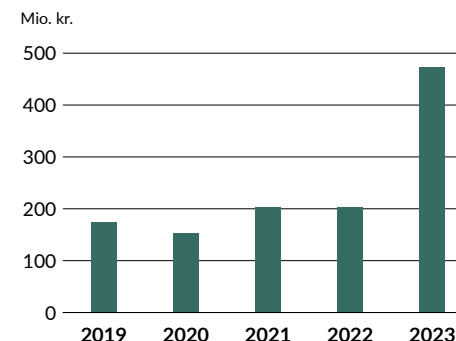
Netto rente- og gebyrindtægter

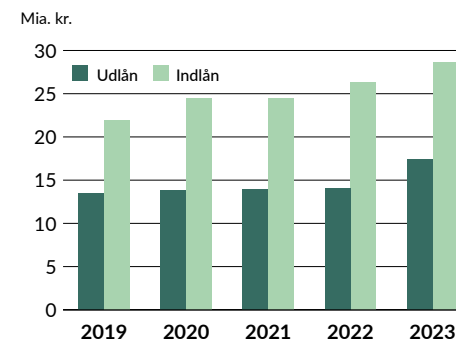
Årets resultat **473,0** mio. kr.

Egenkapitalforrentning før skat **23,8** %

Årets resultat

Udlån og indlån

Opfølgning på forventninger til 2023

Lån & Spars resultater i 2023 blev bedre end forventet ved året start. Resultaterne er drevet af en stigende rentemarginal, kundetilvækst samt vækst i både udlån og indlån.

Resultat efter skat	
Forventninger til 2023	250-350 mio. kr.
Opjustering af forventningerne 12. juli 2023	400-475 mio. kr.
Realiseret 2023	473 mio. kr.
Som forventet	- Faldende aktivitet på boligmarkedet, dog mange handler sidst på året. - Stigende netto renteindtægter som følge af rentestigning. - Stigende omkostninger som følge af inflation, flere medarbejdere og øgede udgifter til drift og it-udvikling. - Fortsat intensiv konkurrence.
Bedre end forventet	- Stor tilgang af nye kunder. - Stigning i rentemarginal. - Stor vækst i både udlån og indlån. - Fortsat få tab på udlån.

Forventninger til 2024

Vi forventer en vækst i dansk økonomi i 2024 på niveau med væksten i 2023. For svensk økonomi forventes en vækst på niveau med den danske. Renteniveauet, inflationen og de geopolitiske spændinger ventes fortsat at bidrage til økonomisk usikkerhed og lav aktivitet på boligmarkedet – særligt i starten af året. Vi forventer, at vi også i 2024 vil kunne tiltrække mange nye kunder på tværs af bankens forretningsområder og herigennem skabe vækst i forretningsomfanget. Væksten i udlånet forventes dog at være lavere end i 2023.

Resultat efter skat	
Forventninger til 2024	350-450 mio. kr.
Forudsætninger	- Vækst i dansk økonomi på niveau med 2023, og vækst i svensk økonomi på niveau med den danske. - Fortsat økonomisk usikkerhed og lav aktivitet på boligmarkedet som følge af renteniveau, inflation og geopolitiske spændinger. - Tilgang af nye kunder på tværs af forretningsområder og vækst i forretningsomfanget. - Stigende omkostninger som følge af flere medarbejdere og øgede udgifter til drift og udvikling af it-systemer. - Stigning i antal kunder med økonomiske problemer som følge af de seneste års stigning i rente- og prisniveau, men fortsat lave nedskrivninger på udlån. - Forventningerne til 2024 er forbundet med usikkerhed, blandt andet som følge af usikkerheden om renteutviklingen.

Hoved- og nøgletal

(Mio. kr.)	2023	2022	2021	2020	2019
Resultat					
Netto rente- og gebyrindtægter	1.412,5	1.034,4	901,1	802,3	795,2
Kursreguleringer	94,5	104,0	61,1	50,9	58,4
Andre driftsindtægter	8,3	6,7	6,8	5,8	4,9
Udgifter til personale og administration	762,0	697,6	658,3	604,0	596,5
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	90,6	72,6	75,1	62,6	35,3
Andre driftsudgifter	1,1	1,2	1,4	1,6	0,8
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	6,5	6,3	8,3	6,6	7,1
Basisindtjening før nedskrivninger	668,1	380,0	242,5	197,4	233,0
Nedskrivninger på udlån m.v.	68,4	66,5	-5,5	38,1	33,3
Basisindtjening	599,7	313,5	248,0	159,3	199,7
Beholdningsresultat	28,3	-61,0	7,4	36,1	22,0
Resultat før skat	628,0	252,5	255,4	195,4	221,7
Skat	155,0	49,5	52,9	42,2	46,5
Årets resultat	473,0	203,0	202,5	153,2	175,2
Balance					
Kassebeholdning og tilgodehavender hos kreditinstitutter m.v.	13.172,2	13.526,2	10.889,8	7.654,8	8.095,1
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	17.369,2	14.110,0	13.959,2	13.808,0	13.504,5
Obligationer og aktier	2.086,0	1.689,6	2.310,3	5.358,9	2.610,9
Aktiver i alt	33.243,6	30.022,3	27.741,0	27.425,6	24.686,0
Indlån og anden gæld	28.680,1	26.288,9	24.435,1	24.414,8	21.923,1
Egenkapital	2.857,3	2.421,5	2.241,6	2.066,7	1.917,7

(Mio. kr.)	2023	2022	2021	2020	2019
Nøgletal					
Kapitalprocent	20,6	22,3	21,6	21,0	21,0
Kernekapitalprocent	19,9	21,3	20,6	20,0	19,9
Egenkapitalforrentning før skat p.a. (%)	23,8	10,8	11,9	9,8	12,0
Egenkapitalforrentning efter skat p.a. (%)	17,9	8,7	9,4	7,7	9,5
O/I-nøgle (omkostninger/indtjening)	56,0	66,9	75,0	77,0	73,0
Renterisiko (%)	1,5	1,6	1,5	1,9	2,0
Valutaposition (%)	3,1	3,5	3,0	3,4	3,5
Valutarisiko (%)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Udlån i forhold til indlån (%)	61,3	54,3	57,6	57,1	62,2
Udlån i forhold til egenkapital	6,1	5,8	6,2	6,7	7,0
Årets udlånsvækst (%)	23,1	1,1	1,1	2,2	0,9
Likviditetsdækning (LCR i %)	504,7	503,6	475,5	429,5	395,0
Summen af store eksponeringer	0,0	10,9	11,4	12,8	24,1
Årets nedskrivningsprocent	0,3	0,4	0,0	0,2	0,2
Årets resultat pr. aktie (kr.)	137,0	58,7	58,6	44,4	50,8
Indre værdi pr. aktie (kr.)	827,8	700,9	647,9	598,2	555,9
Udbytte pr. aktie (kr.)	20,0	10,0	10,0	8,0	10,0
Børskurs	665,0	645,0	625,0	490,0	448,0
Børskurs/årets resultat pr. aktie	4,9	11,0	10,7	11,0	8,8
Børskurs/indre værdi pr. aktie	0,8	0,9	1,0	0,8	0,8
Gennemsnitlig antal ansatte	521,0	479,0	459,0	443,0	425,0

Sammenligningstal for 2019 er tilpasset ændringen i opgørelsesmetoden for basisindtjeningen pr. 1. januar 2020.

Sammenligningstal for 2019 er ikke tilpasset ændringen i anvendt regnskabspraksis pr. 1. januar 2020 vedrørende leasing.

Forretningsmæssig udvikling i 2023

Vi har i 2023 opnået en fortsat forbedring af de økonomiske resultater – godt hjulpet på vej af stigende renter og tilgang af nye kunder. Samtidig har vores kunder vist sig robuste over for de højere forbrugerpriser og stigende realkredit- og udlånsrenter, og vores tab på udlån er derfor fortsat beskedne. Vi har i løbet af året haft fokus på at styrke vores rådgivningskoncepter og partnerskabet med de faglige organisationer – og vi har nu et rigtig godt afsæt for vores nye strategi for de kommende fem år.

Basisindtjeningen før nedskrivninger steg i 2023 med 76 % til 668,1 mio. kr., mens årets resultat blev 473,0 mio. kr., hvilket er 270,0 mio. kr. mere end i 2022.

Forbedringen af basisindtjeningen kan især tilskrives den kraftige stigning i renteniveauet. Danmarks Nationalbank har således siden juli 2022 hævet renten med samlet 4,2 procentpoint, og det har gjort det muligt at øge rentemarginalen fra det historisk lave niveau, som var en realitet i den lange periode med meget lave eller negative styringsrenter. Samtidig har både bankens indlån og udlån været stigende i det forløbne år. Modsat oplevede vi et fald i bankens gebyrer og provisionsindtægter som følge af en lavere aktivitet med formidling af realkreditlån.

Fastlæggelse af ny strategi

2023 var det femte og sidste år med strategien "Vores bank", og vi har i løbet af året fortsat indsatsen for at

komme endnu tættere på de strategiske mål, som vi satte os. Der har været god fremdrift på alle områder, om end vi ikke nåede alle mål. Alt i alt er vi dog meget tilfredse med, hvad der er nået, og vi har nu et rigtig godt afsæt for vores nye strategi.

I løbet af 2023 har vi – i tæt samarbejde med vores partnere – udarbejdet en ny og ambitiøs strategi for de kommende fem år. Vores arbejde med den nye strategi har taget udgangspunkt i et ønske om en fortsat styrkelse af partnerskabsmodellen og opbygningen af en endnu stærkere relation mellem banken, de faglige organisationer og deres medlemmer.

Opfølgning på initiativerne i de forløbne år og præsentationen af vores nye strategi er nærmere beskrevet i årsrapportens afsnit om strategi.

Fortsat tilgang af nye kunder

Privatkunder i Danmark

Det er en meget vigtig del af vores strategi og forretningsmodel at tiltrække nye privatkunder, som samler alle deres bankforretninger hos os. Det er vi lykkedes rigtig godt med i 2023, og det kan ikke mindst tilskrives den fortsatte succes med udviklingen af vores partnerskab med de faglige organisationer. I vores daglige arbejde lægger vi stor vægt og bruger mange ressourcer på at øge vores synlighed i forhold til de faglige organisationers medlemmer samt på at forbedre vores rådgivning og de ydelser, som vi tilbyder vores kunder.

Lån & Spar har aftaler med 59 faglige organisationer og tilbyder deres medlemmer særligt favorable vilkår på bankforretninger. Tre nye organisationer, Ergoterapeutforeningen, Dansk Organist og Kantor Samfund og Billedkunstnernes Forbund, kom til i 2023, mens to organisationer (Forbundet Kultur og Information, Danske Skov- og Landskabsingeniører og Have- og Parkingeniører) fusionerede med Dansk Magisterforening.

Vi har i løbet af året haft stor aktivitet i forbindelse med den direkte indsats over for medlemmerne af de faglige organisationer. Via mere end 200 arrangementer – både fysiske møder og webinarer – har vi mødt mange eksisterende og potentielle kunder. Der er gode tilbagemeldinger fra disse arrangementer, og de skaber interesse for at blive kunde i banken.

Lavere vækst i verdensøkonomien og store udsving på de finansielle markeder

Væksten i verdensøkonomien var aftagende igennem 2023, og inflationen faldt markant – men er fortsat på et højt niveau. Forventningerne til væksten i 2023 er dog løbende blevet opjusteret i løbet af året samtidig med, at den faktiske inflation har været lavere end forventet. Ændringerne i det økonomiske billede har medført betydelige udsving på de finansielle markeder og har påvirket vores kunders økonomi.

I USA har der i 2023 været betydelig fremgang i beskæftigelsen, og både lønstigningerne og inflationen har været høje, men aftagende i forhold til 2022. Den amerikanske centralbank har på den baggrund fortsat stramningen af pengepolitikken gennem året, og den pengepolitiske styringsrente er steget fra 4,5 % til 5,5 %. Efter en vækst omkring 2,4 % i 2023 forventes den amerikanske økonomi at vise en vækst i niveauet 1,5 % i 2024 og 1,7 % i 2025.

I Europa var væksten høj i både 2021 og 2022, men forventes at blive omkring beskedne 0,6 % i 2023. I 2024 forventes væksten i Europa at blive i underkanten af 1 %, mens væksten forventes at tiltage i 2025 til omkring 1,5 %. Den Europæiske Centralbank stoppede i 2022 sit opkøbsprogram af værdipapirer og har i 2023 valgt ikke at genkøbe værdipapirer, som udløber. Den Europæiske Centralbank har ligeledes strammet pengepolitikken gennem flere rentestigninger med det formål at bekæmpe inflationen, og styringsrenten er samlet blevet hævet med 2 procentpoint fra 2,5 % til 4,5 %.

Væksten i dansk økonomi var omkring 1,3 % i 2023, og noget højere end forventet ved årets start. I 2024 forventes en vækst tæt på niveauet i 2023. Beskæftigelsen steg løbende gennem året og nåede op på et historisk højt niveau i 4. kvartal. Inflationen var i 2023 aftagende primært som følge af globale prisfald på blandt andet energi, transport og fødevarer. Lønstigningerne er tiltaget igennem 2023, blandt andet som følge af forårets overenskomster,

men også som følge af høj og stigende beskæftigelse samt fortsat mangel på arbejdskraft. Forbrugers købekraft blev forbedret i 2023, men er fortsat forringet med ca. 5 % i forhold til før Covid-19.

Sverige oplevede en negativ vækst i 2023 på omkring 0,5 % på baggrund af en inflation i underkanten af 9 %. Udviklingen var blandt andet et resultat af en betydelig svækkelse af den svenske krone. Vækstudsigterne for 2024 er mere positive med en forventet fremgang på 0,9 %. Inflationen ventes at aftage i Sverige i løbet af 2024 til i underkanten af 4 %.

I 2023 har de lange renter generelt været stigende, dog med en faldende tendens mod årets slutning, og stigningerne er sket i takt med stramninger fra Den Europæiske Centralbank. Mod årets slutning var den faktiske inflation og forventningerne til den fremtidige inflation stærkt aftagende, og det har ført til forventninger om rentenedsættelser fra Den Europæiske Centralbank i løbet af 2024.

Aktiemarkederne har generelt oplevet en stigning igennem 2023, men der har i perioder været betydelige udsving i aktiekurserne. Regnskaber fra selskaberne, aftagende inflation, højere renter, stigende beskæftigelse og stramninger af pengepolitikken har været de typiske udløsende faktorer. Aktierne steg betydeligt mod årets slutning på forventning om pengepolitiske lempelser i 2024. Globalt steg aktierne med godt 20 % i 2023, mens det danske C25-indeks steg med 7 %.

Udviklingen i økonomien og på de finansielle markeder har påvirket vores kunder og deres privatøkonomi. Den fortsat høje inflation og de stigende renter har således haft en negativ indflydelse på deres købekraft, mens den stigende beskæftigelse har lagt en dæmper på frykten for tab af job, og overenskomstsmæssige lønstigninger har mindsket tabet af realindkomst. De stigende lange renter har generelt haft en negativ effekt på ejendomspriserne, ligesom

antallet af bolighandler var meget lavt i begyndelsen af året som følge af den faldende købekraft, stigende renter og usikkerhed om fremtiden. Udviklingen vendte dog i løbet af året som følge af den fortsatte stigning i beskæftigelsen, stigning i reallønnen og udsigten til at kunne undgå en skattestigning ved handel inden årsskiftet. Nogle af vores kunder – dog væsentligt færre end i 2022 – har benyttet faldet i obligationskurserne til at reducere deres restgæld.

Vi kan samtidig måle, at vores brandingkampagne igennem 2022 og 2023 – i kombination med de mange andre aktiviteter – har øget kendskabet til banken og ejerskabet, ligesom flere er mere tilbøjelige til at overveje os som deres bank. I 2023 har kampagnen været fokuseret på online-platforme.

Det er ofte i forbindelse med større "begivenheder" i kundernes liv, at de vælger at skifte bank – og især i forbindelse med køb af bolig. Aktiviteten på boligmarkedet var i den første del af 2023 behersket, men herefter steg aktiviteten, og det bidrog til interessen for at blive kunder i banken.

Vi har også videreført indsatsen for at styrke vores rådgivning. Vores koncept for professionsspecifik rådgivning er omdrejningspunktet i vores målrettede tilbud til organisationernes medlemmer. Konceptet er baseret på en detaljeret viden om de enkelte professioner, herunder de særlige for-

hold omkring pension, arbejdsforhold, risiko for arbejdsløshed osv. Med rådgivningen og de tilhørende mødekoncerter har vi et unikt udgangspunkt for at rådgive kunderne på den bedst mulige måde. Vi kan måle, at tilfredsheden med kundemøderne er meget høj, men vi kan også konstatere, at denne type rådgivning kræver, at vores rådgivere er meget kompetente og kan dække alle elementer af kundens økonomi – fra bolig- og forbrugsfinansiering til pension og investeringer. Derfor har vi i 2023 videreført den strukturerede undervisning af rådgiverne, og den omfatter både styrkelse af de faglige og kommunikative kompetencer. Da vi løbende har tilgang af nye kunder, rækker det dog ikke at videreuddanne vores eksisterende rådgivere – vi har også brug for at tiltrække nye rådgivere. Det har dog vist sig vanskeligt over de senere år som følge af den historisk lave arbejdsløshed og en generel mangel på kunderådgivere, og derfor udvidede vi i 2022 vores eksisterende trainee-program. Programmet omfatter et attraktivt forløb for unge nyuddannede, hvor de gennem et 15 måneders uddannelsesforløb får et godt indblik i bankens aktiviteter kombineret med faglig videreuddannelse – og bliver godt klædt på til effektivt at fortsætte som kunderådgivere. 19 nye deltagere påbegyndte programmet i 2023.

Igen i 2023 har de store udsving på de finansielle markeder og de markante rentestigninger medført et stort behov for rådgivning – både investeringsrådgivning og rådgivning i forbindelse med boligkøb. Udvalgte kunder har ligeledes haft brug for særlig hjælp, men generelt har vores kunder vist god evne til at tilpasse deres økonomi til de aktuelle økonomiske forhold.

I vores bestræbelser på at rykke endnu tættere på organisationerne og deres medlemmer har vi indgået et nyt

samarbejde med vores medlemsorganisation IDA. Som led i samarbejdet blev der i foråret 2023 etableret et rådgivningscenter i IDA-huset på Kalvebod Brygge i København, der fokuserer på at hjælpe og rådgive medlemmerne af IDA. Etableringen af en fysisk tilstedeværelse og et dedikeret team er sket i et tæt partnerskab med IDA's ledelse. Med denne direkte tilgang oplever vi, at mange af IDA-medlemmerne får en god oplevelse af samarbejdet mellem banken og organisationen, og mange har allerede valgt at tage imod tilbuddet om at blive kunder i banken. Vi er meget tilfredse med de indledende erfaringer og resultaterne af dette nye koncept, og vi forventer at udfolde det i forhold til andre organisationer over de kommende år.

Et af de nye produkter, som vi har haft fokus på i 2023, er vores friværdiprodukt, hvor kunderne kan optage lån på basis af deres friværdi i boligen. Mange af vores kunder har en stor friværdi i deres boliger, og vi har oplevet stor interesse for det nye produkt. Friværdikontoen giver vores kunder mulighed for at få mere luft i økonomien til såvel større investeringer i forbedringer af boligen som andre former for forbrug.

Bæredygtighed betyder stadig mere for både banken og vores kunder, og vi arbejder løbende på at integrere bæredygtighedshensyn i vores rådgivning samt på at kunne tilbyde vores kunder flere og mere bæredygtige produkter. Vi tilbyder blandt andet attraktive lån til el- og hybridbiler, og vi har forskellige investeringsmuligheder i vores investeringsforeningsunivers, hvor der aktivt er taget stilling til bæredygtighed og fortaget investeringer, der er bæredygtige. Endvidere tilbyder vi via vores samarbejdspartnere blandt andet energitjek, energimærkning af ejendomme og tilskud til omlægning til grønnere opvarmningsformer. Vi

Vi giver igen 5 % på lønkontoen

I 2023 har vi hævet indlånsrenterne for vores medlemskunder – og vi giver nu igen 5 % på lønkontoen for de første 50.000 kr. Forrentningen af lønkontoen til medlemmerne af organisationerne er den bedste i Danmark.

Udover de første 50.000 kr. er der en positiv forrentning af indestående på mellem 1 og 1,5 %, alt efter hvor mange penge kunderne har stående på kontoen, og vi giver op til 2,5 % i rente på opsparingskonti.

Lån & Spar har Danmarks mest tilfredse kunder

I 2023 vandt Lån & Spar for tredje år i træk prisen som den bank i Danmark, der har de mest loyale og tilfredse kunder.

Prisen er baseret på en måling, der er udarbejdet af det uafhængige konsulenthus Loyalty Group, som undersøger kunders loyalitet og tilfredshed i forskellige brancher. Lån & Spar scorer højest på stort set alle parametre i undersøgelsen, blandt andet inden for "værdi for pengene", "servicekvalitet" og "samfundsansvar".

"Kundetilfredshed er vores vigtigste nøgletal, så vi er naturligvis stolte over endnu en gang at indtage førstepladsen," siger administrerende direktør John

Christiansen, der mener, at Lån & Spars særlige ejerskabsforhold medvirker til den flotte placering.

"Når medlemskunder henvender sig, kender vi allerede deres branche, og derfor kan vi rådgive specifikt ud fra deres ansættelsesvilkår, ferieordninger, pension, løntrin og tillægsordninger. Det kan vi, fordi vores ejerskabsforhold med mere end 50 faglige organisationer giver os en særlig adgang til viden. Det giver kunderne tryk og en oplevelse af at høre hjemme i deres egen bank," siger John Christiansen.

har ligeledes udviklet et særligt udlånsprodukt til energiforbedringer af boligen, og det er nu ved at blive lanceret.

Vi ser bæredygtighed i et bredere perspektiv, hvor vi gennem vores rådgivning ønsker at bidrage til, at kunderne får en økonomi, der er langtidsholdbar. Vi tilbyder ikke alene vores rådgivning til kunder i banken, men også ude i de faglige organisationer til medlemmer, der har en trængt økonomi. Denne rådgivning har ikke et kommercielt mål, men det er vores opfattelse, at vi her kan gøre en forskel ved at hjælpe, give råd og skabe indsigt, der gør det muligt for det enkelte medlem at få en sundere økonomi.

Alle vores rådgivere har fået et kompetenceløft inden for bæredygtighed for at kunne tage dialogen med kunderne, og vi planlægger yderligere uddannelse, så indsatsen på denne front kan styrkes yderligere.

Erhvervskunder

Lån & Spars erhvervskunder er primært selvstændigt erhvervsdrivende inden for en række udvalgte segmenter. En stor del af kunderne er inden for segmentet "hvide kitler", det vil sige læger, tandlæger, fysioterapeuter, apotekere og andre sundhedssegmenter, hvor vi kan tilbyde målrettet rådgivning, og hvor banken opnår en høj kreditkvalitet i udlånet. Det er en del af vores strategi løbende at udvide antallet af segmenter, og vi har fokus på fx revisorer, advokater, psykologer, kiropaktorer, fysioterapeuter samt ejer- og andelsforeninger.

I 2023 har vi blandt andet haft en række målrettede aktiviteter over for Danske Fysioterapeuter, som banken indgik en samarbejdsaftale med i 2022. Der er i 2023 kommet ny overenskomst for fysioterapeuterne, og banken har analy-

seret overenskomsten og rådgivet kunderne inden for dette segment om, hvordan de mest optimalt arbejder inden for den nye overenskomst. Vi har desuden deltaget på og afholdt mange messer, seminarer og faglige events rettet mod erhvervskunder – både eksisterende og potentielle kunder. Det har bidraget til en fortsat tilgang af nye kunder på erhvervsområdet og et stigende udlån på tværs af hele porteføljen. Erhvervsrådets største kundegrupper er fortsat organisationer, læger og tandlæger.

Vores erhvervskunder klarer sig indtil videre fornuftigt trods stigende renter og den generelle økonomiske usikkerhed. Det skyldes ikke mindst, at hovedparten af vores kunder har en stabil forretning og en god økonomi og derfor er robuste i forhold til fx rentestigninger. Det betyder, at vi generelt kan fokusere på at rådgive vores erhvervskunder om videreudvikling af deres forretning.

De stigende renter påvirker dog især de nyetablerede kunder, som typisk oplever en lidt længere afdragsprofil på deres gæld end tidligere.

Vi er fortsat meget opmærksomme på konsekvenserne af ikke mindst de stigende renter og følger udviklingen tæt.

Kapitalforvaltning

Bankens aktiviteter inden for kapitalforvaltning varetages af kapitalforvaltningsafdelingen Gudme Raaschou.

Gudme Raaschou tilbyder de større og professionelle kunder som pensionskasser, fonde, boligselskaber, investeringsforeninger og kommuner individuelle aftaler om porteføljeforvaltning. Afdelingen har foruden egen forvaltning også aftaler med internationale kapitalforvaltere inden for

specialiserede produktområder, herunder internationale kreditobligationer samt obligationer fra emerging markets, hvilket sikrer et konkurrencedygtigt produktudbud. Gudme Raaschou er desuden rådgiver for en række investeringsforeninger.

I 2023 er arbejdet med ansvarlige og bæredygtige investeringer intensiveret. Vores investeringsforeninger er tilmeldt UNPRI (FN's principper for ansvarlige investeringer), og det skaber gennemsigtighed og hjælper os med at fokusere vores arbejde med bæredygtighed.

Hovedparten af de aktiefonde og investeringsfonde med erhvervsobligationer, der tilbydes via investeringsforeningen Gudme Raaschou og investeringsforeningen Lån & Spar Invest, er klassificeret som produkter, der understøtter den grønne omstilling. Ud over den normbaserede screening med fravalg af selskaber, der ikke lever op til UNPRI's retningslinjer, udelukkes også producenter af kontroversielle våben, gambling, voksenunderholdning, tobak og fossile brændstoffer. De globale aktiefonde udelukker også producenter af alkohol.

Vores fokus og tilgang til bæredygtige og ansvarlige investeringer har bidraget til en fortsat tilgang af kunder i det forløbne år.

Investeringsmæssigt bød 2023 på kursstigninger til de globale aktier, og det var især teknologiaktierne, herunder investorens fokus på kunstig intelligens (AI), der drev kursstigningerne. Derimod havde de fortsat stigende renter en negativ indvirkning på de grønne selskaber, der generelt oplevede modvind. De senere års stigende obligationsrenter betød positive afkast til obligationsinvestorerne.

Sverige

I Sverige tilbyder Lån & Spar enkle bankprodukter som blacolån, kredittkort samt forsikringsprodukter til privatkunder. Forretningsmodellen i Sverige er baseret på en kombination af eget salg og stærke partnerskaber med formidlere. Vi arbejder kontinuerligt med at automatisere, strømline og optimere den svenske forretning, og skalérbarhed, kundetilfredshed og en indsats for at skabe en bedre økonomi for kunderne er nøgleelementer.

Der har været stor efterspørgsel efter blacolån på det svenske marked i det forløbne år, og det skyldes blandt andet, at uroen omkring de makroøkonomiske forhold har

Øget kendskab til fordelene ved partnerskabet med de faglige organisationer

Over de seneste år er banken og de faglige organisationer i fællesskab lykkedes med at fortælle den gode historie om sammenhængen mellem organisationernes ejerskab af banken og medlemskabet af organisationerne – og de unikke fordele, vores medlemskunder opnår ved at være kunder i banken.

Vores målinger viser, at der i 2019 var ca. to tredjedele af vores kunder, som kendte til sammenhængen, mens det nu er ni ud af ti kunder, der giver udtryk for, at de kender til ejerskabet af banken og de fordele, det medfører i form af attraktive tilbud og kompetent rådgivning.

påvirket svenskernes privatøkonomi. Det har betydet, at svenske bankkunder er blevet mere aktive i deres valg af bank og finansielle ydelser, og prisen er blevet en vigtigere faktor. På denne baggrund og som følge af vores forretningsmodel på det svenske marked har vi kunnet byde mange nye kunder velkommen i banken, og over året har der været et stigende udlån – altovervejende til kunder, der ejer deres egen bolig. Denne type kunder har generelt en god tilbagebetalingsevne.

I løbet af 2023 har Sveriges Riksbank fortsat hævet styringsrenterne, og rentestigningerne har haft en positiv effekt på nettorenteindtægterne på den svenske udlånsportefølje, men der har samtidig været tegn på et fald i kreditkvaliteten som følge af, at den høje inflation og rentestigninger har haft en negativ effekt på kundernes privatøkonomi.

Ligesom i den danske del af vores forretning er der stort fokus på kundetilfredshed i den svenske del af forretningen, og i løbet af året har der dels været fokus på serviceringen af den voksende kundeportefølje, dels på at gøre det enkelt at blive kunde. Vi har blandt andet forenklet de tekniske løsninger, når nye kunder skal oprettes i vores systemer, og lanceret en ny netbank. I december 2023 offentliggjorde Svensk Kvalitetsindeks sin årlige brancheundersøgelse vedrørende kundetilfredshed på det svenske privatlånsmarked, og her opnåede Lån & Spar for tredje år i træk en andenplads.

Digitalisering og automatisering

Digitalisering og automatisering af processer i banken er et fortsat strategisk fokusområde, som skal bidrage til at gøre det mere brugervenligt og enkelt for kunderne at benytte

selvbetjeningsløsninger. Samtidig ønsker vi at skabe en yderligere effektivisering af vores interne processer og give rådgiverne de bedst mulige værktøjer til at yde personlig og målrettet rådgivning.

Som led i dette har vi også i 2023 i tæt samarbejde med bankens datacenter SDC arbejdet på at skabe yderligere automatisering af vores sagsbehandling.

Banken har en rådgivningsplatform, der gør det muligt at samle alle oplysninger og beregninger om den enkelte kundes økonomi. I 2023 har vi bygget videre på platformen og har blandt andet videreudviklet vores realkreditløsning, som forbedrer vores rådgivning om boligkøb betydeligt.

Vi har også fortsat digitaliseringen af vores kreditbehandling, og vi har i starten af 2023 lanceret en løsning, som digitaliserer bankens kreditpolitik og hjælper med at vurdere, om en kreditsag lever op til bankens kreditpolitik og retningslinjer. Implementeringen har været vellykket og har forbedret både hastighed og kvalitet i sagsbehandlingen.

Bankens net- og mobilbank, som blev lanceret 2021, er blevet yderligere forbedret og stabiliseret. Det er vores ambition, at bankens kunder skal kunne betjene sig selv 100 % inden for alle områder, som ikke kræver tung rådgivning. I 2023 har vi således lanceret 14 produkter i net- og mobilbanken, som kunderne nu selv kan oprette eller bestille digitalt. Det drejer sig blandt andet om kort, nye konti, studieprodukter, børne- og ungdomsprodukter, fuldmagter m.v.

Begrænsning af risikoen for hvidvask er et vigtigt fokusområde, og vi foretager løbende screeninger for at kunne

opfange eventuelle overtrædelser. I 2023 har vi lanceret en AI-løsning, der kan identificere falske hvidvaskalarmer i systemet. Det betyder, at vi har kunnet reducere det manuelle arbejde med bankens alarmer med 80 % og i stedet kan bruge vores ressourcer på de alarmer, der kræver opfølgning.

De nævnte tiltag er vigtige bidrag til en forbedret kunde-betjening og mere effektive og sikre processer internt, og vi vil også i de kommende år fortsætte investeringerne i digitale effektiviseringsprojekter.

It-sikkerhed og cyberkriminalitet

Truslen fra cyberangreb mod Danmark og landets institutioner og virksomheder har ifølge eksperter aldrig været højere, og angrebene bliver stadig mere avancerede. Dette trusselsbillede udgør en betydelig risiko for den finansielle sektor, som er et naturligt mål for cyberkriminalitet.

Fokus på løbende uddannelse

Efteruddannelse og løbende ny læring er et strategisk fokusområde i forhold til vores mål om at kunne yde professionsspecifik rådgivning. Indsatsen på denne front er baseret på den viden, vi har om de enkelte professioner – og målet er at give kunderne en oplevelse af en kompetent og dygtig samarbejdspartner, der kan overgå de forventninger, de har, når de møder banken.

Vi har det bedste tilbud til andelsboligejere

Mange af vores kunder er andelsboligejere, og derfor har vi et særligt fokus på at kunne rådgive og have et attraktivt tilbud til vores kunder på dette område.

Når der skal lånes penge til en andelsbolig, er det den enkelte bank, der bestemmer renten på lånet, og renterne varierer derfor fra bank til bank.

Forbrugerrådet Tænk har undersøgt 15 bankers andelsboliglån. Resultatet af undersøgelsen blev offentliggjort i sommeren 2023 og viste, at vi er den bank, der har det bedste tilbud i Danmark inden for dette felt. I undersøgelsen så Tænk på flere forskellige parametre som renten, rentespændet, etableringsomkostninger og kundeforhold.

Det er vigtigt for os at kunne tilbyde endnu flere kunder vores medlemsfordele, inklusive en fornuftig finansiering af boligen og rådgivning om deres økonomi. Vi har derfor igangsat en række særlige initiativer rettet mod nuværende og potentielle boligejere.

Den høje grad af digitalisering er naturligvis medvirkende til at øge risikoen for cyberkriminalitet, og derfor lægger vi stor vægt på at tænke it-sikkerhed ind i alle vores processer og systemer.

Vores arbejde med it-sikkerhed og beskyttelse mod cyberangreb bliver løbende styrket, og indsatsen varetages både i eget regi, i samarbejde med bankens datacenter SDC og i sektorregi, hvor Lån & Spar er repræsenteret i Finans Danmarks cyberpolitiske udvalg.

Vores løbende indsats på it-sikkerhedsområdet bliver varetaget af bankens it-risikoudvalg. Indsatsen omfatter blandt andet udarbejdelse af scenarier, prioritering af scenarier og sammenholdelse med bestyrelsens fastlagte risikovillighed på de enkelte områder, vurdering af konkrete hændelser samt kvantificering af de økonomiske konsekvenser. Den samlede risikovurdering påvirkes af en lang række forhold, og vi vurderer løbende udviklingen. På baggrund af dette arbejde tilpasser og udvikler vi også løbende bankens politikker, forretningsgange og kontroller, ligesom vi løbende styrker og tester beredskab og opmærksomhed blandt medarbejderne.

Antallet af svindelsager over netbank er i kraftig stigning, og selvom bankerne stopper mange af kriminalitetsforsøgene, lykkes det alligevel de kriminelle at svindle sig til betydelige beløb hvert år. I 2023 er vi derfor indtrådt som del af en ny Svindel Task Force under Finans Danmark, som i løbet af 2024 skal udarbejde en rapport med forslag til initiativer, der kan reducere mængden af digital svindel mod borgerne.

Regulering og compliance

Der bliver løbende indført nye regler for de danske pengeinstitutter, primært som følge af vedtagelsen af ny, fælles europæisk lovgivning. Reglerne omfatter en lang række områder, herunder kapital- og likviditetskrav, investorbekyttelse, risikostyring, hvidvask og bæredygtighed. Senest er der vedtaget en lang række nye krav vedrørende rapportering om bæredygtighed for banken og vores investeringsprodukter.

Det er bankens mål at leve op til lovgivningen – ikke alene det skrevne ord, men også de bagvedliggende intentioner med lovgivningen. Derfor anvender vi også mange ressourcer på at implementere de nye regler og på løbende at sikre, at vi overholder dem. Denne tilgang anvender vi naturligvis også i forbindelse med udviklingen af løsninger og services til vores kunder.

CSRD og ESRS

Ifølge EU-direktivet om virksomheders rapportering om bæredygtighed (CSRD) og de europæiske bæredygtighedsstandarder (ESRS) bliver banken forpligtet til at rapportere om og offentliggøre vores arbejde med bæredygtighed efter obligatoriske standarder.

For banken træder de nye regler i kraft fra og med regnskabsåret 2024, og rapporteringen efter de nye regler vil således være indeholdt i årsrapporten for 2024.

Vi har i det forløbne år brugt mange ressourcer på det forberedende arbejde, herunder udarbejdelse af en dobbelt væsentlighedsanalyse samt etablering af procedurer og grundlag for den nødvendige dataindsamling.

DORA

I 2023 har vi desuden indledt arbejdet med at implementere EU-forordningen DORA (Digital Operational Resilience Act). DORA er en ny EU-standard for finanssektoren og vores leverandører, som skal sikre en fælles ramme for sektorens fremtidige styring af it-risici og standarder for sikkerheds- og kriseberedskab. Implementeringen af DORA vil omfatte en gennemgribende opdatering af bankens procedurer, forretningsgange og politikker, og vi planlægger at have standarderne fuldt implementeret inden udgangen af 2024.

Inspektion fra Finanstilsynet

I juni 2023 var Finanstilsynet på ordinær inspektion i banken, hvor de væsentligste risikoområder blev gennemgået ud fra en risikobaseret vurdering.

Inspektionen førte til enkelte påbud af ordensmæssig karakter, herunder organisering af arbejdsgange og præcisering af kreditpolitikken.

Banken har taget påbuddene til efterretning og har igangsat initiativer, der skal sikre, at de nævnte områder håndteres på en måde, der er tilfredsstillende for Finanstilsynet. Generelt bekræfter den gennemførte inspektion os i, at Lån & Spar er en veldrevet bank med et sundt forretningsgrundlag.

Forventninger til 2024

Vi forventer en vækst i dansk økonomi i 2024 på niveau med væksten i 2023. For svensk økonomi forventes en vækst på niveau med den danske. Renteniveauet, inflationen og de geopolitiske spændinger ventes fortsat

at bidrage til økonomisk usikkerhed og lav aktivitet på boligmarkedet – særligt i starten af året. Markedsforventningen er, at Den Europæiske Centralbank i løbet af 2024 vil kunne påbegynde en rentenedsættelse som følge af faldende inflation, hvilket vil være et positivt signal. Hvornår det i givet fald vil ske, og hvor stor rentenedsættelsen vil blive, er usikkert.

Vi forventer, at vi også i 2024 vil kunne tiltrække mange nye kunder på tværs af bankens forretningsområder og herigennem skabe vækst i forretningsomfanget. Væksten i udlånet forventes dog at være lavere end i 2023.

Omkostningerne forventes også i 2024 at stige mere end løn- og prisudviklingen som følge af flere medarbejdere og øgede udgifter til drift og udvikling af it-systemer.

Vi forventer at se en stigning i antallet af kunder, der får økonomiske problemer som følge af de seneste års stigning i rente- og prisniveau. Ledigheden forventes fortsat at være lav, og vi vurderer derfor, at langt den overvejende del af kunderne vil kunne tilpasse deres økonomi. Nedskrivningerne på udlån i 2024 forventes på den baggrund i niveauet 0,3-0,4 % af udlån og garantier.

Beholdningsresultatet forventes at udgøre et mindre overskud.

Samlet forventer vi et resultat efter skat i niveauet 350-450 mio. kr.

Forventningen til 2024 er forbundet med usikkerhed blandt andet som følge af usikkerheden om renteutviklingen.

Med nyt koncept rykker vi tættere på IDA

Et af vores mål er at udvide antallet af medlemskunder i banken. Derfor er vi hele tiden på udkig efter nye muligheder for at gøre os mere tilgængelige og synlige. Det nyeste skud på stammen er etableringen af et endnu tættere samarbejde med IDA, som er fagforening og interesseorganisation for højtuddannede med teknologisk, naturvidenskabelig eller it-baggrund.

Vi har som led i samarbejdet etableret et fysisk rådgivningscenter i IDA-huset på Kalvebod Brygge i København, hvor der nu er ansat 11 medarbejdere. Vores medarbejdere i rådgivningscentret har

specialviden om lige netop IDA-medlemmernes fag, herunder livsindkomst, pensionsforhold og overenskomster, som vi inddrager i rådgivningen.

Vi tilbyder IDA-medlemmerne de samme fordelagtige produkter, som alle andre medlemskunder har adgang til, men det tætte samarbejde mellem banken og IDA og de dedikerede ressourcer tæt på medlemmerne har givet noget ekstra. Vi får mange kunder forbi vores rådgivere, og i mødet med banken oplever de styrken i samarbejdet og de kontante fordele, man får som medlem.

En del af noget særligt

Lån & Spar har fremlagt sin nye strategi og de finansielle mål frem mod 2029.

Vores nye strategi frem mod 2029 bygger videre på de resultater, som vi har nået i den foregående femårs strategiperiode – og med fortsat udgangspunkt i vores særlige forretningsmodel og partnerskabet med de faglige organisationer, der er medejere af banken. Vores kunder er deres medlemmer, og samarbejdet er baseret på et stærkt interessefællesskab mellem alle parter.

Vores nye strategi for de kommende fem år er derfor udarbejdet i et tæt samarbejde mellem bankens ledelse, de faglige organisationer og vores medlemskunder samt mange medarbejdere i banken. Strategien tager udgangspunkt i vores vision for fremtiden.

Vision

Vores bank er en personlig, ansvarlig og medlemsejet bank, som arbejder for kundernes interesser og favner deres økonomiske behov igennem hele livet.

Med afsæt i denne vision har vi formuleret en række overordnede mål for at sikre vores

fortsatte succes. Det er konkrete mål for høj kundetilfredshed, fortsat stor tilgang af nye kunder og et klart ansvar i forhold til bæredygtighed. Forudsætningen for at nå disse mål er, at vi internt bliver stadig bedre til at sikre høj kvalitet og effektivitet i vores daglige arbejde. Derfor har vi også formuleret mål for forbedring af effektiviteten af vores kundebetjening, vores tilgængelighed, medarbejdernes tilfredshed og de finansielle resultater, der skal sikre vores fremtidige robusthed og fortsatte evne til at investere i udvikling. Vores nye finansielle målsætning er at opnå en egenkapitalforrentning på minimum 10 % efter skat.

Vi har tilrettelagt vejen mod realiseringen af disse mål gennem fire strategiske spor, der hver især vil involvere en aktiv indsats fra og tæt samarbejde mellem bankens ledelse, vores medarbejdere og partnere.

Vi vil arbejde fokuseret på disse strategiske spor og vil løbende følge op på indsats og resultater.

Opfølgning på strategien "Vores bank"

I 2023 afsluttede vi den seneste femårs strategiperiode, hvor vi gjorde betydelige fremskridt via en lang række målrettede initiativer. Blandt de vigtigste resultater er:

Kunderne

- Betydelig årlig tilgang af nye medlemskunder.
- Lancering af en række nye produkter målrettet vores medlemskunder.
- Træning af rådgivere og udvikling af koncepter for personlige rådgivningsydelser.
- Løbende måling af og systematisk opfølgning på kundetilfredsheden med service, produkter og rådgivning.
- Modtagelse af Kundeloyalitetsprisen baseret på Loyalty Groups årlige undersøgelse og dermed tildeling af prisen som danskernes foretrukne bank i 2023.

Partnerne

- Tæt samarbejde om udvikling af professionsspecifik rådgivning, produkter og services.
- Højt aktivitetsniveau med fælles deltagelse på faglige møder, konferencer og faglige events rettet mod de faglige organisationers medlemmer, potentielle og eksisterende medlemskunder.
- Udvidelse af samarbejdet og tilgang af 11 yderligere faglige organisationer i løbet af de seneste fem år til i alt 59 med udgangen af 2023.

- Produkt til de faglige organisationer med tilbud om konfliktlån til deres medlemmer i forbindelse med en eventuel konflikt på arbejdsmarkedet.
- Tilbud om økonomisk rådgivning af medlemmer, der ikke er kunder i banken.
- Gennemførelse af branding-kampagne til profilering af samarbejdet og de gensidige fordele.

Digitalisering

- Gennemførelse af omfattende digitalisering og effektivisering af processer i drift og kundebetjening med væsentlige ressourcebesparelser og kvalitetsløft til følge, herunder blandt andet inden for kreditvurdering.
- Udvidelse af rådgivningsplatform med nye moduler til rådgivning om blandt andet investering og pension.
- Lancering og videreudvikling af ny net- og mobilbank og en række selvbetjeningsløsninger for kunderne.

Finansielle mål

- Egenkapitalforrentningen før skat blev i 2023 på 23,8 % mod en målsætning om minimum 15 %.

De fire strategiske hovedspor

Kundevækst og styrkede partnerskaber

Vi vil fortsætte det tætte samarbejde for at udvikle partnerskaberne med de faglige organisationer, så vi bedst muligt støtter hinandens vækststrejer.

Vi vil arbejde målrettet for at blive medlemmernes oplagte valg som bank gennem fortsat udvikling af samarbejdet med vores partnere og derigennem vedligeholdelsen af et unikt kendskab til medlemmernes særlige økonomiske og arbejdsmæssige forhold i alle deres livsfaser. Det skal danne grundlag for en fortsat udvikling af unikke produkt- og servicetilbud, som medlemskunderne kender og værdsætter.

Tilgængelig og proaktiv bank

Vi vil give vores medlemskunder en særlig kundeoplevelse som en bank, der leverer betjening af høj kvalitet på medlemskundernes præmisser.

Vi vil videreudvikle vores løsninger, så vi giver kunderne mulighed for en høj grad af selvbetjening og fleksibilitet. Vi skal være målrettede og proaktive i de løsninger, vi tilbyder vores kunder igennem alle kundens livsfaser. Og vi vil arbejde for yderligere at styrke effektiviteten og kvaliteten i vores rådgivning, så kundeoplevelsen bliver god og let tilgængelig.

Bæredygtighed

Vi vil leve op til vores samfundsansvar og være en bank, der støtter op om bæredygtighed.

Vi vil i vores aktiviteter lægge vægt på at yde et særligt bidrag til social bæredygtighed, og vi vil involvere vores partnere og kunder i indsatsen. Vi vil sikre, at vi fortsat lever op til den gældende lovgivning og forventningerne til en ansvarlig bank fra samfundet omkring os.

Attraktiv og handlekraftig organisation

Vi vil være en attraktiv arbejdsgiver med en handlekraftig organisation, der løfter i fællesskab.

Vi vil investere i fortsat udvikling af de muligheder, vi tilbyder vores medarbejdere, så vi kan tiltrække branchens dygtigste og skabe en positiv tilknytning og et særligt fællesskab. Vi vil sikre udvikling af medarbejdernes personlige og faglige kompetencer og skabe en klar retning for det daglige arbejde, der bidrager til realiseringen af bankens strategi og mål.

Aktionærforhold

Det er Lån & Spars ambition at tilbyde vores kunder et relevant udvalg af serviceydelser og at opnå en høj kundetilfredshed – og derigennem skabe basis for fortsat vækst i bankens aktiviteter og et attraktivt afkast til bankens aktionærer. Hovedparten af bankens aktionærer er faglige organisationer, og via vores partnerskab tilbyder vi disse organisationers medlemmer særlige vilkår på deres bankforretninger. Det skaber en værdi for medlemmerne og organisationerne, som kommer ud over afkastet på Lån & Spar-aktien.

Aktieinformation

Aktierne i Lån & Spar er noteret på Nasdaq Copenhagen (ISIN: DK0010201532). Aktierne er udstedt med en stykstørrelse på 100 kr., udstedes til ihænde og giver én stemme pr. aktie a 100 kr., dog med den begrænsning, at ingen aktionær kan afgive flere stemmer, end hvad der

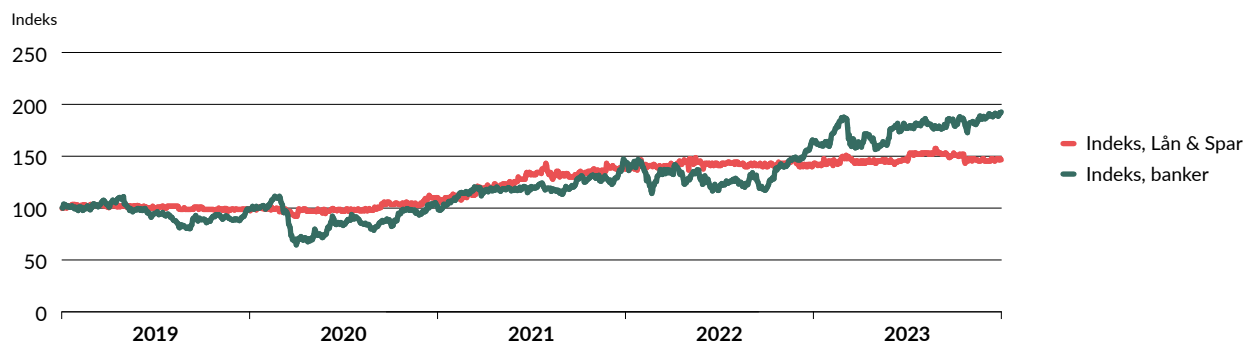
svarer til 15 % af aktiekapitalen. Aktierne er frit omsættelige, men banken skal give sit samtykke ved overdragelse af aktier til en køber, der har eller ved overdragelsen opnår 15 % eller mere af bankens aktiekapital.

Aktiekapitalen i Lån & Spar bestod ved udgangen af 2023 af 3.472.187 aktier a 100 kr. og udgjorde nominelt 347.218.700 kr. Dette er uændret i forhold til året før.

Kursudvikling

Kursen på Lån & Spar-aktien steg med 3,1 % i 2023 og sluttede året i 665, mens indekset for banker noteret på Nasdaq Copenhagen steg med 23,5 %. Den indekserede kursudvikling for Lån & Spar-aktien sammenlignet med udviklingen i indekset for banker noteret på Nasdaq Copenhagen er vist i grafen nedenfor.

Kursudvikling

Udbytte

Bestyrelsen indstiller til generalforsamlingen, at der udbetales udbytte svarende til 20 kr. pr. aktie for regnskabsåret 2023.

Investor relations

Det er Lån & Spars ambition at sikre et højt og troværdigt informationsniveau. Banken lægger således vægt på at videregive åben og relevant information til bankens aktionærer og øvrige interessenter, ligesom vi samtidig ønsker at indgå i en aktiv dialog med disse.

Kommunikationen med investorer, analytikere, pressen og øvrige interessenter finder sted via løbende offentliggørelse af selskabsmeddelelser, investorpræsentationer samt individuelle møder. Information om Lån & Spars resultater og udvikling er tilgængelig på bankens hjemmeside.

Generalforsamling

Den ordinære generalforsamling afholdes mandag den 11. marts 2024 kl. 16.30 på Radisson Blu Scandinavia Hotel, Amager Boulevard 70, 2300 København S.

Finanskalender

6. februar 2024	Årsrapport 2023
11. marts 2024	Ordinær generalforsamling
15. maj 2024	Kvartalsrapport for 1. kvartal 2024
21. august 2024	Halvårsrapport 2024
22. november 2024	Kvartalsrapport for 1.-3. kvartal 2024

Aktierelaterede nøgletal

Nøgletal pr. aktie (kr.)	2023	2022
Årets resultat pr. aktie (kr.)	137,0	58,7
Indre værdi pr. aktie (kr.)	827,8	700,9
Udbytte pr. aktie (kr.)	20,0	10,0
Børskurs/årets resultat pr. aktie	4,9	11,0
Børskurs/indre værdi pr. aktie	0,8	0,9

Ejerforhold

Bankens aktionærer omfatter hovedsageligt faglige organisationer og institutionelle investorer. Følgende aktionærer har meddelt, at de ejer 5 % eller mere af aktiekapitalen.

LB Forsikring	14,79 %
Pensionskassen for Sygeplejersker og Lægesekretærer	11,09 %
Danmarks Lærerforening	10,20 %
Politiforbundet	10,00 %

Vi forbedrede vores økonomiske resultater i 2023 – godt hjulpet på vej af stigende renter og tilgang af nye kunder. Samtidig har vores kunder været robuste over for den økonomiske udvikling, og vores tab på udlån er derfor fortsat beskedne.

Regnskabsberetning

Hovedpunkter

- Basisindtjeningen før nedskrivninger udgjorde 668,1 mio. kr. i 2023, hvilket er en stigning på 288,1 mio. kr. i forhold til året før.
- Væksten i indtjeningen skyldes en højere rentemarginal, kundetilgang og vækst i udlån og indlån.
- Netto rente- og gebyrindtægter udgjorde 1.412,5 mio. kr. I forhold til året før er det en stigning på 36,5 %.
- Udgifter til personale og administration steg 9,2 % i forhold til året før og udgjorde 762,0 mio. kr.
- Nedskrivninger på udlån m.v. var på niveau med året før og udgjorde 68,4 mio. kr. Det svarer til 0,3 % af udlån og garantier.
- Beholdningsresultatet udgjorde et overskud på 28,3 mio. kr. mod et tab på 61,0 mio. kr. året før.
- Årets resultat før skat udgjorde 628,0 mio. kr., hvilket svarer til en forrentning af egenkapitalen på 23,8 %.
- Årets resultat udgjorde 473,0 mio. kr. svarende til 137 kr. pr. aktie.
- Ledelsen anser basisindtjening og resultat for tilfredsstillende.
- Udlånet udgjorde 17.369,2 mio. kr. ved udgangen af 2023, hvilket er en vækst på 23,1 %.
- Indlånet steg med 9,1 % og udgjorde 28.680,1 mio. kr. ved udgangen af 2023.
- Kapitalprocenten udgjorde 20,6 mod et samlet kapitalkrav på 14,7 %.

Basisindtjeningen

Renteindtægter udgjorde 1.243,1 mio. kr. i 2023, hvilket er en stigning på 730,6 mio. kr. i forhold til året før. Renteudgifterne steg til sammenligning med 282,2 mio. kr. og udgjorde 337,3 mio. kr. Udviklingen var drevet af den kraftige stigning i renteniveauet, hvor Danmarks Nationalbank siden juli 2022 har hævet renten med samlet 4,2 procentpoint. Stigningen i renteniveauet har gjort det muligt at øge rentemarginalen, hvilket sammen med vækst i udlån og indlån har øget netto renteindtægter med 448,5 mio. kr. sammenlignet med året før.

Gebyrer og provisionsindtægter udgjorde 564,6 mio. kr., hvilket er et fald på 60,8 mio. kr. Faldet skyldes en væsentligt lavere aktivitet med formidling af realkreditfinansiering fra ejendomshandler og omlægning af eksisterende realkreditlån.

Afgivne gebyrer udgjorde 58,6 mio. kr., hvilket er 9,4 mio. kr. mere end for året før.

Netto rente- og gebyrindtægter steg samlet 36,5 % og udgjorde 1.412,5 mio. kr. i 2023.

Kursreguleringer fra handelsaktiviteter udgjorde en indtægt på 94,5 mio. kr. mod 104,0 mio. kr. året før.

Udgifter til personale og administration steg 9,2 % og udgjorde 762,0 mio. kr. Udover løn- og prisudviklingen skyldes stigningen flere medarbejdere i bankens rådgivningscentre til håndtering af et stigende antal kunder.

Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver udgjorde 90,6 mio. kr., hvilket er en stigning på 18,0 mio.

kr. i forhold til året før. Heraf udgjorde 10,4 mio. kr. nedskrivning af to it-udviklingsprojekter i 4. kvartal 2023.

Samlet er der brugt 56 øre på omkostninger for hver krone, der er tjent.

Nedskrivninger på udlån

Nedskrivninger på udlån m.v. udgjorde 68,4 mio. kr. i 2023, hvilket er en stigning på 1,9 mio. kr. Nedskrivningerne svarer til 0,3 % af udlån og garantier. Trods den negative udvikling i samfundsøkonomien var tab på udlån fortsat lave i det forløbne år. For bankens svenske privatkunder var der en mindre stigning i antal misligholdelser, og de statistiske nedskrivninger på disse kunder steg som følge heraf. Det er stadig forventningen, at den økonomiske udvikling også vil føre til en stigning i tabsniveauet for øvrige kunder over tid. For at imødegå dette blev nedskrivningsmodellerne justeret, og det i 2022 ledelsesmæssigt fastsatte tillæg til nedskrivningerne på 44,0 mio. kr. blev øget til 56,0 mio. kr. ved udgangen af 2023.

Beholdningsresultatet

Beholdningsresultatet omfatter afkast af positionstagnation i værdipapirer og sektoraktier og udgjorde 28,3 mio. kr. i 2023 mod et tab på 61,0 mio. kr. året før.

Skat

Resultat før skat udgjorde 628,0 mio. kr., hvilket svarer til en forrentning af egenkapitalen på 23,8 %. Skat af årets resultat udgjorde 155,0 mio. kr. Den effektive skattesats udgjorde 24,7 % og skal ses i forhold til en selskabsskatteprocent på 25,2 for 2023.

Årets resultat og udbytte

Årets resultat udgjorde 473,0 mio. kr., hvilket er 270,0 mio. kr. mere end året før. Årets resultat svarer til 137 kr. pr. aktie. Bestyrelsen indstiller til generalforsamlingen, at der for 2023 udbetales et udbytte på 20 kr. pr. aktie.

Balance, risikoeksponering og kapitalforhold pr. 31. december 2023

Balancen steg med 3.221,3 mio. kr. i 2023 og udgjorde 33.243,6 mio. kr. ved udgangen af året. Udviklingen skyldes primært stigende indlån.

Udlånet udgjorde 17.369,2 mio. kr. pr. 31. december 2023. Det er en stigning på 3.259,2 mio. kr. i forhold til året før. I Danmark var væksten primært drevet af et nyt produkt til finansiering af ejerboliger, som blev lanceret i slutningen af 2022. Væksten i Sverige skyldes stigende salg af blancolån.

Der er samlet reserveret 213,5 mio. kr. til forventede kredittab ved udgangen af året. Det er en stigning på 52,7 mio. kr. i forhold til året før. I det forventede kredittab indgår et tillæg til de statistiske nedskrivninger på 56,0 mio. kr., som er baseret på et ledelsesmæssigt skøn over effekten af den negative økonomiske udvikling.

Den maksimale krediteksponering eksklusiv handelsbeholdningen udgjorde 42.297,0 mio. kr. ved udgangen af 2023. Heraf udgjorde garantier 3.520,4 mio. kr. og uudnyttede kreditter 8.230,9 mio. kr.

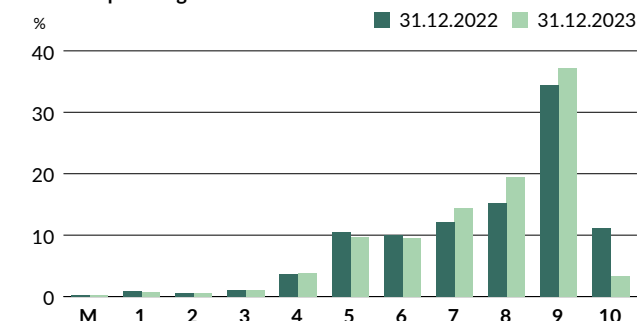
Maksimal krediteksponering

(Mio. kr.)	31.12.2023	31.12.2022
Detail, Danmark	21.677,6	19.317,7
Detail, Sverige	4.398,9	3.279,6
Erhverv	2.905,5	2.673,2
Institut	597,3	344,7
Stat	12.717,7	13.301,2
I alt	42.297,0	38.916,4

Tabellen viser fordelingen af eksponeringen på typer af modparter. Privatkunder i Danmark (Detail, Danmark) er steget med 2.359,9 mio. kr. i 2023.

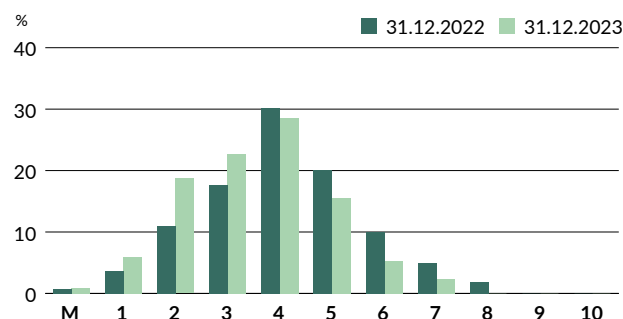
Grafen nedenfor viser eksponeringen opdelt efter kreditkvalitet. Inddelingen i risikoklasser er baseret på en ny model for opgørelse af sandsynligheden for tab på danske detailkunder. Sammenligningstal er tilpasset den nye model. 93,6 % af eksponeringen er placeret i risikoklasserne 5-10, hvor risikoen for tab er meget lille. Misligholdte eksponeringer (M) udgjorde 66,5 mio. kr. svarende til 0,3 %.

Detaileksponeringer i Danmark

Detaileksponeringen i Sverige omfatter primært mindre banklån uden sikkerhed til privatkunder. Fordelingen af eksponeringen på risikoklasser viser en forskydning mod risikoklasser med større sandsynlighed for misligholdelse end året før. Det skyldes primært en stigning i observerede misligholdelser. 23,0 % af eksponeringen er placeret i risikoklasse 5-10. Misligholdte eksponeringer udgør 41,1 mio. kr. Det svarer til 0,9 % af eksponeringen.

Detaileksponeringer i Sverige

Erhvervseksponeringen omfatter primært udlån til organisationer, institutionelle investorer og liberale erhverv.

Tabellen viser eksponeringen inddelt efter Finanstilsynets bonitetskategorier til klassificering af eksponeringen efter kreditkvalitet. 54,7 % af erhvervseksponeringen er placeret i kategorierne 3 og 2a, hvor sandsynligheden for tab anses for henholdsvis 'meget lav' og 'lav'.

Erhvervseksponeringen

(Mio. kr.)	31.12.2023	31.12.2022
3 – utvivlsom god	175,0	177,7
2a – normal	1.415,0	1.343,1
2b – ingen væsentlige svaghedstegn	1.283,7	1.119,5
2c – væsentlige svaghedstegn	23,7	25,1
1 – OIK	8,1	7,8
Erhverv i alt	2.905,5	2.673,2

Statseksponeringen omfatter primært bankens indlån i Danmarks Nationalbank, hvor risikoen for tab er meget begrænset.

Obligationer

(Mio. kr.)	31.12.2023	31.12.2022
Stat	10,1	49,6
Realkredit	1.853,5	1.439,8
Øvrige	0,0	0,0
Obligationer i alt	1.863,6	1.489,4

Obligationsbeholdningen udgjorde 1.863,6 mio. kr. ved udgangen af 2023. Beholdningen omfatter alene danske stats- og realkreditobligationer, som er kendetegnet ved en lav kreditrisiko.

Renterisikoen, der primært vedrører obligationsbeholdningen, udgjorde 38,9 mio. kr. ved udgangen af 2023. Det er en stigning på 2,5 mio. kr. i forhold til året før.

Aktier m.v. udgjorde 222,4 mio. kr. Aktieeksponeringen, hvor ikke-afregnede handler medregnes, udgjorde 227,2 mio. kr. Aktierisikoen, udtrykt som et fald i markedsværdien på 12 %, udgjorde 27,3 mio. kr.

Nettoeksponeringen i udenlandsk valuta udgjorde 83,1 mio. kr. mod 78,2 mio. kr. året før.

Indlånet udgjorde 28.680,1 mio. kr. ved udgangen af 2023. Det er en stigning på 2.391,2 mio. kr. Indlånet er langt større end likviditetsbehovet, og banken har som følge heraf en betydelig overskudslikviditet.

Det kortsigtede likviditetsmål (LCR) er opgjort til 504,7 %, mens det langsigtede likviditetsmål (NSFR) er opgjort til 188,4 %. For både LCR og NSFR gælder et lovgivningsmæssigt minimumskrav på 100 %.

Egenkapitalen udgjorde 2.857,3 mio. kr. ved udgangen af 2023, hvilket er en stigning på 435,8 mio. kr. i 2023. Stigningen skyldes primært årets overskud reduceret med udbetalingen af udbytte for regnskabsåret 2022.

Kapitalgrundlaget er opgjort til 2.742,1 mio. kr. ved udgangen af 2023. Heraf udgør 100,0 mio. kr. supplerende kapital refinansieret i juni 2023. I forhold til året før steg kapitalgrundlaget med 372,9 mio. kr. Risikoeksponeringen steg 2.686,1 mio. kr. i 2023 og udgjorde 13.294,1 mio. kr. ved udgangen af året. Stigningen i risikoeksponeringen skyldes primært væksten i udlånet og implementeringen af en ny model for opgørelse af sandsynligheden for tab på danske detailkunder.

Kapitalprocenten udgjorde 20,6 og den egentlige kernekapitalprocent 19,9.

Kapitalforhold

(Mio. kr.)	31.12.2023	31.12.2022
Egentlig kernekapital	2.642,1	2.256,0
Kernekapital	2.642,1	2.256,0
Kapitalgrundlag	2.742,1	2.369,2
Samlet risikoeksponering	13.294,1	10.608,0
Egentlig kernekapitalprocent	19,9 %	21,3 %
Kernekapitalprocent	19,9 %	21,3 %
Kapitalprocent	20,6 %	22,3 %
Samlet krav til kapitalgrundlaget	14,7 %	13,7 %

Kravet til størrelsen af kapitalgrundlaget udgør 14,7 % af risikoeksponeringen. Heraf udgør solvensbehovet 9,9 procentpoint og det kombinerede bufferkrav 4,8 procentpoint. Forskellen til kapitalprocenten udgør 5,9 procentpoint, og svarer til 784,4 mio. kr. i kapital.

Gearingsgraden, der som minimum skal udgøre 3 % af de uvægtede eksponeringer, er opgjort til 7,3 % pr. 31. december 2023.

Den indfasede del af kravet til nedskrivningsegne passiver udgjorde 14,0 % af risikoeksponeringen. Tillagt det kombinerede kapitalbufferkrav på 4,8 %, udgjorde kravet 18,8 % af risikoeksponeringen. NEP-instrumenter i form af kapitalgrundlaget og udstedte senior non-preferred obligationer udgjorde 26,6 % af risikoeksponeringen, og oversteg dermed kravet med 7,8 procentpoint.

Tilsynsdiamanten

Finanstilsynet har fastsat fire grænseværdier, som det enkelte pengeinstitut, som udgangspunkt, skal holde sig indenfor. Tabellen viser tallene pr. 31. december 2023 for Lån & Spar og de fastsatte grænseværdier.

Tilsynsdiamanten

	31.12.2023	Grænseværdi
Store eksponeringer	31,7 %	Mindre end 175 %
Udlånsvækst	23,1 %	Mindre end 20 %
Ejendommeeksponering	0,4 %	Mindre end 25 %
Likviditet	507,5 %	Større end 100 %

Udlånsvæksten i 2023 overstiger grænseværdien på 20 %. Det skyldes introduktionen af et nyt produkt til finansiering af ejerboliger i Danmark, som blev lanceret i slutningen af 2022 og stigende salg af blancolån i Sverige. For begge produkter forventes væksten at aftage i 2024. Vi forventer, at udlånsvæksten er under grænseværdien ved udgangen af 1. halvår 2024.

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Der er fra balancedagen og frem til offentliggørelsen af årsrapporten ikke indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten

Regnskabsmæssige estimater og skøn

Opgørelse af den regnskabsmæssige værdi af visse aktiver og forpligtelser er forbundet med estimater og skøn. De fremtidige resultater vil derfor blive påvirket i det omfang, at de faktiske forhold viser sig at afvige fra tidligere estimater og skøn. Estimater og skøn er baseret på forudsætnin-

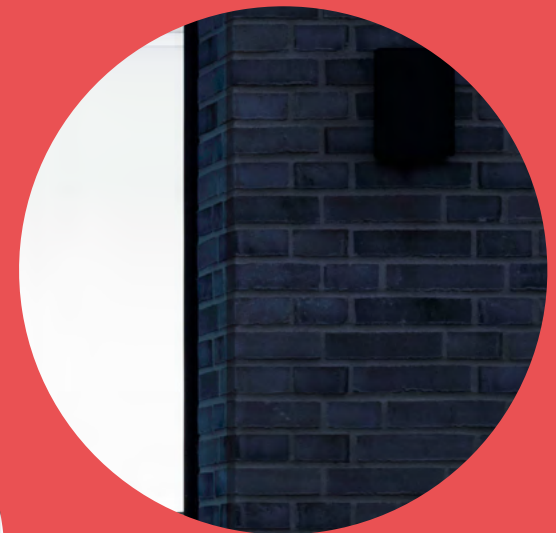
ger, som ledelsen anser som forsvarlige. De væsentligste regnskabsmæssige skøn knytter sig til nedskrivninger på udlån, herunder justeringen for fremtidige økonomiske forhold, hvor der bl.a. er foretaget et ledelsesmæssigt skøn over effekten af den negative økonomiske udvikling.

Øvrige væsentlige regnskabsmæssige skøn knytter sig til nedenstående poster:

- Fastsættelse af dagsværdien for unoterede aktier.
- Fastsættelse af dagsværdien ved omvurdering af domicilejendomme.
- Nedskrivningstest af goodwill.

Principperne for udøvelse af regnskabsmæssige skøn, der er væsentlige for regnskabsaflæggelsen, er uændret i forhold til tidligere år.

Vi har i løbet af året haft fokus på at styrke vores rådgivningskoncepter og partnerskabet med de faglige organisationer – og vi har nu et rigtig godt afsæt for vores nye strategi for de kommende fem år.

Risikostyring og kapitalforhold

Bankens aktiviteter er forbundet med risici. Risikoprofilen afspejler sammenhængen mellem bankens vision, mission og forretningsmodel og er afstemt i forhold til bankens kapital.

Banken er eksponeret over for forskellige risikotyper, hvoraf de væsentligste er:

Kreditrisiko

Risikoen for tab som følge af, at modparter helt eller delvist misligholder deres betalingsforpligtelser.

Markedsrisiko

Risikoen for tab som følge af, at markedsværdien af bankens aktiver og forpligtelser ændrer sig som følge af ændringer i markedsforholdene.

Likviditetsrisiko

Risikoen for, at banken ikke er i stand til at indfri sine forpligtelser ved hjælp af de normale likviditetsreserver.

Operationel risiko

Risikoen for direkte eller indirekte tab forårsaget af utilstrækkelige eller fejlslagne interne processer og systemer, menneskelige fejl, eller som følge af eksterne begivenheder.

It-risiko

Risikoen for tab som følge af it-anvendelsen.

Risikoprofil

Lån & Spars aktiviteter er kendetegnet ved lav risiko. Vi har ikke komplicerede produkter, hvor risici kan være høje eller komplicerede at kvantificere. Vi påtager os risici i henhold til den valgte forretningsmodel og de strategiske målsætninger. Risikoprofilen afspejler sammenhængen mellem bankens vision, mission og forretningsmodel og er afstemt i forhold til bankens kapital.

Kreditrisikoen er den væsentligste risiko. Bankens primære aktivitet har i mange år været målrettet privatkunder i Danmark og særligt medlemmerne af de faglige organisationer, der er aktionærer i banken. Kreditrisikoen vedrører primært udlån til ejerboliger og andelsboliger, hvor banken får sikkerhed i boligen. I Danmark har banken herudover en erhvervsportefølje, der hovedsageligt består af faglige organisationer, virksomheder inden for aktionærkredsens brancher og erhvervsdrivende inden for sundhedssektoren, som er kendetegnet ved lav eller ingen risiko. Bankens aktiviteter i Sverige omfatter primært forbrugslån, men også en mindre portefølje af kortkreditter. Der er derfor tale om mindre lån til private kunder uden sikkerhed. Kreditrisikoen er derfor alt andet lige større end for udlån i Danmark.

Kreditrisikoen vil over længere tid vise sig som tab og dermed i bankens nedskrivningsprocent. Vi har i mange år haft en lav og stabil nedskrivningsprocent, og det bekræfter os i, at vores forretningsmodel er kendetegnet ved lav kreditrisiko, herunder lav konjunkturfølsomhed.

Risikostyring

Styringen af bankens risici er en væsentlig opgave, som er bredt forankret i organisationen med fuldstændig adskillelse mellem de enheder, som påfører banken risici, og de enheder, som varetager bankens risikostyring.

I styringen af kreditrisikoen har vi igennem mange år anvendt egenudviklede modeller til risikoklassificering af privatkunder, mens vi for erhvervsporteføljen anvender Finanstilsynets bonitetskategorier. Bankens egne modeller udvikles løbende, og udviklingsarbejdet har de seneste år været fokuseret på tilpasning af modellerne, så de er i overensstemmelse med retningslinjerne fra den europæiske bankmyndighed EBA. I starten af 2023 implementerede vi således ændringer til den del af modellen, der vedrører opgørelse af sandsynligheden for misligholdelse, som Finanstilsynet havde godkendt året inden. Vi har herudover implementeret nye systemer til den løbende overvågning af modellerne og har påbegyndt arbejdet med den del af retningslinjerne, der vedrører størrelsen af tabet givet misligholdelse. Arbejdet med implementeringen af retningslinjerne vil fortsætte i 2024.

En væsentlig del af risikovurderingen i det forløbne år har været fokuseret på betydningen af den negative udvikling i samfundsøkonomien og de geopolitiske udfordringer. Den høje inflation og stigningen i renteniveauet medførte i 2022 stigende faste udgifter for kunderne. Renteniveauet steg yderligere i 2023 og har sammen med krigen mellem Israel og Hamas betydet, at der fortsat er stor usikkerhed

om den økonomiske udvikling. Inflationen er faldet i 2023, men privatkunderne har trods stigende lønninger stadig mindre til rådighed end tidligere. Vi har fulgt denne udvikling tæt, og det er fortsat vores vurdering, at langt de fleste kunder har en sund og robust økonomi, som kan absorbere de stigende udgifter. For bankens svenske privatkunder har vi set en stigning i tabsniveauet, mens tabsniveauet for danske privat- og erhvervskunder fortsat er meget lavt. Vi forventer dog fortsat, at vi også for disse kunder vil se en stigning i tabsniveauet, og at tabet på disse kunder vil blive større end det, der er afspejlet i bankens statistiske kreditmodeller. For at imødekomme denne risiko har vi foretaget justeringer og tillæg til modellerne for at sikre, at det reserverede beløb til kredittab afspejler risikoen.

I lighed med risici på kreditområdet har banken systemer og procedurer, som håndterer de operationelle, markeds-

mæssige og likviditetsmæssige risici, som følge af bankens aktiviteter.

Kapitalstyring

Styringen af kapitalen er baseret på de opgørelsesmetoder og nøgletal, som er udviklet af Basel-komiteén og indarbejdet i EU's forordning om kapitaldækning. Ledelsen overvåger løbende bankens kapitalforhold. Opgørelsen af kapital, risikoeksponering og nøgletal for kapital indberettes til myndighederne. Som led i kapitalstyringen udarbejder vi en kapitalplan, der beskriver de generelle principper for kapitalplanlægningen, hvordan kapitalkravet forventes overholdt, og som opstiller en overordnet nødplan for overholdelse af lovgivningens kapitalkrav. Kapitalplanen er suppleret med en genopretningsplan, der indeholder en række risikoindikatorer med tilhørende grænseværdier, stresstestscenarier og genopretningstiltag, der skal være

med til at sikre, at banken i tide er i stand til at identificere problemer og iværksætte de nødvendige genopretningstiltag. Banken har i 2023 udstedt supplerende kapital på 100 mio. kr. og førtidigt indfriet en tilsvarende udstedelse fra 2018. Kapitalgrundlaget består herudover udelukkende af aktiekapital.

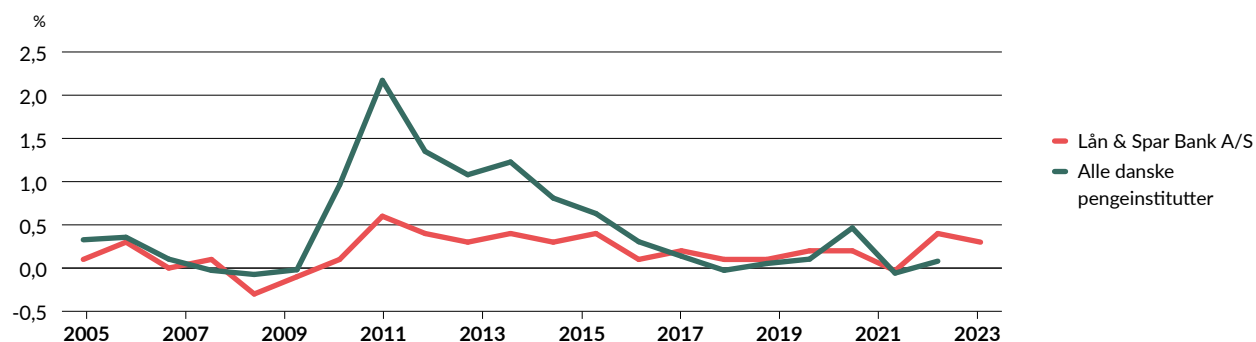
For at sikre tilstrækkelige midler, når et pengeinstitut bliver nødlidende, er der som supplement til kapitaldækningsreglerne indført et krav til størrelsen af pengeinstitutternes nedskrivningseggede passiver (NEP-krav). Kravet er individuelt og bliver årligt fastsat af Finanstilsynet. For at undgå, at NEP-kravet belaster kapitalen, har banken udstedt såkaldte senior non-preferred-obligationer i takt med indfasningen af kravet. I 2023 blev bankens første udstedelse af senior non-preferred-obligationer på 100 mio. kr. førtidigt indfriet samtidig med gennemførelsen af en ny udstedelse på 350 mio. kr.

EU-kommissionen fremsatte i 2021 et forslag, der implementerer de dele af Basel-komiteéns reviderede regelsæt fra 2017 (Basel IV), der mangler at blive implementeret i EU. Efter en lang proces blev der i 2023 opnået politisk enighed om implementeringen, men reglerne – der forventes at gælde fra 2025 – er endnu ikke endeligt udformet og vedtaget. Vi har de seneste år forberedt os på de kommende regler, og det arbejde vil blive intensiveret i 2024.

For yderligere detaljeret information om bankens risikoforhold og kapitalstyring henvises til årsregnskabets note 2 og 3 samt risikorapporten, som findes på hjemmesiden:

lsb.dk/risikorapport

Nedskrivninger i procent af udlån og garantier

Den bæredygtige udvikling kræver store investeringer, og alle pengeinstitutter har ansvar for at bidrage. Lån & Spars arbejde med bæredygtighed tager udgangspunkt i Forum for Bæredygtig Finans' 20 anbefalinger for, hvordan den finansielle sektor kan accelerere den bæredygtige omstilling.

Bæredygtighed

I Lån & Spar er vi meget bevidste om vores samfundsmæssige ansvar, og ansvarlighed og fællesskab er en vigtig del af vores DNA. Bæredygtighed handler ikke kun om den grønne omstilling, men omfatter også social ansvarlighed og god selskabsledelse. Vores ansvar over for vores kunder, medarbejdere og det samfund, som vi er en del af, er afspejlet i vores forretningsmodel.

Den finansielle sektor spiller en central rolle i arbejdet med Danmarks ambitiøse klimamål. Den bæredygtige udvikling kræver store investeringer, og alle pengeinstitutter har ansvar for at bidrage. Lån & Spars arbejde med bæredygtighed tager udgangspunkt i Forum for Bæredygtig Finans' 20 anbefalinger for, hvordan den finansielle sektor kan accelerere den bæredygtige omstilling. Anbefalingerne fra Forum for Bæredygtig Finans bygger blandt andet på FN's principper for ansvarlig bankdrift (UN PRB), som skal gøre FN's 17 verdensmål og Parisaftalens klimamål til en integreret del af arbejdet i den finansielle sektor.

I 2023 har Lån & Spar desuden underskrevet Diversity Charter Denmark, som forpligter os til at arbejde med inklusion og mangfoldighed. Som del af et nationalt mangfoldighedsnetværk ønsker vi at være med til at gå forrest i arbejdet for et mere rummeligt arbejdsmarked, hvor arbejdstagerrettigheder, mangfoldighed og inklusion har stor betydning.

Fra 2024 øges kravene til bæredygtighedsrapporteringen med implementeringen af CSRD. Vi hilser de nye regler velkommen, og vi vil i forbindelse med implementeringen heraf

lægge vægt på at prioritere de områder, hvor vi faktisk kan gøre en forskel. Vi er i gang med forberedelserne hertil, og vi har udarbejdet en dobbelt væsentlighedsanalyse og fastlagt, hvilke områder vi fremover vil rapportere på i henhold til de nye krav i 2024.

Vores arbejde med bæredygtighed i 2023 har været baseret på udvalgte verdensmål og konkrete fokusområder, politikker og aktiviteter for hvert af følgende fem områder:

- Klimapåvirkning
- Kunder
- Medarbejdere
- Investeringer
- Forretningspraksis

På de næste sider findes et overblik over disse fokusområder og under de enkelte områder vores initiativer, resultater og målsætninger. For yderligere information om bankens arbejde med bæredygtighed henvises til bæredygtighedsrapport 2023, som findes på hjemmesiden: lsb.dk/baeredygtighed

Vores arbejde med FN's verdensmål

Som en del af vores strategiske arbejde med bæredygtighed har vi valgt at fokusere særligt på fem af FN's 17 verdensmål.

FN-mål 3: Sundhed og trivsel

Et godt fysisk og mentalt helbred er vigtigt for, at vores medarbejdere trives både på arbejde og i fritiden. Siden 2008 har Lån & Spar arbejdet for at give alle vores medarbejdere de bedste betingelser for et sundt liv i trivsel og balance. Vi implementerer løbende tiltag, der fremmer mental og fysisk sundhed blandt vores medarbejdere.

FN-mål 5: Ligestilling mellem kønnene

Vi tror på, at diversitet skaber bedre resultater og bidrager til en bedre arbejdsplads. Lån & Spar arbejder aktivt for, at kvinder skal have samme karrieremuligheder som mænd for at lede og træffe beslutninger.

FN-mål 8: Anstændige jobs og økonomisk vækst

Som samfundsaktør har Lån & Spar et medansvar for at sikre sund økonomisk vækst og fremdrift hos virksomheder og privatpersoner. Vi har et særligt samarbejde med de faglige organisationer i vores ejerkreds om at hjælpe vores medlemskunder med at opnå og bibeholde økonomisk stabilitet.

FN-mål 13: Klimaindsats

Klimaforandringer er en global udfordring, der har stor betydning for os alle. Lån & Spar har en langsigtet strategi om, at bankens drift skal være CO₂-neutral i 2030. Vi hjælper vores kunder med at mindske deres klimaaftryk gennem produkter og løsninger.

FN-mål 17: Partnerskab for handling

Vores mål for bæredygtig udvikling kan kun opnås gennem stærke samarbejdsrelationer på tværs af organisationer, der kan komme med input og kritik til vores målsætninger og idéer. Lån & Spar har et tæt samarbejde med de faglige organisationer i vores ejerkreds.

Oversigt over Lån & Spars arbejde med bæredygtighed

	Fokus	Initiativer	Resultater	Målsætninger
Klimapåvirkning 	Lån & Spar har en overordnet målsætning om at være en CO₂-neutral bank for scope 1 og 2 i 2030. Lån & Spars beregning af bankens klimapåvirkning har hidtil været opgjort ved måling af miljøpåvirkningen af bankens lokationer og medarbejdere opdelt på henholdsvis el- og varmemeforbrug. I 2023 har vi opgjort vores CO₂-udledninger for scope 1 og 2.	• Opgørelse af samlet CO₂-udledning for scope 1 og 2. • Afholdelse af flere onlinemøder. • Indsats for at sortere og bortsikke affald efter de generelle anbefalinger. Den største kilde til affald i banken er papir, som bliver afhentet, sikkerhedsmakuleret og 100 % genanvendt. • Opfordring til medarbejderne om at anvende klimavenlig transport og tilbud om klimavenlige transportmidler til brug for transport til møder m.v.	• Eget elforbrug er CO₂-neutralt baseret på 100 % vedvarende energi fra vindmøller. • I 2023 er 54 % af bankens rådgivningsmøder enten afholdt online eller over telefonen. • Papirforbruget i 2023 er faldet med ca. 33 % siden 2021.	• Nedbringelse af miljøpåvirkningen af bankens drift. • Øge affaldssorteringen, så endnu flere ressourcer kan blive genbrugt eller genanvendt. • Etablering af el-ladestandere ved filialer. • Opsætning af flere bevægelsessensorer med fokus på driftsoptimering og etablering af de bedste og mest bæredygtige løsninger.
Kunder 	I Lån & Spar arbejder vi løbende for at lancere flere bankprodukter af høj kvalitet. Vores rådgivning og produkter kan yde et bidrag til en bæredygtig udvikling i samfundet, og vi tager det ansvar alvorligt. Banken har desuden en langsigtet og ambitiøs strategi for kundetilfredshed, som skal forbedre oplevelsen af at være kunde i Lån & Spar – uanset om man møder banken digitalt eller gennem personlig rådgivning.	• Lancering af lån til energibesparende forbedringer i ejerboliger til en attraktiv rente. Lånet kan blandt andet bruges til udskiftning af vinduer, isolering af boligen, konvertering til fjernvarme, varmepumpe eller lignende. • Tilbud om konfliktlån til faglige organisationer, hvor deres medlemmer kan låne penge i tilfælde af strejke eller lockout. Konfliktlånet er udviklet i samarbejde med de faglige organisationer. • Tilskud til energirenovering i samarbejde med Totalkredit med tilbud om energiberegning og konkrete forbedringsforslag, tilskud til varmepumpe og rabat på energitjek med adgang til energi- og vedligeholdelsesplan. • Erhvervslån i samarbejde med DLR Kredit til energivenlige ejendomme og grønne investeringer. • Løbende måling af kundetilfredshed og tiltag til styrkelse af kundetilfredshed, herunder kompetenceløft til rådgivere med fokus på helhedsrådgivning, direkte kontakt til kunder vedrørende relevante temaer, fx omlægning af lån, løbende forbedring af mobilbankens funktionalitet og sikring af hurtig kontakt til nye kunder.	• Stor interesse for lån til finansiering af el- og plug-in hybridbiler, som i 2023 udgjorde ca. 77 % af bankens billån. • Lån & Spar opnåede for tredje år i træk førstepladsen i Loyalty Groups tilfredshedsundersøgelse i banksektoren med særlig fremhævelse af bankens personlige rådgivning. • Forbedring af NPS-scoren i bankens egen kundetilfredshedsundersøgelse.	• Udvidelse af tilbuddet om bæredygtige produkter og rådgivning herom. • Styrkelse af kundetilfredshed.

Oversigt over Lån & Spars arbejde med bæredygtighed (fortsat)

	Fokus	Initiativer	Resultater	Målsætninger
Medarbejdere 	Vi har implementeret en lovpligtig politik, som skal øge andelen af det underrepræsenterede køn på repræsentantskabs-, bestyrelses- og ledelsesniveau. Inden udgangen af 2026 skal banken have en 60/40 kønsfordeling på de overordnede og øvrige ledelsesniveauer. Vi lægger desuden stor vægt på at skabe en attraktiv arbejdsplads med god livsbalance, karriereudvikling og et stærkt fællesskab. I 2023 har vi fortsat vores arbejde med at sikre medarbejdernes trivsel og forebyggelse af stress.	- Underskrivelse af Diversity Charter Denmark og dermed forpligtelse til at arbejde med diversitet, ligestilling og inklusion gennem blandt andet rekruttering og talentudvikling. - Særligt fokus på mangfoldighed i forbindelse med rekruttering af nye medarbejdere og eventuel bias hos lederen. I bankens jobopslag opfordres alle uanset alder, kønsidentitet, baggrund, oprindelse eller handicap til at søge stillingen, og der forventes ikke billede på ansøgningen. - Gennemførelse af en række tiltag, der skal fremme lige karrieremuligheder mellem mænd og kvinder, herunder blandt andet tilbud om fleksibilitet i arbejdslivet og løbende kompetence- og karriereudvikling. - Tilbud om kursus i "Det gode liv". - Fokus på trivsel blandt finanstainees, herunder udvikling af et særligt kursus i "Det gode liv" til denne gruppe. - Tilbud om individuelle forløb hos diætist med fokus på en sundere livsstil. - Tilbud om rådgivning for gravide og forældre/medforældre. - Udvikling af særlige tilbud til medarbejdere over 55 år med henblik på at styrke motivation til at blive længe på arbejdsmarkedet.	- I 2023 er kønsfordelingen på alle ledelsesniveauer tæt på målet om 60/40 med 64 % mænd og 36 % kvinder. - Medarbejdertrivslen ligger over benchmark i branchen på 25 ud af 28 punkter.	- Finalist til "The Global Health Award" i 2025. - Fordeling på minimum 60/40 mellem kønnene på alle ledelsesniveauer i banken. - eNPS-score på 50 fra 2024. - Mandlige og kvindelige medarbejdere skal trives lige godt. - Ingen medarbejdere skal opleve at blive forskelsbehandlet på baggrund af køn, alder, religion, seksuel orientering, etnisk baggrund eller handicap. - Lige løn for lige arbejde.
Investeringer 	Hos Lån & Spar tror vi på, at ansvarlige investeringer og et godt afkast hænger sammen. Vi er af den overbevisning, at ansvarlige virksomheder med fokus på bæredygtig udvikling er de langsigtede vindere på aktiemarkedet.	- Måling af CO₂-udledning fra investeringer. - Måling af social ansvarlighed i investerede virksomheder, blandt andet i forhold til arbejdsmiljø og ansvarlig ledelse. - Investeringsrådgivning med udgangspunkt i kundernes økonomiske situation, risikoprofil og risikovillighed.	- Lån & Spar Invests globale aktieafdelinger leverer tilfredsstillende resultater i forhold til bæredygtighed, og Lån & Spar følger løbende op på virksomhedernes performance på området. - Kunders præferencer i forhold til bæredygtige investeringer afdækkes og integreres i rådgivningen. - Alle vores rådgivere er efteruddannede i at rådgive om bæredygtige investeringer og er kvalificerede til at hjælpe vores kunder med at træffe ansvarlige valg.	Vi følger Investering Danmarks anbefalinger og målsætning om, at de virksomheder, som foreningens medlemmer investerer i, skal reducere CO₂-udledningen med op til 70 % – og ikke under 50 % – frem mod 2030. Forventningen er at opnå CO₂-neutralitet i 2050.

Nøgletal for bæredygtighed 2023¹

CO ₂ -udledning	Scope 1	Scope 2
Beregnet udledning	48 ton	439 ton
Datakvalitet ²	2	2

Kønsmæssig sammensætning	Samlet antal medlemmer	Underrepræsenterede køn, %	Måltal i %	Årstal for opfyldelse af mål
Kønsfordeling, øvrige ledelsesniveauer M/K ³ , %	62	36	40	2026
Kønsfordeling i bestyrelsen M/K, %	8	12	40	2026
Kønsfordeling i repræsentantskabet M/K, %	51	31	40	2026

¹ Beregning af nøgletal er beskrevet i Lån & Spars Bæredygtighedsrapport 2023: lsb.dk/baeredygtighed.

² Kvaliteten af data for udledning af CO₂ fremgår på en skala fra 1-5, hvor 1 er bedst.

³ Øvrige ledelsesniveauer omfatter alle ledelsesniveauer i banken eksklusive direktionen, der består af to mænd.

Politik og mål for diversitet, mangfoldighed og inklusion i Lån & Spar

Lån & Spar har implementeret en politik for diversitet, mangfoldighed og inklusion, som beskriver bankens værdier, tilgang og målsætninger på området. Politikken indeholder retningslinjer, som skal sikre fokus på mangfoldighed i rekruttering, fastholdelse og udvikling af bankens organisation og medarbejdere. Politikken indeholder også en række målsætninger for ligebehandling og mål for kønsdiversitet i ledelsen. Det er Lån & Spars målsætning i 2026 at have en fordeling mellem mænd og kvinder på 60/40 på alle ledelsesniveauer i banken.

Forretningspraksis

Lån & Spar løfter en stor samfundsopgave som betalingsformidler, kapitalformidler og værdipapirhandler. Vores forretningsgange og politikker skal sikre, at vi lever op til det ansvar og altid handler etisk korrekt, når vi udfører vores arbejde.

God selskabsledelse

Vi tilpasser løbende vores politikker og procedurer i forhold til anbefalingerne fra Komitéen for god Selskabsledelse.

Finans Danmark har udarbejdet et supplerende ledelseskodeks, der skal skærpe fokus på de ledelsesmæssige forhold i banksektoren. Kodekset går på flere områder et skridt videre end anbefalingerne fra Komitéen for god Selskabsledelse. Vi følger alle anbefalingerne i kodekset.

Lån & Spars samlede initiativer vedrørende god selskabsledelse kan ses på vores hjemmeside: lsb.dk/corporategovernance

Indsats mod digital svindel

Digital svindel er en voldsomt stigende form for kriminalitet, hvor både virksomheder og almindelige borgere bliver franarret deres penge. I Lån & Spar rådgiver vi løbende vores kunder via vores forskellige kommunikationskanaler om, hvilke former for digital svindel de bør være særligt opmærksomme på. Vi ruster blandt andet kunderne til at gennemskue falske e-mails og sms'er og forbereder dem på, hvad de skal gøre, hvis de bliver ringet op af en, der udgiver sig for at være fra banken. Vores indsats mod digital svindel kommer fortsat til at spille en vigtig rolle i rådgivningen af vores kunder fremover.

Forebyggelse af hvidvask og terrorfinansiering

Lån & Spar har et mål om at minimere risikoen for, at banken bliver benyttet til hvidvask og terrorfinansiering. I vores forretningsgange har vi indbygget regler og guidelines, der skal forhindre, at vi kan bruges til denne type kriminelle handlinger. Bankens har procedurer for

intern kontrol, der skal sikre, at kravene på hvidvaskområdet bliver overholdt.

Lån & Spars hvidvaskuddannelse

Bankens medarbejdere spiller en central rolle i vores arbejde med at bekæmpe økonomisk kriminalitet. Alle ansatte gennemgår jævnligt undervisning og træning i, hvordan de forebygger hvidvask og terrorfinansiering.

Alle nye medarbejdere skal gennemgå et e-learning-forløb ved jobstart, og alle medarbejdere i banken bliver 1-2 gange årligt præsenteret for en række relevante cases målrettet deres funktion og afdeling. Undervisningen klæder medarbejderne på til at identificere og handle på mistænkelige transaktioner og suspekt adfærd.

Øvrig uddannelse

Alle Lån & Spars medarbejdere bliver desuden uddannet i GDPR-forordningen for at sikre, at banken lever op til forordningens mål om at beskytte den enkelte borgers data i Danmark og EU. Derudover gennemfører banken løbende bevågenheds-kampagner, og medarbejderne uddannes i at undgå hacking og andre forsøg på datatyveri.

Whistleblowerordning

Lån & Spar har en intern whistleblowerordning, hvor medarbejderne anonymt kan anmelde ulovligheder eller krænkende handlinger. På samme måde kan bankens kunder bruge Finanstilsynets whistleblowerordning. Bankens har en politik for sund virksomhedskultur, hvor indsatser, resultater og målsætninger gennemgås – herunder om medarbejdere eller kunder har indberettet til whistleblowerordningen.

Corporate Governance

I Lån & Spar lægger vi vægt på at drive vores virksomhed og indrette vores ledelsessystemer i overensstemmelse med god selskabsledelse. Vi vurderer, at det er en forudsætning for langsigtet værdiskabelse samt etablering af troværdighed i forhold til kunder, medarbejdere, aktionærer og øvrige interessenter.

Anbefalinger, gældende love og regulering på området, best practice og interne regler sætter rammen for Lån & Spars selskabsledelse.

Banken følger alle anbefalingerne fra Komitéen for god Selskabsledelse, dog med undtagelse af anbefalingerne vedrørende etablering af beredskabsprocedure for overtagelsesforsøg samt udvælgelse, proces for rekruttering og valg af kandidater til bestyrelsen, som ikke følges. Det skyldes, at der i vores vedtægter er en stemmeretsbegrænsning, som beskytter banken mod uinviterede overtagelsesforsøg, og at det er bankens repræsentantskab, der vælger medlemmer til bestyrelsen.

For at skærpe fokus på de ledelsesmæssige forhold i banksektoren, har Finans Danmark udarbejdet et supplerende ledelseskodex, som med en række anbefalinger går videre end anbefalingerne fra Komitéen for god Selskabsledelse. Banken følger alle anbefalingerne fra Finans Danmark.

På Lån & Spars hjemmeside lsb.dk/corporategovernance findes en detaljeret beskrivelse af, hvordan bestyrelsen forholder sig til anbefalingerne for god selskabsledelse fra Komitéen for god Selskabsledelse og Finans Danmark.

Ledelsesstruktur

Generalforsamling

Generalforsamlingen er Lån & Spars øverste myndighed. Den ordinære generalforsamling afholdes inden fire måneder efter udløbet af regnskabsåret. Ekstraordinær generalforsamling kan indkaldes efter beslutning fra bestyrelsen, de generalforsamlingsvalgte revisorer eller aktionærer, der ejer mindst 5 % af aktiekapitalen. Alle aktionærer har ret til at møde op og har også ret til at få et emne behandlet på generalforsamlingen. Hver aktie giver ret til at afgive én stemme, dog med den begrænsning, at ingen aktionær kan afgive flere stemmer, end hvad der svarer til 15 % af aktiekapitalen. Afgørelser træffes ved simpelt flertal, medmindre andet følger af vedtægterne eller lovgivningen. En ændring af bankens vedtægter kræver, at mindst 2/3 af de afgivne stemmer er for ændringsforslaget.

Repræsentantskab

Repræsentantskabet fører tilsyn med bestyrelsens og direktionens arbejde. Der afholdes minimum to repræsentantskabsmøder årligt. Repræsentantskabet bliver valgt på den årlige generalforsamling og består af 45-60 medlemmer. Ofte indgår de forskellige aktionærgrupper valgforbund om de ønskede kandidater.

Bestyrelse

Bestyrelsen varetager på aktionærernes vegne den overordnede ledelse af banken og træffer beslutninger om den strategiske udvikling, finansielle forhold, risikoforhold samt større investeringsprojekter. Desuden fører bestyrelsen i bred forstand tilsyn med Lån & Spar og fører kontrol med, at banken ledes på forsvarlig vis og i overensstemmelse med lovgivning og vedtægter. Det er desuden bestyrelsens opgave at definere arbejdsdelingen mellem bestyrelse og direktion.

Det er repræsentantskabet, der vælger de aktionærvalgte bestyrelsesmedlemmer, og de indstiller typisk formænd for danske lønmodtagerorganisationer som medlemmer, da de har tæt føling med danske lønmodtagere, som udgør en meget stor del af bankens kunder.

Ved valg af medlemmer lægges der vægt på, at den samlede bestyrelse besidder de nødvendige kompetencer til at lede banken.

I forbindelse med den ordinære generalforsamling i marts 2023 blev Lisbeth Lintz Christensen, formand for Akademikerne, Harun Demirtas, 1. næstforperson i Dansk Sygeple-

jeråd, og Jan Kamp Justesen, direktør i LB Forsikring, valgt som nye medlemmer af bankens bestyrelse. Den hidtidige formand for bestyrelsen, Lars Qvistgaard, og Anni Pilgaard udtrådte af bestyrelsen. De øvrige medlemmer af bestyrelsen blev genvalgt. De generalforsamlingsvalgte medlemmer er på valg hvert år. Genvalg kan ikke finde sted efter det fyldte 70. år.

Efter den ordinære generalforsamling blev Gordon Ørskov Madsen, formand Danmarks Lærerforening, valgt som ny formand for bankens bestyrelse, mens Heino Kegel, forbundsformand for Politiforbundet, blev valgt som 1. næstformand og Lisbeth Lintz Christensen, formand for Akademikerne, som 2. næstformand.

Valg af medarbejdervalgte medlemmer følger reglerne i dansk lovgivning. Disse regler giver medarbejderne ret til at vælge et antal medlemmer til bestyrelsen, der svarer til halvdelen af de aktionæervalgte medlemmer. De medarbejdervalgte medlemmer er på valg hvert fjerde år, og det seneste valg blev afholdt i 2022.

Bestyrelsen består aktuelt af otte generalforsamlingsvalgte (syv mænd og en kvinde) og fire medarbejdervalgte medlemmer. De generalforsamlingsvalgte medlemmer af bestyrelsen er alle uafhængige, jf. Anbefalingerne for god Selskabsledelse, med undtagelse af Jørn Rise Andersen, som har været medlem af bestyrelsen i mere end 12 år.

Lokalråd

I alle rådgivningscentre uden for Hovedstadsområdet er der etableret et lokalråd. Medlemmerne støtter bankens udvikling og hjælper med at udbrede kendskabet til banken i lokalområdet. Derudover skal de videreformidle opfattelsen af banken i lokalområdet til rådgivningscenterets leder.

Hvert lokalråd består af 7-16 medlemmer fra organisationer i aktionærkredsen. Der afholdes lokalrådsmøder minimum fire gange om året. Medlemmerne vælges af bestyrelsen for et år ad gangen, og rådet udpeger selv en formand og en næstformand.

Direktion

Direktionen varetager den daglige ledelse og har ansvaret for, at banken lever op til vedtægter, lovgivning og de retningslinjer, som bestyrelsen fastlægger.

Bestyrelsen ansætter direktionen, som består af administrerende direktør John Christiansen og bankdirektør Jesper Jenne Schiøler.

Direktionen deltager normalt i bestyrelses- og repræsentantskabsmøder, men har ingen stemmeret.

Bestyrelsens arbejde

Bestyrelsen udfører sit arbejde i henhold til bankens forretningsorden for bestyrelse og direktion. Forretningsordenen gennemgås og ajourføres årligt af den samlede bestyrelse. Bestyrelsen afholder møder seks gange om året samt efter behov. Der har i 2023 været afholdt otte bestyrelsesmøder.

Ud over de faste emner på dagsordenen har bestyrelsen i løbet af regnskabsåret blandt andet behandlet følgende emner:

- Fastlæggelse af bankens nye strategi for de kommende fem år.
- Løbende opfølgning på den makroøkonomiske og geopolitiske udvikling, herunder effekterne af markedsudviklingen for banken og dens kunder.
- Implementering af nye krav vedrørende håndtering af Product governance.
- Implementering af nye krav vedrørende bæredygtighed.

Bestyrelsen gennemfører en årlig evaluering af bestyrelsens sammensætning, medlemmernes bidrag til bestyrelsesarbejdet samt samarbejdet og tilrettelæggelsen af arbejdet med henblik på at optimere dette. Mindst hvert tredje år inddrages ekstern bistand i evalueringen. Dette skete senest i 2022.

Resultatet af bestyrelsesevalueringen i 2023 var generelt positivt. Den overordnede konklusion var, at bestyrelsen har de nødvendige kompetencer, men at der skal ske en løbende opdatering af kompetencerne.

Mindst en gang årligt evaluerer bestyrelsen desuden direktionens arbejde og resultater.

Bestyrelsesudvalg

Bestyrelsen har nedsat et revisionsudvalg, et risikoudvalg, et nomineringsudvalg samt et aflønningsudvalg.

Udvalgene rådgiver bestyrelsen om særlige forhold og forbereder sager til behandling i den samlede bestyrelse inden for hver deres ansvarsområde.

Kommissorier for udvalgene kan findes her: lsb.dk/om-laan-og-spar/bestyrelsens-arbejde

Revisionsudvalget

Revisionsudvalgets primære opgaver er at forberede bestyrelsens arbejde vedrørende regnskabs- og revisionsmæssige forhold ved løbende at overvåge og vurdere, om

Lån & Spars regnskabsaflæggelse, interne kontrolsystemer, risikostyringen i forbindelse med regnskabsaflæggelsen og den lovpligtige revision er tilrettelagt på en hensigtsmæssig måde. Endvidere kontrollerer og overvåger udvalget revisors uafhængighed og er ansvarlig for proceduren for udvælgelse og indstilling af revisor til valg.

Revisionsudvalget består af Jørn Rise Andersen (formand), Heino Kegel og Michael Jacobsen.

Der har i 2023 været afholdt fire møder i revisionsudvalget.

Deltagelse i bestyrelsesmøder og møder i risikoudvalget

	Position	Bestyrelsesmøder	Risikoudvalg
Gordon Ørskov Madsen	Formand	●●●●●●●●	●●
Heino Kegel	1. næstformand	●●●●●●●●	●●
Lisbeth Lintz Christensen	2. næstformand	●●●●●●●●	●●
Jørn Rise Andersen	Bestyrelsesmedlem	●●●●●●●●	●●
Harun Demirtas	Bestyrelsesmedlem	●●●●●●●●	●●
Michael Jacobsen	Bestyrelsesmedlem	●●●●●●●●	●●
Jan Kamp Justesen	Bestyrelsesmedlem	●●●●●●●●	●●
Preben Steenholdt Pedersen	Bestyrelsesmedlem	●●●●●●●●	●●
Morten Norling Bæk	Bestyrelsesmedlem (medarbejdervalgt)	●●●●●●●●	●●
Carsten Mærsk Clausen	Bestyrelsesmedlem (medarbejdervalgt)	●●●●●●●●	●●
Klaus Jespersen	Bestyrelsesmedlem (medarbejdervalgt)	●●●●●●●●	●●
Karsten Poul Jørgensen	Bestyrelsesmedlem (medarbejdervalgt)	●●●●●●●●	●●

● Deltog i møde ● Deltog ikke i møde ● Ikke medlem af bestyrelsen på det pågældende tidspunkt

Deltagelse i møder i revisionsudvalget

	Position	Revisionsudvalg
Jørn Rise Andersen	Formand	●●●●
Heino Kegel	Medlem	●●●●
Michael Jacobsen	Medlem	●●●●

● Deltog i møde
● Deltog ikke i møde

Risikoudvalget

Revisionsudvalgets primære opgaver er at forholde sig til Lån & Spars samlede risikobillede, herunder risici knyttet til outsourcing, it-drift, cyberkriminalitet, hvidvask- og terrorfinansieringsrisici; rådgivning af bestyrelsen om bankens overordnede nuværende og fremtidige risikoprofil og strategi; påse, at bestyrelsens risikostrategi implemen-

teres korrekt i organisationen; vurdere om de finansielle produkter og tjenesteydelser, som banken handler med, er i overensstemmelse med bankens forretningsmodel og risikoprofil samt vurdere, om incitamenterne ved bankens aflønningsstruktur tager højde for bankens risici, kapital og likviditet.

Risikoudvalgets opgaver varetages af den samlede bestyrelse, og der har i 2023 været afholdt to møder i udvalget.

Nomineringsudvalget

Nomineringsudvalgets primære opgaver er at foreslå kandidater til valg til bestyrelsen; opstille måltal for andelen af det underrepræsenterede køn i bestyrelsen og de øvrige ledelseslag samt udarbejde en politik for, hvordan måltallet opnås; fastlægge en politik for mangfoldighed i bestyrelsen; vurdere bestyrelsens størrelse, struktur, sammensætning og resultater i forhold til de opgaver, der skal varetages; vurdere, om den samlede bestyrelse har den fornødne kombination af viden, faglig kompetence, mangfoldighed og erfaring; foreslå bestyrelsen en handlingsplan for den fremtidige sammensætning af bestyrelsen; drøftelse af succesionsplaner for direktionen samt sikre, der anvendes en velbeskrevet og struktureret proces ved rekruttering af kandidater til bestyrelsen.

Nomineringsudvalget består af Gordon Ørskov Madsen (formand), Heino Kegel og Lisbeth Lintz Christensen.

Der har i 2023 været afholdt to møder i nomineringsudvalget.

Aflønningsudvalget

Aflønningsudvalgets primære opgaver er at rådgive bestyrelsen om udformning af bankens lønpolitik; bistå bestyrelsen med at påse overholdelsen af lønpolitikken i praksis; komme med forslag til opdateringer af lønpolitikken; sikre, at oplysningerne forelagt for generalforsamlingen om bankens lønpolitik og -praksis er tilstrækkelige; sikre, at bankens lønpolitik og -praksis er i overensstemmelse med og fremmer en sund og effektiv risikostyring og er i overensstemmelse med bankens forretningsstrategi m.v. samt varetage bankens langsigtede interesser, i overensstemmelse med den vedtagne lønpolitik, herunder også i forhold til aktionærer og andre investorer samt offentlighedens interesse.

Aflønningsudvalget består af Gordon Ørskov Madsen (formand), Heino Kegel og Lisbeth Lintz Christensen.

Der har i 2023 været afholdt to møder i aflønningsudvalget.

Deltagelse i møder i nominerings- og aflønningsudvalgene

	Position	Nominerings- udvalg	Aflønnings- udvalg
Gordon Ørskov Madsen	Formand	● ●	● ●
Heino Kegel	Medlem	● ●	● ●
Lisbeth Lintz Christensen	Medlem	● ●	● ●

● Deltog i møde

● Deltog ikke i møde

● Ikke medlem af bestyrelsen på det pågældende tidspunkt

Vederlag til bestyrelse og direktion

Vederlaget til bestyrelsen udgør et fast årligt honorar, der reguleres med DA's årlige lønstigningstakt, og vederlaget for det kommende år godkendes hvert år af generalforsamlingen. Det samlede honorar til bestyrelsen udgjorde i 2023 1,9 mio. kr.

Aflønningen af direktionen er baseret på en fast løn og pension. I 2023 udgjorde det samlede vederlag til direktionen 7,6 mio. kr. Direktionen modtager ikke bonus.

Vederlagspolitik og vederlagsrapport for 2023 findes her: lsb.dk/om-laan-og-spar/bestyrelsens-arbejde
Se endvidere note 45.

Ledelse

Bestyrelse

Bestyrelsens formand:

Gordon Ørskov Madsen, 57 år

Køn: Mand.

Indvalgt i bestyrelsen den 8. marts 2021.

Senest genvalgt den 20. marts 2023.

Udløb af aktuel valgperiode: 2024.

Formand for nominerings-, aflønnings- og risikoudvalget.

Uafhængig.

Formand: Danmarks Lærerforening, Lærernes Centralorganisation og Lærernes Pension.

Bestyrelsesmedlem: Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), Stats- og Kommunalt Ansattes Forhandlingsfællesskab (SKAF), Nordiske Lærerorganisationers Samråd (NLS), Forhandlingsfællesskabet (FF), Fremfærd, Folk, A/S Hotel Frederiksdal samt AE Rådet.

Repræsentantskab: ATP, Tjenestemændenes Låneforening, Cevea samt Fonden for Entreprenørskab.

Aktiebeholdning (stk.): 0

Bestyrelsens 1. næstformand:

Heino Kegel, 47 år

Køn: Mand.

Indvalgt i bestyrelsen den 8. marts 2021.

Senest genvalgt den 20. marts 2023.

Udløb af aktuel valgperiode: 2024.

Medlem af aflønnings-, nominerings-, revisions- og risikoudvalget.

Uafhængig.

Forbundsformand: Politiforbundet.

Formand: Tjenestemændenes Låneforening.

Næstformand: CO10.

Bestyrelsesmedlem: Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Lån & Spar Fond samt Forbrugsforeningen af 1886.

Aktiebeholdning (stk.): 0

Bestyrelsens 2. næstformand:

Lisbeth Lintz Christensen, 57 år

Køn: Kvinde.

Indvalgt i bestyrelsen den 20. marts 2023.

Udløb af aktuel valgperiode: 2024.

Medlem af aflønnings-, nominerings- og risikoudvalget.

Uafhængig.

Formand: Akademikerne (AC).

Næstformand: Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU) samt Stats- og Kommunalt Ansattes Forhandlingsfællesskab (SKAF).

Bestyrelsesmedlem: Lønmodtagernes Garantifond, Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede, ATP, Seniorpensionsenheden samt LD Fonde.

Aktiebeholdning (stk.): 0

Jørn Rise Andersen, 67 år

Køn: Mand

Indvalgt i bestyrelsen den 18. marts 2009.

Senest genvalgt den 20. marts 2023.

Udløb af aktuel valgperiode: 2024.

Formand for revisionsudvalget og medlem af risikoudvalget.

Er ikke uafhængig, da Jørn Rise Andersen har været medlem af bestyrelsen i mere end 12 år.

Forbundsformand: Dansk Told & Skatteforbund.

Bestyrelsesformand: TryghedsGruppen smba, Dansk Told og Skatteforbunds Fælleslegat.

Bestyrelsesmedlem: TJM-Forsikring, Intereseforeningen, Forenede Gruppeliv, Tryk A/S, CO10 samt Fonden af 1844.

Aktiebeholdning (stk.): 0

Harun Demirtas, 34 år

Køn: Mand.

Indvalgt i bestyrelsen den 20. marts 2023.

Udløb af aktuel valgperiode: 2024.

Medlem af risikoudvalget.

Uafhængig.

1. næstforperson: Dansk Sygeplejeråd.

Forperson: Din Sundhedsfaglige A-kasse (DSA).

Næstformand: Hotel Koldingfjord A/S.

Bestyrelsesmedlem: Sygeplejerskernes Samarbejde i Norden (SSN), Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (EAS), LB Forsikring samt Dansk Selskab for Patientsikkerhed.

Aktiebeholdning (stk.): 0

Michael Jacobsen, 63 år

Køn: Mand.

Indvalgt i bestyrelsen den 14. marts 2022.

Senest genvalgt den 20. marts 2023.

Udløb af aktuel valgperiode: 2024.

Medlem af revision- og risikoudvalget.

Uafhængig.

Direktør: Ansatte Tandlægers organisation.

Bestyrelsesformand: A4 Medier.

Aktiebeholdning (stk.): 0

Jan Kamp Justesen, 56 år

Køn: Mand.

Indvalgt i bestyrelsen den 20. marts 2023.

Udløb af aktuel valgperiode: 2024.

Uafhængig.

Medlem af risikoudvalget.

Adm. direktør: LB Forsikring A/S og LB Foreningen f.m.b.a.

Bestyrelsesmedlem: Forsikring og Pension, Forsikringsselskabet Nærsikring, Amorta Arbejdsskade-forsikringsselskab A/S, LB-IT A/S samt ICMIF (International Cooperative and Mutual Insurance Federation).

Aktiebeholdning (stk.): 0

Bestyrelse (fortsat)

Preben Steenholdt Pedersen, 68 år

Køn: Mand.

Indvalgt i bestyrelsen den 14. marts 2022.

Senest genvalgt den 20. marts 2023.

Udløb af aktuel valgperiode: 2024.

Medlem af risikoudvalget.

Uafhængig.

Forbundsformand: Dansk Jernbaneforbund.

Formand: Brancheorganisationen Luftfart & Jernbane, Forsikringsagenturforeningen afd. 1, Vejlekassen c/o Tjenestemændenes forsikring samt TJM Bolig A/S.

Bestyrelsesmedlem: DSB SOV, Jernbanernes Samarbejds- og Uddannelsesfond, Dan Ejendomsservice A/S, Tjenestemændenes Forsikring, Interesseforeningen, Transporterhvervets Uddannelser (TUR), Kundegruppen for Statsansatte – Sampension samt Låneforeningen af 1883.

Aktiebeholdning (stk.): 0

Morten Norling Bæk, 45 år

Køn: Mand.

Indvalgt i bestyrelsen den 14. marts 2022.

Udløb af aktuel valgperiode: 2026.

Medlem af risikoudvalget.

Medarbejdervalgt.

Stilling: Afdelingschef.

Aktiebeholdning (stk.): 0

Carsten Mærsk Clausen, 47 år

Køn: Mand.

Indvalgt i bestyrelsen den 17. marts 2014.

Senest genvalgt den 14. marts 2022.

Udløb af aktuel valgperiode: 2026.

Medlem af risikoudvalget.

Medarbejdervalgt.

Stilling: Analytiker.

Bestyrelsesmedlem: Lån & Spar Fond.

Aktiebeholdning (stk.): 1

Klaus Jespersen, 51 år

Køn: Mand.

Indvalgt i bestyrelsen den 8. marts 2010.

Senest genvalgt den 14. marts 2022.

Udløb af aktuel valgperiode: 2026.

Medlem af risikoudvalget.

Medarbejdervalgt.

Stilling: Finansiell rådgiver.

Aktiebeholdning (stk.): 213

Karsten Poul Jørgensen, 45 år

Køn: Mand.

Indvalgt i bestyrelsen den 17. marts 2014.

Senest genvalgt den 14. marts 2022.

Udløb af aktuel valgperiode: 2026.

Medlem af risikoudvalget.

Medarbejdervalgt.

Stilling: Souschef.

Aktiebeholdning (stk.): 0

Direktion

Administrerende direktør John Christiansen, 59 år

Køn: Mand.

Tiltrådt den 1. februar 2007.

Bankuddannet.

Merkonom i Finansiering og Kreditvæsen.

Statsaut. ejendomsmægler.

Formand: Lokale Pengeinstitutter samt PRAS A/S.

Næstformand: Skandinavisk Data Center A/S.

Bestyrelsesmedlem: FinansDanmark, KAB, Nykredit A/S samt Totalkredit A/S.

Repræsentantskabsmedlem: Det Private Beredskab.

Bankdirektør Jesper Schiøler, 56 år

Køn: Mand.

Tiltrådt den 1. november 1990.

Udnævnt til bankdirektør 1. oktober 2005.

Bankuddannet.

HD i Afsætning fra CBS.

Executive MBA fra Scandinavian International Management Institute (SIMI).

Næstformand: BOKIS A/S.

Bestyrelsesmedlem: Letpension forsikringsformidling A/S.

Intern kontrol og risikostyring ved regnskabsaflæggelsen

Formålet med bankens interne kontrol og risikostyring i forbindelse med regnskabsaflæggelsen er at sikre, at kvartals-, halvårs- og årsrapport og den interne ledelsesrapportering giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation og aflægges i overensstemmelse med gældende lovgivning.

Intern kontrol og risikostyring ved regnskabsaflæggelsen er blandt andet reguleret i Lov om finansiel virksomhed § 71 og i tilhørende vejledning udstedt af Finanstilsynet.

Den interne kontrol og risikostyring ved regnskabsaflæggelsen i Lån & Spar er opdelt i følgende områder:

- Kontrolmiljø.
- Risikovurdering.
- Kontrolaktiviteter.
- Information og kommunikation.
- Overvågning af kontroller.

Kontrolmiljøet omfatter de betingelser, som regnskabsudarbejdelsen og intern kontrol er underlagt. Regnskabsaflæggelsen er ledelsesmæssigt højt prioriteret, hvilket blandt andet afspejler sig i bankens organisering med egne kompetencer inden for økonomi, regnskab, risikostyring og jura.

Risikovurdering er en løbende proces, hvor væsentlige eller risikofyldte forhold af betydning for regnskabsprocessen

identificeres og vurderes. Ledelsens vurdering af, hvilke regnskabsposter, der indeholder væsentlige estimater og skøn, er en del af denne proces, og er nærmere beskrevet i note 1 om anvendt regnskabspraksis. Risikovurderingen er også en løbende proces i de afdelinger, som er involveret i regnskabsaflæggelsen, og sker blandt andet ved vurdering af konsekvenserne af ny regnskabsregulering eller ved introduktion af nye bankprodukter.

Kontrolaktiviteterne tager udgangspunkt i risikovurderingen og en detaljeret planlægning forud for regnskabsaflæggelsen med en klar opgave- og ansvarsfordeling på medarbejderniveau.

En central del af kontrolaktiviteterne er traditionelle afstemninger og analyser af de enkelte regnskabsposter og øvrige oplysninger. Til sikring af, at regnskaberne aflægges i overensstemmelse med gældende lovgivning, anvendes tjeklister.

Informationssystem og kommunikation omfatter blandt andet de it-systemer, der bruges ved regnskabsaflæggelsen,

og som leveres af bankens datacenter, SDC. Lån & Spar har et tæt samarbejde med SDC, som er med til at sikre, at de systemer, der har betydning for regnskabsaflæggelsen, understøtter bankens transaktioner. Samarbejdet sker via bestyrelsesarbejdet i SDC og via ledende medarbejders deltagelse i forretnings- og specialudvalg. Herudover deltager den interne revision i SDC's systemrevisionsudvalg og indhenter årligt erklæring fra SDC's systemrevisor om it-anvendelsen. Andre vigtige systemer, som har betydning for regnskabsaflæggelsen, er bankens kreditscoresystemer, som banken selv udvikler og driver.

Overvågning af kontroller sker i hele regnskabsprocessen og på forskellige niveauer. I de afdelinger, der er involveret i regnskabsaflæggelsen, er det således en fast procedure, at væsentlige afstemninger og analyser gennemgås af en mere erfaren medarbejder. Ledelsens overvågning omfatter blandt andet gennemgang af regnskaber, budgetopfølgning, analyser og anden ledelsesinformation. Overvågningen af kontroller er desuden en væsentlig del af intern og ekstern revisions arbejde. Intern revision udfører alene den operationelle revision og afgiver ikke påtegning på årsrapporten.

Årsregnskab 2023

Indholdsfortegnelse

Resultatopgørelse for 2023	49
Totalindkomstopgørelse for 2023	49
Balance pr. 31. december 2023	50
Egenkapitalopgørelse for 2023	51
Pengestrømsopgørelse for 2023	52

Noter

Noter – Anvendt regnskabspraksis		Noter – Balance		Noter – Pengestrømsopgørelse	
1 Anvendt regnskabspraksis	53	19 Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	77	41 Andre poster uden likviditetseffekt	85
Noter – Risikostyring		20 Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	77	42 Ændring i driftskapital	85
2 Risikostyring	60	21 Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	77	Noter – Supplerende oplysninger	
Noter – Kapitalstyring		22 Obligationer til dagsværdi	79	43 Basisindtjening	86
3 Kapitalstyring	72	23 Aktier m.v.	79	44 Revisionshonorar	86
Noter – Resultatopgørelse		24 Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder	79	45 Ledelsens aflønning m.v.	86
4 Renteindtægter	75	25 Immaterielle aktiver	80	46 Dagsværdi af finansielle instrumenter	87
5 Negative renteindtægter	75	26 Domicilejendomme	81	47 Eventualforpligtelser	88
6 Renteudgifter	75	27 Øvrige materielle aktiver	81	48 Andre forpligtende aftaler	91
7 Positive renteudgifter	75	28 Andre aktiver	82	49 Sikkerhedsstillelser	91
8 Udbytte af aktier m.v.	75	29 Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	82	50 Nærtstående parter	91
9 Gebyrer og provisionsindtægter	75	30 Indlån og anden gæld	82	51 Selskabsloven § 55	91
10 Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	75	31 Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	82	52 Regnskabsmæssig sikring	91
11 Kursreguleringer	75	32 Andre passiver	82	53 Nettorente- og gebyrindtægter og kursreguleringer fordelt på aktiviteter og geografiske markeder	92
12 Andre driftsindtægter	75	33 Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser	82	54 Segmentoplysninger, geografisk	92
13 Udgifter til personale og administration	76	34 Udskudt skat	83	55 Afledte finansielle instrumenter opdelt efter restløbetid	93
14 Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	76	35 Hensættelser til tab på garantier	83	56 Hoved- og nøgletal 2019-2023	94
15 Andre driftsudgifter	76	36 Andre hensatte forpligtelser	84		
16 Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	76	37 Efterstillede kapitalindskud	84		
17 Skat	76	38 Aktiekapital	84		
18 Årets resultat pr. aktie	76	39 Værdireguleringer	85		
		40 Andre reserver	85		

Resultatopgørelse for 2023

Note (1.000 kr.)	2023	2022
4 Renteindtægter	1.230.144	560.686
5 Negative renteindtægter	0	33.060
6 Renteudgifter	337.348	112.358
7 Positive renteudgifter	0	57.176
Netto renteindtægter	892.796	472.444
8 Udbytte af aktier m.v.	2.669	2.654
9 Gebyrer og provisionsindtægter	564.632	625.450
10 Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	58.623	49.189
Netto rente- og gebyrindtægter	1.401.474	1.051.359
11 Kursreguleringer	133.786	25.950
12 Andre driftsindtægter	8.304	6.671
13 Udgifter til personale og administration	762.015	697.574
14 Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	90.575	72.561
15 Andre driftsudgifter	1.139	1.173
16 Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	68.375	66.493
24 Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	6.525	6.297
Resultat før skat	627.985	252.476
17 Skat	154.967	49.443
Årets resultat	473.018	203.033
18 Årets resultat pr. aktie	137,0	58,7

Totalindkomstopgørelse for 2023

Note (1.000 kr.)	2023	2022
Årets resultat	473.018	203.033
Aktuarmæssige gevinster og tab	641	803
Opskrivning af domicilejendomme	0	35.309
Tilbageført opskrivning af domicilejendomme	-6.955	0
Valutakursregulering af udenlandske enheder	-50.770	-249.347
Regnskabsmæssig sikring af udenlandske enheder	53.134	249.270
17 Skat af anden totalindkomst	-3.254	21.591
Anden totalindkomst efter skat	-696	14.444
Årets totalindkomst	472.322	217.477

Balance pr. 31. december 2023

Note (1.000 kr.)	2023	2022
Aktiver		
19 Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	12.720.865	13.203.522
20 Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	451.336	322.684
21 Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	17.369.179	14.110.012
22 Obligationer til dagsværdi	1.863.580	1.489.430
23 Aktier m.v.	222.425	200.129
24 Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder	17.854	17.329
25 Immaterielle aktiver	107.870	120.942
Grunde og bygninger, i alt	252.729	249.984
26 - Domicilejendomme	252.729	249.984
27 Øvrige materielle aktiver	25.304	25.602
Aktuelle skatteaktiver	0	5.300
28 Andre aktiver	176.804	244.806
Periodeafgrænsningsposter	35.629	32.550
Aktiver i alt	33.243.575	30.022.290

Note (1.000 kr.)	2023	2022
Passiver		
29 Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	56.219	151.553
30 Indlån og anden gæld	28.680.083	26.288.911
31 Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	799.508	550.000
Aktuelle skatteforpligtelser	11.050	0
32 Andre passiver	709.009	481.205
Periodeafgrænsningsposter	325	732
Gæld i alt	30.256.194	27.472.401
33 Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser	7.672	7.983
34 Hensættelser til udskudt skat	8.389	1.941
35 Hensættelser til tab på garantier	4.995	7.379
36 Andre hensatte forpligtelser	8.987	11.041
Hensatte forpligtelser i alt	30.043	28.344
37 Efterstillede kapitalindskud	100.000	100.000
38 Aktiekapital	347.219	347.219
39 Værdireguleringer	76.902	78.073
- Opskrivningshenlæggelse	87.488	92.647
- Valutaomregningsreserve	-10.586	-14.574
40 Andre reserver	10.132	9.607
- Lovpligtige reserver	10.132	9.607
Overført resultat	2.353.641	1.951.924
Foreslået udbytte	69.444	34.722
Egenkapital i alt	2.857.338	2.421.545
Passiver i alt	33.243.575	30.022.290

Egenkapitalopgørelse for 2023

(1.000 kr.)	Aktie- kapital	Opskriv- ningshen- læggelser	Valuta- omreg- nings- reserve	Andre reserver	Overført resultat	Foreslået udbytte	Egen- kapital i alt
2023							
Egenkapital, 1. januar	347.219	92.647	-14.574	9.607	1.951.924	34.722	2.421.545
Årets resultat	0	0	0	6.525	397.049	69.444	473.018
Opløsning af reserve ved modtaget udbytte	0	0	0	-6.000	6.000	0	0
Aktuarmæssige gevinster og tab	0	0	0	0	641	0	641
Tilbageført opskrivning af domicilejendomme	0	-6.955	0	0	0	0	-6.955
Valutakursregulering af udenlandske enheder	0	0	-50.770	0	0	0	-50.770
Regnskabsmæssig sikring af udenlandske enheder	0	0	53.134	0	0	0	53.134
Skat af anden totalindkomst	0	1.796	1.624	0	-166	0	3.254
Anden totalindkomst i alt	0	-5.159	3.988	-6.000	6.475	0	-696
Totalindkomst i alt for året	0	-5.159	3.988	525	403.524	69.444	472.322
Køb af egne aktier	0	0	0	0	-22.626	0	-22.626
Salg af egne aktier	0	0	0	0	20.649	0	20.649
Udbetalt udbytte	0	0	0	0	0	-34.552	-34.552
Udbytte af egne aktier	0	0	0	0	170	-170	0
Transaktioner med ejere i alt	0	0	0	0	-1.807	-34.722	-36.529
Egenkapital, 31. december	347.219	87.488	-10.586	10.132	2.353.641	69.444	2.857.338

(1.000 kr.)	Aktie- kapital	Opskriv- ningshen- læggelser	Valuta- omreg- nings- reserve	Andre reserver	Overført resultat	Foreslået udbytte	Egen- kapital i alt
2022							
Egenkapital, 1. januar	347.219	69.108	-4.534	11.310	1.783.822	34.722	2.241.647
Årets resultat	0	0	0	6.297	162.014	34.722	203.033
Opløsning af reserve ved modtaget udbytte	0	0	0	-8.000	8.000	0	0
Aktuarmæssige gevinster og tab	0	0	0	0	803	0	803
Opskrivning af domicil-ejendomme	0	35.309	0	0	0	0	35.309
Valutakursregulering af udenlandske enheder	0	0	-249.347	0	0	0	-249.347
Regnskabsmæssig sikring af udenlandske enheder	0	0	249.270	0	0	0	249.270
Skat af anden totalindkomst	0	-11.770	-9.963	0	142	0	-21.591
Anden totalindkomst i alt	0	23.539	-10.040	-8.000	8.945	0	14.444
Totalindkomst i alt for året	0	23.539	-10.040	-1.703	170.959	34.722	217.477
Køb af egne aktier	0	0	0	0	-32.750	0	-32.750
Salg af egne aktier	0	0	0	0	29.773	0	29.773
Udbetalt udbytte	0	0	0	0	0	-34.602	-34.602
Udbytte af egne aktier	0	0	0	0	120	-120	0
Transaktioner med ejere i alt	0	0	0	0	-2.857	-34.722	-37.579
Egenkapital, 31. december	347.219	92.647	-14.574	9.607	1.951.924	34.722	2.421.545

Pengestrømsopgørelse for 2023

Note (1.000 kr.)	2023	2022
Årets resultat før skat	627.985	252.476
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	90.575	72.561
41 Andre poster uden likviditetseffekt	-4.392	-7.618
Betalte skatter	-128.916	-116.007
42 Ændring i driftskapital	-1.084.001	2.286.369
Pengestrømme fra driftsaktivitet	-498.749	2.487.781
Køb af immaterielle aktiver	-45.077	-41.895
Køb af materielle aktiver	-9.679	-13.213
Salg af materielle aktiver	3	1.539
Modtaget udbytte fra tilknyttede virksomheder	6.000	8.000
Pengestrømme fra investeringsaktivitet	-48.753	-45.569
Optagelse af supplerende kapital	100.000	0
Indfrielse af supplerende kapital	-100.000	0
Optagelse af obligationslån	349.475	250.000
Indfrielse af obligationslån	-100.000	0
Afdrag på leasinggæld	-19.451	-18.198
Køb af egne aktier	-22.624	-32.750
Salg af egne aktier	20.649	29.773
Udbetalt udbytte	-34.552	-34.602
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet	193.497	194.223
Likviditetsforskydning, netto	-354.005	2.636.435
Likvider, 1. januar	13.526.206	10.889.771
Likvider, 31. december	13.172.201	13.526.206
Likvider, 31. december		
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	12.720.865	13.203.522
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	451.336	322.684
I alt	13.172.201	13.526.206

Note

Kreditfaciliteter:

Bankens ikke-udnyttede kreditfaciliteter udgør 9.877 t.kr. (2022: 12.318 t.kr.), heraf 9.877 t.kr. mod sikkerhed i værdipapirer (2022: 12.318 t.kr.).

Noter – Anvendt regnskabspraksis

Note

1 Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten er aflagt efter reglerne i Lov om finansiell virksomhed og Bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. (Regnskabsbekendtgørelsen). Herudover aflægges årsrapporten i overensstemmelse med yderligere danske oplysningskrav til årsrapporter for børsnoterede finansielle selskaber.

Årsregnskabet præsenteres i tusinde danske kroner.

Anvendt regnskabspraksis er uændret i forhold til årsrapporten for 2022.

Koncernforhold

Investeringsforvaltningsselskabet Invest Administration A/S er et 100 % ejet datterselskab af Lån & Spar.

I forhold til Lån & Spars regnskab anses Invest Administration A/S for at være uvæsentlig og holdes derfor ude af konsolideringen. Da Lån & Spar ikke har andre datterselskaber, er der ikke udarbejdet koncernregnskab.

Generelt

Indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde banken, at aktiverens værdi kan måles pålideligt, samt at aktiverne er under bankens kontrol. Forpligtelser indregnes i balancen, når banken som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå banken, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt. Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsregnskabet aflægges, og som afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen. I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Segmentoplysninger

Lån & Spar har opdelt sine aktiviteter i de geografiske markeder Danmark og Sverige.

Omregning af fremmed valuta

Årsregnskabet præsenteres i danske kroner, som er bankens funktionelle valuta. Transaktioner i anden valuta end danske kroner omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens kurs. Valutakursreguleringer, der opstår ved afregning eller ved omregning til balancedagens kurs, indregnes i resultatopgørelsen under kursreguleringer. Ikke-monetære aktiver og forpligtelser i fremmed valuta, der ikke omvurdes til dagsværdi, omreg-

Note

nes på transaktionstidspunktet til transaktionsdagens kurs. For udenlandske enheder, hvor den funktionelle valuta afviger fra regnskabsvalutaen, omregnes resultatopgørelsens poster til transaktionsdagens kurs og for poster i balancen til balancedagens kurs. De valutakursforskelle, der opstår ved denne omregning, indregnes under valutaomregningsreserve i anden totalindkomst.

Regnskabsmæssig sikring

Ved sikring af valutaomregningsrisikoen af nettoinvesteringer i udenlandske enheder anvendes reglerne om regnskabsmæssig sikring. Andelen af værdireguleringer af sikringsinstrumenter, som vedrører sikringen, indregnes under valutaomregningsreserve i anden totalindkomst, i det omfang de effektivt sikrer mod valutakursændringer i de udenlandske virksomheder.

Den ineffektive del indregnes i resultatopgørelsen. Ved afhændelse af den udenlandske enhed overføres de akkumulerede værdiændringer til resultatopgørelsen, herunder også valutakursforskelle indregnet under valutaomregningsreserven i forbindelse med omregning af nettoinvesteringen i den udenlandske enhed.

Regnskabsmæssige estimater og skøn

Opgørelse af den regnskabsmæssige værdi af visse aktiver og forpligtelser er forbundet med estimater og skøn. De fremtidige resultater vil derfor blive påvirket, i det omfang de faktiske forhold viser sig at afvige fra tidligere estimater og skøn. Estimater og skøn er baseret på forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige. Principperne for udøvelse af regnskabsmæssige skøn, der er væsentlige for regnskabsaflæggelsen, er uændrede i forhold til tidligere år. De væsentligste regnskabsmæssige skøn knytter sig til nedskrivning på udlån og er beskrevet nedenfor.

Nedskrivninger på udlån

For alle finansielle aktiver, som måles til amortiseret kostpris eller dagsværdi gennem anden totalindkomst, foretages nedskrivninger baseret på det forventede kredittab. For kreditforringede udlån foretages en manuel og individuel beregning af det forventede kredittab, mens det forventede kredittab for øvrige udlån er baseret på statistiske modeller. Ved den individuelle beregning er det særligt fastlæggelsen af det mest sandsynlige forløb af fremtidige betalinger, der er forbundet med usikkerhed, idet der skønnes over debtors fremtidige betalingsevne og -vilje samt værdien ved og tidshorisonten for realisation af sikkerheder. Den modelbaserede beregning bygger på antagelser om det enkelte aktivs betalingsstrømme og parameterestimaterne for sandsynligheden for misligholdelse (PD), tabets størrelse givet misligholdelse (LGD) og konverteringsfaktor (CF). Beregningen justeres, så den afspejler fremtidige økonomiske forhold. Der er en særlig usikkerhed forbundet med estimeringen af parameterestimaterne, idet disse bygger på historiske tabserfaringer. Herudover er særligt justeringen for fremtidige økonomiske forhold forbundet med ledelsesmæssige skøn.

Noter – Anvendt regnskabspraksis

Note

1 Anvendt regnskabspraksis, fortsat

Om nødvendigt justeres den modelbaserede beregning af det forventede kredittab. Justeringer vil typisk være begrundet i omskiftelige eksterne forhold, som vurderes ikke at være afspejlet i den modelbaserede beregning, men kan også skyldes fejl og mangler i modeller og data. Justeringer af denne type er baseret på ledelsesmæssige skøn. I 2022 tilbageførte banken et ledelsesmæssigt tillæg til nedskrivningerne på 35 mio. kr. vedrørende COVID-19, da der ikke længere var grundlag for at opretholde dette tillæg til nedskrivningerne.

Eskaleringen af krigen i Ukraine og globale forsyningsproblemer medførte samme år en væsentlig forværring af samfundsøkonomien med store stigninger i renteniveauet og meget høj inflation grundet prisstigninger på især energi og fødevarer. Privatkunderne blev ramt af øgede faste udgifter som følge af stigningen i renteniveauet og prisen på energi. Herudover betød stigende priser på fødevarer og forbrugsgoder, at det kunderne havde til rådighed, efter de faste udgifter var betalt, rakte til mindre.

Den økonomiske udvikling medførte herudover prisfald på boligmarkedet. For kunder, som var nødt til at sælge deres bolig, kunne restgælden derfor risikere at overstige boligens værdi. Tilsvarende risiko blev vurderet at være gældende for bankens erhvervskunder. Det var derfor ledelsens vurdering, at sandsynligheden for tab samt tabets størrelse givet misligholdelse var større, end bankens modeller tilsagde. For at imødegå dette fastsatte ledelsen skønsmæssigt et tillæg til nedskrivningerne på udlån. For udlån i stadie 1 og 2 blev nedskrivningerne justeret ud fra en antagelse om en større sandsynlighed for tab, end de statistiske modeller tilsagde, kombineret med en antagelse om et højere forventet tab i procent af eksponeringen. Ved opgørelsen heraf blev der opstillet scenarier for nedgangen i kundernes rådighedsbeløb som følge af stigende udgifter til renter, energi og fødevarer. Baseret på bankens historik for misligholdelser set i forhold til fald i rådighedsbeløbet blev dette herefter omsat til en stigning i sandsynligheden for misligholdelse. Stigningen i størrelsen af tabet givet misligholdelse blev baseret på scenarier for prisfald på boliger. Ved udgangen af 2022 udgjorde dette tillæg 44,0 mio. kr. Siden er renteniveauet steget yderligere og har sammen med krigen mellem Israel og Hamas betydet, at der fortsat er stor usikkerhed om den økonomiske udvikling. Inflationen er faldet, men privatkunderne har trods stigende lønninger stadig mindre til rådighed end tidligere. Den økonomiske udvikling har betydet en stigning i tabsniveauet for bankens svenske privatkunder, mens tabsniveauet for danske privat- og erhvervskunder fortsat er meget lavt. Tillægget til nedskrivningerne som følge af den økonomiske udvikling er på den baggrund revurderet og fastsat til 56 mio. kr. ved udgangen af 2023.

Opdateringen af den generelle model for justering af nedskrivningerne for fremtidsforventningerne har herudover øget nedskrivninger i niveauet 4 mio. kr. ved udgangen af 2023.

For kreditforringede udlån (stadie 3), hvor der foretages en manuel og individuel beregning af det forventede kredittab, er der taget højde for den økonomiske udvikling i de scenarier for kundens afvikling af gælden, som

Note

nedskrivningerne er baseret på. Herudover har banken fastholdt en større vægt på det negative scenarie i udregningen af nedskrivningerne.

For oplysninger om nedskrivninger på udlån henvises til note 2, Risikostyring. De øvrige væsentligste regnskabsmæssige skøn knytter sig til nedenstående poster.

Fastsættelse af dagsværdien for unoterede aktier

Fastsættelse af dagsværdien for unoterede aktier er baseret på værdiansættelsesmetoder, som ikke bygger på observerbare markedsdata, og dagsværdien er som følge heraf forbundet med usikkerhed. For oplysninger om dagsværdiregulering af unoterede aktier henvises til note 46, Dagsværdi af finansielle instrumenter.

Fastsættelse af dagsværdien ved omvurdering af domicilejendomme

Dagsværdien for domicilejendomme opgøres med assistance fra eksterne eksperter på grundlag af afkastmetoden; en metode der bygger på skøn over den forventede nettolejeindtægt og forrentningsprocent for den enkelte domicilejendom. Oplysninger om forudsætninger ved omvurdering af domicilejendomme fremgår af note 26, Domicilejendomme.

Nedskrivningstest af goodwill

Værdien af goodwill er baseret på et skøn over det fremtidige frie cash flow fra den pengestrømsfrembringende enhed, som goodwill er allokert til. Oplysninger om forudsætninger ved nedskrivningstest af goodwill fremgår af note 25, Immaterielle aktiver.

Resultatopgørelse

Renter, udbytte af kapitalandele, gebyrer og provisioner og kursreguleringer

Renteindtægter og renteudgifter omfatter rentebetalinger samt gebyrer og provisioner m.v. i forbindelse med aftaler om lån. Renteindtægter og renteudgifter periodiseres over lånets løbetid. Renteindtægter på udlån, som er kreditforringet, indtægtsføres alene med et beløb svarende til den effektive rente af det nedskrevne udlån. Negative renteindtægter og positive renteudgifter præsenteres som særskilte poster i resultatopgørelsen.

Udbytter fra investeringer indregnes, når der er erhvervet endelig ret til udbyttet. Dette vil typisk sige på tidspunktet for generalforsamlingens godkendelse af udlodningen fra det pågældende selskab. Dette gælder dog ikke for kapitalandele i tilknyttede virksomheder, som måles efter indre værdis metode, idet der henvises til praksisbeskrivelsen for disse kapitalandele.

Noter – Anvendt regnskabspraksis

Note

1 Anvendt regnskabspraksis, fortsat

Afkast af bankens handelsbeholdning indregnes under henholdsvis renter, udbytte af kapitalandele og kursreguleringer.

Gebyrer og provisioner for løbende ydelser periodiseres over løbetiden. Provisioner for løbende ydelser vedrørende formidling af realkreditlån for Totalkredit indregnes efter modregningsmodellen. Modregningsmodellen giver Totalkredit adgang til at modregne konstaterede tab i realkreditlånets løbetid i de fremtidige løbende provisionsindtægter. Modregning indregnes på tidspunktet for den tabsgivende begivenhed, og årets eventuelle overskydende tab modregnes i fremtidige provisionsindtægter. Øvrige gebyrer og provisioner indregnes, når serviceydelsen er udført.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter omfatter regskabsposter af sekundær karakter i forhold til bankens hovedaktivitet, herunder indtægter fra udlejning af medarbejdere og udlejning af lokaler.

Udgifter til personale og administration

Udgifter til personale omfatter løn og gager, pensioner, lønsumsafgift samt andre sociale udgifter til bankens personale. Udgifter til administration omfatter udgifter til it, markedsføring, kontorholdsomkostninger og øvrige udgifter forbundet med drift af banken.

Andre driftsudgifter

Andre driftsudgifter omfatter regskabsposter af sekundær karakter i forhold til bankens hovedaktivitet, herunder udgifter til Garantiformuen og Afviklingsformuen.

Resultat af kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder

Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder omfatter den forholdsmæssige andel af de enkelte virksomheders resultat efter skat.

Skat

Lån & Spar er administrationselskab i en international sambeskatning med tilknyttede virksomheder og faste driftssteder. Den aktuelle selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster med refusion vedrørende skattemæssige underskud. Årets skat, som består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres

Note

til årets resultat, anden totalindkomst med den del, der kan henføres til posterings, som er ført på anden totalindkomst, fx skat på opskrivning af domicilejendomme, og direkte i egenkapitalen med den del, der kan henføres til posterings, som er ført direkte på egenkapitalen.

Balance

Generelt for finansielle aktiver og forpligtelser

Klassifikation og måling

Finansielle aktiver og forpligtelser indregnes på afregningstidspunktet. Indtil afregningstidspunktet indregnes ændringen i værdien af finansielle aktiver og forpligtelser. Ved første indregning måles finansielle aktiver og finansielle forpligtelser til dagsværdi med tillæg af de transaktionsomkostninger, som er direkte forbundet med erhvervelsen eller udstedelsen af det finansielle instrument og fradrag for de modtagne gebyrer og provisioner, der indgår som en integreret del af den effektive rente.

Efter første indregning måles finansielle aktiver til enten:

- Amortiseret kostpris.
- Dagsværdi gennem anden totalindkomst.
- Dagsværdi gennem resultatopgørelsen.

Finansielle aktiver måles til amortiseret kostpris, når den forretningsmæssige målsætning med aktivet er at indkassere de kontraktlige betalinger fra aktivet, og de kontraktlige betalinger udelukkende består af renter og afdrag.

Finansielle aktiver måles til dagsværdi gennem anden totalindkomst, når den forretningsmæssige målsætning med aktivet kan opfyldes ved at indkassere de kontraktlige betalinger fra aktivet eller ved at sælge aktivet, og de kontraktlige betalinger udelukkende består af renter og afdrag.

Finansielle aktiver, som ikke opfylder kriterierne for måling til amortiseret kostpris eller dagsværdi gennem anden totalindkomst, måles til dagsværdi gennem resultatopgørelsen.

Efter første indregning måles finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris, med undtagelse af finansielle forpligtelser i handelsbeholdningen, som måles til dagsværdi gennem resultatopgørelsen.

Noter – Anvendt regnskabspraksis

Note

1 Anvendt regnskabspraksis, fortsat

Ophør af indregning sker på afregningstidspunktet, når retten til at modtage/afgive pengestrømme fra det finansielle aktiv eller den finansielle forpligtelse er udløbet, eller hvis det er overdraget, og banken i al væsentlighed har overført alle risici og afkast tilknyttet ejendomsretten.

Nedskrivninger på udlån

For alle finansielle aktiver, som måles til amortiseret kostpris eller dagsværdi gennem anden totalindkomst, foretages nedskrivninger baseret på det forventede tab. Aktiver, der er omfattet af beregningen af det forventede kredittab, inddeles i tre stadier. Stadie 1 omfatter aktiver, hvor der ikke har været en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for første indregning. Stadie 2 omfatter modsat de aktiver, hvor der har været en sådan stigning i kreditrisikoen, mens stadie 3 omfatter de kreditforringede (misligholdte) aktiver. For aktiver i stadie 1 regnes det forventede kredittab med udgangspunkt i en 12 måneders tabssandsynlighed, mens det forventede kredittab for aktiver i stadie 2 og 3 regnes med udgangspunkt i aktivets forventede levetid. For aktiver i stadie 1 og 2 anvendes en modelbaseret beregning af det forventede kredittab. For aktiver i stadie 3 foretages en manuel og individuel beregning af det forventede kredittab. Modelberegningen tager udgangspunkt i aktivernes betalingsstrømme og følgende modelberegne parameterestimer:

- Sandsynlighed for misligholdelse de næste 12 måneder (PD_{12}).
- Sandsynlighed for misligholdelse i aktivets levetid (PD_{Liv}).
- Tabets størrelse givet misligholdelse (LGD).
- Konverteringsfaktor (CF).

Det forventede kredittab beregnes som eksponeringens størrelse givet misligholdelse (EAD) gange sandsynligheden for misligholdelse gange tabets størrelse givet misligholdelse.

For privatkunder er parameterestimerne baseret på bankens egne modeller, mens parameterestimerne for aktiver med andre modparter er baseret på modeller udviklet i samarbejdet med bankens datacenter, SDC. Parameterestimerne bygger på historiske data, som justeres, så de afspejler fremtidige økonomiske forhold. Til at understøtte dette anvendes en makroøkonomisk regressionsmodel, som er udviklet og drives af forenigten Lokale Pengeinstitutter. Modellen er opbygget omkring fastlæggelsen af historiske sammenhænge mellem nedskrivninger inden for en række sektorer og brancher og en række forklarende makroøkonomiske variable. Disse sammenhænge tilføres herefter estimer for de makroøkonomiske variable, baseret på prognoser fra konsistente kilder som Det Økonomiske Råd, Nationalbanken m.fl., hvor prognoserne i almindelighed rækker to år frem i tid og omfatter variable som stigning i offentligt forbrug, stigning i BNP, rente etc.

Note

Kriterierne, der fastlægger, hvornår der er sket en betydelig stigning i kreditrisikoen, og aktivet derfor skifter fra stadie 1 til stadie 2, har stor betydning for størrelsen af det forventede kredittab. For aktiver med en PD_{12} ved første indregning på under 1 % anses en fordobling eller mere af PD_{Liv} og en stigning i PD_{12} på 0,5 procentpoint eller mere for en betydelig stigning i kreditrisikoen. For aktiver med en PD_{12} ved første indregning lig med eller over 1 % skal der ligeledes være sket en fordobling eller mere af PD_{Liv} eller en stigning i PD_{12} på 2 procentpoint eller mere.

Herudover vurderes kreditrisikoen at være steget betydeligt, hvis låntager har været i restance i mere end 30 dage, uden at særlige forhold gør, at man kan se bort herfra.

Et aktiv anses for kreditforringet, hvis banken anser det for usandsynligt, at kunden indfrier sin forpligtelse over for banken, eller kunden har været i restance eller overtræk i mindst 90 dage. Identificeringen af kreditforringede aktiver er baseret på følgende indikatorer:

- Kunden har betydelige økonomiske vanskeligheder.
- Kunden har ikke overholdt afviklingsaftaler.
- Kundens lånevilkår er lempet som følge af økonomiske vanskeligheder.
- Det er sandsynligt, at kunden går konkurs eller bliver underlagt anden form for økonomisk rekonstruktion.

Hensættelse til tab på garantier og uudnyttede kreditter

For garantier og uudnyttede kreditter foretages hensættelse til tab baseret på det forventede tab opgjort som for finansielle aktiver. Garantier og uudnyttede kreditter måles dog ikke lavere end den provision/præmie, som banken har modtaget for at påtage sig forpligtelsen, hvor provisionen/præmien periodiseres over løbetiden. Hensættelse til tab på garantier indregnes som en særskilt post i balancen, mens hensættelse til tab på uudnyttede kreditter indregnes under posten andre hensatte forpligtelser.

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker/tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker omfatter tilgodehavender hos andre kreditinstitutter samt tidsindskud i centralbanker, og måles ved første indregning til dagsværdi med tillæg af transaktionsomkostninger og fradrag af modtagne gebyrer og stiftelsesprovisioner. Efterfølgende måles tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker til amortiseret kostpris fratrukket forventede kredittab.

Noter – Anvendt regnskabspraksis

Note

1 Anvendt regnskabspraksis, fortsat

Udlån

Udlån omfatter tilgodehavender hos privatpersoner og virksomheder, som ikke er kreditinstitutter. Ved første indregning måles udlån til dagsværdi med fradrag for lånegebyrer og provisioner. Efterfølgende måles udlån til amortiseret kostpris fratrukket forventede kredittab.

Obligationer og aktier

Ved første indregning måles obligationer og aktier i handelsbeholdningen til dagsværdi, som er kostprisen fratrukket transaktionsomkostninger. Obligationer og aktier i handelsbeholdningen måles efterfølgende til dagsværdi. Aktier, som ikke indgår i handelsbeholdningen, måles ligeledes til dagsværdi. Dagsværdien for børsnoterede obligationer og aktier, der handles på aktive markeder, fastsættes ud fra lukkekursen på balancedagen. Aktier, som ikke indgår i handelsbeholdningen, omfatter hovedsageligt aktier i forskellige sektorselskaber, hvor det ved aftale er fastsat, til hvilken kurs aktierne kan handles mellem aktionærerne. For disse aktier fastsættes dagsværdien ud fra den aftalte kurs. For øvrige unoterede aktier fastsættes dagsværdien ud fra tilgængelige oplysninger om handler eller ved anvendelse af kapitalværdiberegninger.

Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder indregnes og måles efter den indre værdis metode. Andele af virksomhedernes resultat efter skat indregnes i resultatopgørelsen under resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder. Andele af tilknyttede virksomheders egenkapitalbevægelser indregnes direkte på egenkapitalen.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter omfatter terminsforretninger, som ved første indregning måles til dagsværdi, som er kostprisen fratrukket transaktionsomkostninger. Efterfølgende måles afledte finansielle instrumenter til dagsværdi. Dagsværdien opgøres efter almindelig anerkendte metoder, der bygger på markedsbaserede parametre. Ændringen i dagsværdien indregnes i resultatopgørelsen under kursreguleringer. Instrumenter med positiv dagsværdi indregnes under andre aktiver, mens instrumenter med negativ dagsværdi indregnes under andre passiver.

Immaterielle aktiver

Immaterielle aktiver omfatter goodwill, kunderelationer, afståelsesrettigheder og egenudviklet software. Immaterielle aktiver måles ved første indregning til kostpris, som er omkostninger, der direkte kan henføres til de immaterielle aktiver. Efterfølgende måles immaterielle aktiver som udgangspunkt til kostprisen med fradrag af

Note

afskrivninger over aktivets økonomiske levetid. Hvis genindvindingsværdien af de immaterielle aktiver er mindre end den regnskabsmæssige værdi, nedskrives aktivet over resultatopgørelsen. Den skønnede økonomiske levetid for de enkelte immaterielle aktiver er anført nedenfor.

Goodwill

Goodwill fremkommer ved virksomhedsovertagelser og består af forskelsværdien mellem kostprisen og dagsværdien af overtagne nettoaktiver på overtagelsestidspunktet. Goodwill testes for værdiforringelse, hvis der er objektive indikationer på værdiforringelsen, dog mindst én gang årligt, og nedskrives til genindvindingsværdien over resultatopgørelsen, hvis den regnskabsmæssige værdi af den pengestrømsfrembringende enheds nettoaktiver overstiger genindvindingsværdien. Der afskrives ikke på goodwill.

Kunderelationer

Kunderelationer erhvervet ved virksomhedsovertagelse afskrives lineært over den forventede økonomiske brugstid, der ikke overstiger 10 år. Den økonomiske brugstid afhænger af kundeloyaliteten og revurderes årligt.

Afståelsesrettigheder

Afståelsesrettigheder afskrives lineært over den forventede brugstid, der sædvanligvis udgør 5 år.

Egenudviklet software

Egenudviklet software indregnes på baggrund af afholdte udviklingsomkostninger og afskrives lineært over den forventede brugstid, der sædvanligvis udgør 3-6 år.

Grunde og bygninger

Domicilejendomme

Domicilejendomme er ejendomme, hvorfra der drives bankvirksomhed, eller som på anden måde indgår i den primære drift.

Domicilejendomme, der ejes af banken, måles ved første indregning til kostpris inklusive handelsomkostninger. Efterfølgende måles ejede domicilejendomme til omvurderet værdi, som er dagsværdien på omvurderingstidspunktet med fradrag af efterfølgende afskrivninger og tab ved værdiforringelse. Afskrivninger foretages lineært over den forventede brugstid, der sædvanligvis udgør 50 år. Afskrivningsgrundlaget er omvurderet værdi med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Der afskrives ikke på grunde. Fald i den om-

Noter – Anvendt regnskabspraksis

Note

1 Anvendt regnskabspraksis, fortsat

vurderede værdi indregnes i resultatopgørelsen, medmindre faldet modsvarer en værdistigning, der tidligere er indregnet direkte på egenkapitalen. Stigninger indregnes i bankens totalindkomst og bindes under egenkapitalen i posten opskrivningshenlæggelser.

Opskrivninger, der modsvarer en tidligere foretagen nedskrivning på samme ejendom, indregnes i resultatopgørelsen. Domicilejendomme, der leases af banken, måles ved første indregning til nutidsværdien af leasingforpligtelsen inklusive omkostninger. Efterfølgende måles leasede domicilejendomme til kostpris med fradrag af afskrivninger over den økonomiske levetid, der sædvanligvis udgør 3-10 år.

Øvrige materielle aktiver

Ved første indregning måles øvrige materielle aktiver, som ejes af banken, til kostpris inklusive omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen samt eventuelle omkostninger til klargøring af aktivet indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. Efterfølgende måles ejede øvrige materielle aktiver til kostpris med fradrag af afskrivninger over den økonomiske levetid, der sædvanligvis udgør 3-10 år.

Øvrige materielle aktiver, der leases af banken, måles ved første indregning til nutidsværdien af leasingforpligtelsen inklusive omkostninger. Efterfølgende måles leasede øvrige materielle aktiver som øvrige materielle aktiver, der ejes af banken.

Andre aktiver

Andre aktiver omfatter aktiver, der ikke indplaceres under de øvrige aktivposter. Andre aktiver omfatter positiv markedsværdi af spotforretninger og afledte finansielle instrumenter, som ved første indregning og efterfølgende måles til dagsværdi. Andre aktiver omfatter også tilgodehavende rente og andre aktiver, som forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning. Disse poster måles ved første indregning til kostpris og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til amortiseret kostpris.

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker indregnes til dagsværdi svarende til modtaget vederlag med fradrag af afholdte direkte henførbare transaktionsomkostninger. Efterfølgende måling sker til amortiseret kostpris.

Note

Indlån

Indlån omfatter gæld til privatpersoner og virksomheder, som ikke er kreditinstitutter, fx almindelige indlån, tidsindskud og særlige indlånsformer. Ved første indregning måles indlån til dagsværdi og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Udstedte obligationer

Udstedte obligationer måles ved første indregning til dagsværdi og efterfølgende til amortiseret kostpris. Der foretages modregning af beholdninger af egne udstedte obligationer.

Skat

Aktuelle skatteaktiver og aktuelle skatteforpligtelser indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for betalt acontoskat. Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser. Udskudt skat opgøres på grundlag af gældende skattelovgivning og satser, og afspejler den måde, hvorpå banken på balancedagen forventer at genindvinde eller afvikle den regnskabsmæssige værdi af sine aktiver og forpligtelser. Udskudt skatteaktiver indregnes i balancen med den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres. Ændring i udskudt skat som følge af ændringer i skattesatsen indregnes i resultatopgørelsen.

Andre passiver

Andre passiver omfatter passiver, der ikke indplaceres under de øvrige passivposter. Andre passiver omfatter negativ markedsværdi af spotforretninger og afledte finansielle instrumenter, som ved første indregning og efterfølgende måles til dagsværdi. Andre passiver omfatter også skyldige renter og andre forpligtelser, som forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning. Disse poster måles ved første indregning til kostpris og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter omfatter indtægter, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til amortiseret kostpris.

Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser omfatter pensionsforpligtelser, udskudt skat, hensættelse til tab på garantier samt andre hensatte forpligtelser, der er uvisse med hensyn til størrelse eller tidspunkt for afvikling, hvor det er sandsynligt, at forpligtelsen vil medføre træk på bankens økonomiske ressourcer, og forpligtelsen kan måles pålideligt.

Noter – Anvendt regnskabspraksis

Note

1 Anvendt regnskabspraksis, fortsat

Forpligtelsen måles som det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for på balancedagen at afvikle forpligtelserne. For ydelsesbaserede pensionsordninger indregnes kapitalværdien af de fremtidige ydelser som en hensat forpligtelse. Der foretages årligt en aktuariemæssig opgørelse af kapitalværdien. Årets regulering af kapitalværdien indregnes i resultatopgørelsen, med undtagelse af aktuariemæssige gevinster og tab, der indregnes i anden totalindkomst. Hensættelse til tab på garantier og udnyttede kreditter er beskrevet i afsnittet Generelt for finansielle aktiver og forpligtelser.

Efterstillede kapitalindskud

Efterstillede kapitalindskud er gældsforpligtelser i form af supplerende kapital, som i tilfælde af bankens likvidation eller konkurs først fyldestgøres efter de almindelige kreditorkrav. Efterstillede kapitalindskud måles ved første indregning til dagsværdi og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Egenkapital

Aktiekapital

Aktier klassificeres som egenkapital, når der ikke er nogen forpligtelse til at overføre kontanter eller andre aktiver. Aktiekapital omfatter den nominelle aktiekapital, mens en eventuel overkurs medregnes under overført resultat.

Udbytte

Forslag til udbytte for regnskabsåret indregnes under egenkapitalen på balancedagen og som en gældsforpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på generalforsamlingen.

Egne aktier

Køb og salg af egne aktier samt udbytte fra disse indregnes direkte på egenkapitalen under overført overskud.

Valutaomregningsreserve

Valutaomregningsreserven omfatter forskelsbeløb opstået ved omregning af resultat og nettoinvesteringen i udenlandske enheder fra enhedens funktionelle valuta til danske kroner. Herudover indgår valutakursreguleringer af finansielle kontrakter, som indgår i den regnskabsmæssige sikring af nettoinvesteringer i udenlandske enheder.

Lovpligtige reserver

Lovpligtige reserver omfatter værdireguleringer af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder efter indre værdis metode. Reserven reduceres med udbytteudlodninger til moderselskabet, andre egenkapitalbevægelser i tilknyttede og associerede virksomheder samt ved hel eller delvis realisation af kapitalandelene.

Note

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen præsenteres efter den indirekte metode og viser pengestrømme for året fordelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet samt likvider ved årets begyndelse og slutning. Pengestrømme fra driftsaktiviteter opgøres som driftsresultatet, reguleret for ikke-kontante driftsposter og ændring i driftskapital.

Pengestrømme fra investeringsaktiviteter omfatter køb og salg af immaterielle og materielle aktiver.

Pengestrømme fra finansieringsaktiviteter omfatter ændringer i aktiekapital og efterstillede kapitalindskud samt udbetaling af udbytte.

Likvider omfatter kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker, tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker samt obligationsbeholdninger med løbetid på under 3 måneder fra tidspunktet for anskaffelsen.

Noter – Risikostyring

Note

2 Risikostyring

2.1 Risikotyper, målsætning og strategi samt organisering af risikostyring

Risikotyper

Banken er eksponeret over for forskellige risikotyper. De væsentligste risikotyper er:

- Kreditrisiko: Risikoen for tab som følge af, at modparter helt eller delvist misligholder deres betalingsforpligtelser.
- Markedsrisiko: Risikoen for tab som følge af, at markedsværdien af bankens aktiver og forpligtelser ændrer sig som følge af ændringer i markedsforholdene.
- Likviditetsrisiko: Risikoen for, at banken ikke er i stand til at indfri sine forpligtelser ved hjælp af de normale likviditetsreserver.
- Operationel risiko: Risikoen for direkte eller indirekte tab forårsaget af utilstrækkelige eller fejlslagne interne processer og systemer, menneskelige fejl eller som følge af eksterne begivenheder.
- It-risiko: Risikoen for tab som følge af it-anvendelsen.

Målsætning og strategi

Lån & Spar har en målsætning om at identificere alle de væsentlige risici, som banken er eksponeret over for med henblik på optimering af indtjening i forhold til risiko.

Organisering af risikostyring

Bankens bestyrelse har det overordnede ansvar for afgrænsning og styring af bankens risici. Det er bestyrelsen, som fastlægger målsætning og strategi for risikostyring, samt tager stilling til de overordnede begrænsninger og retningslinjer for de risikotyper, som banken påtager sig. Bestyrelsen følger løbende op på, at banken drives på betryggende vis og i overensstemmelse med den fastlagte risikoprofil, de fastlagte risikopolitikker og retningslinjer. Bestyrelsen modtager løbende rapportering, der er relevant i forhold til bestyrelsens ansvar.

Bestyrelsens revisionsudvalg er lovpligtigt og har blandt sine opgaver at overvåge og vurdere effektiviteten af bankens interne kontrol- og risikostyringssystemer. Dette sker blandt andet ved skriftlig og mundtlig rapportering til udvalget samt ved udvalgets behandling af revisionsrapporter på området.

Nomineringsudvalget er lovpligtigt og har til formål at sikre den rette sammensætning og størrelse af direktion og bestyrelse. Mindst én gang årligt skal nomineringsudvalget blandt andet vurdere, om bestyrelsen har den fornødne kombination af viden, faglig kompetence, mangfoldighed og erfaring samt om det enkelte bestyrelsesmedlem lever op til lovgivningens krav.

Aflønningsudvalget er lovpligtigt og er ansvarlig for bankens vederlagspolitik og skal forestå det forberedende arbejde for bestyrelsens beslutninger vedrørende aflønning, herunder lønpolitik og andre beslutninger, som kan have indflydelse på bankens risikostyring.

Note

Bestyrelsens risikoudvalg er lovpligtigt og består af hele bestyrelsen. Udvalget har til opgave at rådgive bestyrelsen om bankens overordnede nuværende og fremtidige risikoprofil og strategi og at bistå bestyrelsen med at påse, at bestyrelsens risikostrategi implementeres korrekt i organisationen. Risikoudvalget vurderer om de finansielle produkter og tjenesteydelser, som banken handler med, er i overensstemmelse med bankens forretningsmodel og risikoprofil, herunder om der er en sammenhæng mellem indtjening og risiko. Risikoudvalget vurderer desuden bankens aflønningsstruktur i forhold til, om denne tager højde for bankens risici, kapital og likviditet.

Direktionen har ansvar for den daglige ledelse, herunder at banken drives i overensstemmelse med de af bestyrelsen fastlagte politikker og retningslinjer. Direktionen har det daglige ledelsesmæssige ansvar for, at banken kun påtager sig risici, som banken forstår og kan gennemskue konsekvensen af. Direktionen har ansvar for risikorapporteringen til bestyrelsen. Direktionen modtager løbende rapportering om udviklingen i bankens risici samt overholdelsen af bankens politikker og retningslinjer.

Kreditudvalget er et internt udvalg, organisatorisk placeret under direktionen, bestående af direktion samt ledende medarbejdere fra relevante afdelinger. Kreditudvalgets væsentligste rolle er at fastlægge den detaljerede kreditrisikopolitik ud fra de politikker, som bestyrelsen har besluttet. Kreditudvalget følger løbende op på udviklingen i bankens risici og varetager risikorapporteringen til bestyrelsen. Kreditudvalget har desuden ansvar for bankens risikomodeller, herunder overvågning af modellernes performance samt godkendelse af eventuelle justeringer i modellerne. Kreditudvalget modtager løbende den rapportering, der er relevant i relation til Kreditudvalgets overvågning af bankens modeller samt udviklingen i bankens risici.

Likviditetsudvalget er et internt udvalg, organisatorisk placeret under direktionen, bestående af direktion samt medarbejdere fra relevante afdelinger. Likviditetsudvalget har ansvar for den løbende opfølgning på bankens likviditetssituation samt iværksættelse af nødvendige tiltag i overensstemmelse med beredskabsplanen for likviditet.

Kapitaludvalget er et internt udvalg, som organisatorisk er placeret under direktionen, bestående af direktion samt medarbejdere fra relevante afdelinger. Kapitaludvalget har ansvar for at overvåge bankens kapitalforhold og foretage de nødvendige tiltag i forhold til at sikre, at bankens kapital er i overensstemmelse med bankens målsætning.

Udvalget for operationel risiko er et internt udvalg, som organisatorisk er placeret under direktionen, bestående af medarbejdere fra relevante afdelinger. Udvalget har ansvaret for at overvåge bankens operationelle risici samt at implementere politikker og retningslinjer for operationel risiko.

Noter – Risikostyring

Note

2 Risikostyring, fortsat

Risikostyring er en central enhed under den risikoansvarlige, som er ansvarlig for bankens overvågning af kredit-, marked-, likviditets-, og operationel risiko, herunder overvågning af de af bestyrelsen fastlagte politikker og retningslinjer samt overholdelse af direktionens videredelegerede beføjelser. Risikostyring refererer til direktionen. Valideringsenheden er en enhed under Risikostyring, der har ansvar for at analysere modelrisikoen i bankens avancerede modeller for kreditrisiko.

Compliance har til opgave at overvåge risikoen for, at banken bliver pålagt sanktioner, lider tab af omdømme, eller at banken eller bankens kunder lider væsentlige økonomiske tab som følge af manglende overholdelse af finansiell lovgivning samt bankens interne retningslinjer. Compliance refererer til direktionen.

Intern revision refererer til bestyrelsen og udfører kontrol af bankens risikostyringsprocesser, herunder om bankens procedurer lever op til loven, og om de anvendes korrekt. Intern revision rapporterer resultaterne af kontrollerne til bestyrelse og direktion.

2.2 Kreditrisiko

Styring og overvågning af kreditrisiko

Bestyrelsen fastlægger de overordnede rammer og retningslinjer for kreditrisici, der styres ved hjælp af kreditpolitikken, forretningsgange, bevillingsinstrukser m.v. Bestyrelsen forelægges løbende bankens største engagementer til bevilling eller orientering. Bankens system til klassifikation af kunder er indarbejdet i bevillingsstrukturen, hvilket bidrager til øget styring af bankens risici.

Ansvar for, at politikker og forretningsgange i forbindelse med kreditvurderingen overholdes, er placeret i Kreditafdelingen. Overvågning og kontrol af kreditvurderingsprocessen varetages af Risikostyring, hvilket blandt andet inkluderer bankens ratingsystem samt anvendelsen af dette. Risikostyring har ligeledes til opgave at følge udviklingen i kreditrisici, herunder vurdere tab og nedskrivninger.

Bestyrelsen informeres hvert kvartal om bankens kreditrisiko. Rapportering til Kreditudvalget foretages også kvartalsvist, men i en mere detaljeret form end den, der forelægges bestyrelsen.

Styringen af kreditrisikoen tager udgangspunkt i en opdeling af eksponeringen efter følgende modpartssegmenter:

- Detail, Danmark
- Detail, Sverige
- Erhverv
- Institut
- Stat

Note

Kreditvurdering

Kreditvurdering af kunden bygger på en vurdering af kundens indkomst- og formueforhold, forventet fremtidig tilbagebetalingsevne og økonomisk adfærd.

Banken har i mange år anvendt et egenudviklet ratingsystem til kreditvurdering af privatkunder. Kunderne indplaceres ved bevilling i en af bankens 10 risikoklasser efter sandsynligheden for misligholdelse (PD). Risikoklassifikationen er et centralt redskab i bankens kreditstyring og anvendes blandt andet ved kreditvurdering af kunder, overtræksbehandling og i opgørelsen af nedskrivninger og hensættelser. Derudover er de indarbejdet i bevillingsstrukturen, så det alene er Kreditafdelingen, der kan bevilge udlån til kunder med høj risiko.

Ansøgning fra erhvervskunder, herunder også offentlige myndigheder og finansielle virksomheder, behandles af rådgiverne i Erhvervsafdelingen.

Måling af kreditrisiko

Banken anvender avancerede statistiske modeller til måling af kreditrisikoen på privatkunder. Modellerne er baseret på følgende risikoparametre:

- Sandsynlighed for misligholdelse (PD).
- Tabets størrelse givet misligholdelse (LGD).
- Eksponeringens forventede størrelse ved misligholdelse (EAD).

Parametrene bygger på historisk information om bankens kunder. Bankens ratingsystem inddeler kunderne i 10 risikoklasser, hvor risikoklasse 1 er de kunder, hvor der er størst sandsynlighed for, at de misligholder deres forpligtelser over for banken, og risikoklasse 10 er de kunder, der har den laveste sandsynlighed. Kunder, der misligholder deres forpligtelser over for banken, placeres i en gruppe for sig.

Der foretages backtest af de statistiske modeller samt de parameterestimer, som modellerne bygger på.

Der anvendes på nuværende tidspunkt ikke avancerede statistiske modeller til risikoklassificering af erhvervskunder. For at understøtte kreditstyringen anvender banken Finanstilsynets klassifikationsmodel, som består af 5 risikoklasser, hvor 1 er misligholdte engagementer og 3 er engagementer med meget lav risiko.

Modtagne sikkerheder

For at reducere kreditrisikoen tilstræber banken at opnå mest mulig sikkerhed for kundernes engagementer. Der tages sikkerhed i kundens fysiske aktiver, garantier m.m.

Noter – Risikostyring

Note (1.000 kr.)

2 Risikostyring, fortsat

2.2 Kreditrisiko, fortsat

Maksimal krediteksponering	2023	2022
<i>Balanceførte poster:</i>		
Anfordringstilgodehavender hos centralbanker	12.717.735	13.201.222
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	451.336	322.684
Udlån	17.369.179	14.110.012
Andre finansielle aktiver	7.363	3.117
<i>Ikke-balanceførte poster:</i>		
Garantier	3.520.439	4.167.197
Uudnyttede kreditter	8.230.911	7.112.201
I alt	42.296.963	38.916.433
<i>Handelsbeholdning:</i>		
Obligationer	1.863.580	1.489.430
Andre finansielle aktiver	30.298	105.383
I alt	1.893.878	1.594.813

Krediteksponering fordelt på aktivklasser:	2023	2022
Detail, Danmark	21.677.555	19.317.709
Detail, Sverige	4.398.892	3.279.651
Erhverv	2.905.471	2.673.237
Institut	597.310	344.681
Stat	12.717.735	13.301.155
I alt	42.296.963	38.916.433

Note (1.000 kr.)

Krediteksponering for Detail, Danmark fordelt på risikoklasser

Risikoklasse:	Eksponeringsvægtet sandsynlighed for misligholdelse (PD)	2023	2022
Misligholdte engagementer	100,00 %	66.464	60.934
1	38,42 %	163.168	181.780
2	12,22 %	105.468	101.987
3	6,76 %	217.882	204.722
4	3,47 %	829.314	692.960
5	1,38 %	2.101.493	2.030.842
6	0,64 %	2.057.991	1.932.238
7	0,45 %	3.111.395	2.346.541
8	0,30 %	4.228.218	2.947.084
9	0,17 %	8.074.144	6.660.819
10	0,10 %	722.018	2.157.802
I alt		21.677.555	19.317.709

I 2023 har banken implementeret en ny PD-model for detailkunder i Danmark. Sammenligningstal er tilpasset efter den nye model.

Misligholdelse er efter kapitaldækningsreglerne til stede, hvis banken anser det for usandsynligt, at kunden indfrier sine forpligtelser over for banken, eller kunden har været i restance eller overtræk i mindst 90 dage. Kunder, der misligholder sine forpligtelser, flyttes automatisk til risikoklassen 'Misligholdte engagementer'. Hvis kunden er en del af en husstand, for eksempel gift med en anden af bankens kunder, er det hele husstanden, der nedgraderes. Hovedparten af bankens udlån er placeret i risikoklasserne 5-10, hvor der er meget lille sandsynlighed for tab, og denne andel er på niveau med 2022. Misligholdte eksponeringer er steget sammenlignet med 2022.

Noter – Risikostyring

Note (1.000 kr.)

2 Risikostyring, fortsat

2.2 Kreditrisiko, fortsat

Krediteksponering for Detail, Sverige fordelt på risikoklasser

Risikoklasse:	Eksponeringsvægtet sandsynlighed for misligholdelse (PD)	2023	2022
Misligholdte engagementer	100,00 %	41.111	21.652
1	21,63 %	263.901	117.854
2	3,51 %	823.244	359.183
3	1,66 %	999.916	580.931
4	0,92 %	1.257.220	988.723
5	0,51 %	683.017	657.100
6	0,31 %	229.050	329.532
7	0,20 %	101.433	161.828
8	-	0	62.848
9	-	0	0
10	-	0	0
I alt		4.398.892	3.279.651

Lidt under en fjerdedel af detaileksponeringen i Sverige er placeret i risikoklasserne 5-10, hvor der er meget lille sandsynlighed for tab. Denne andel er faldet fra 2022, hvor den udgjorde lidt over en tredjedel. Misligholdte eksponeringer udgør en lille andel af eksponeringen, idet disse løbende overdrages til et inkassofirma.

Krediteksponering for Erhverv fordelt på risikoklasser

Risikoklasse:	2023	2022
1 (Misligholdte engagementer)	8.054	7.863
2c	23.728	25.080
2b	1.283.637	1.119.512
2a	1.415.022	1.343.082
3	175.030	177.700
I alt	2.905.471	2.673.237

Hovedparten af erhvervseksponeringen er placeret i risikoklasserne 2a/3, hvor risikoen for tab er meget lille.

Note (1.000 kr.)

Krediteksponering fordelt på branche:

	2023	2022
Offentlige myndigheder	0	0
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	948	5.066
Industri- og råstofudvinding	5.790	4.861
Energiforsyning	2.327	2.509
Bygge og anlæg	9.076	7.025
Handel	36.735	30.064
Transport, hoteller og restauration	17.305	18.380
Information og kommunikation	70.795	58.441
Finansiering og forsikring	403.685	400.824
Fast ejendom	109.449	94.004
Øvrige erhverv	2.249.361	2.052.063
I alt	2.905.471	2.673.237

Noter – Risikostyring

Note (1.000 kr.)

2 Risikostyring, fortsat

2.2 Kreditrisiko, fortsat

Koncentrationsrisiko

Som led i styringen af kreditrisikoen er der fastsat regler for størrelsen af det samlede engagement med enkeltkunder og indbyrdes forbundne kunder. I henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter må et engagement efter fradrag for særligt sikre dele og modtagne sikkerheder, garantier m.v. ikke overstige 25 % af kernekapitalen. For engagementer med kreditinstitutter er grænsen dog 100 % af kernekapitalen. Banken indberetter hvert kvartal de største engagementer til myndighederne.

Engagementer opgøres i denne sammenhæng som summen af udlån, andre tilgodehavender, uudnyttede trækingsrettigheder, eventuelle overtræk samt kapitalandele og andre værdipapirer.

	2023		2022	
<i>Engagementer, der efter fradrag for særligt sikre dele og modtagne sikkerheder, garantier m.v. udgør 10 % eller mere af kernekapitalen:</i>				
	Engagement efter fradrag for sikkerheder	I % af kernekapitalen	Engagement efter fradrag for sikkerheder	I % af kernekapitalen
Organisationer og foreninger	0	0,0 %	244.917	10,9 %
I alt	0	0,0 %	244.917	10,9 %

Modtagne sikkerheder	2023			2022		
Modparter:	Kredit-eksponering	Sikkerhedsværdi	Blanko	Kredit-eksponering	Sikkerhedsværdi	Blanko
Detail, Danmark	21.677.555	13.893.178	7.784.377	19.317.709	11.784.924	7.532.785
Detail, Sverige	4.398.892	0	4.398.892	3.279.651	0	3.279.651
Erhverv	2.905.471	1.052.007	1.853.464	2.673.237	930.965	1.742.272
Institut	597.310	0	597.310	344.681	0	344.681
Stat	12.717.735	0	12.717.735	13.301.155	0	13.301.155
I alt	42.296.963	14.945.185	27.351.778	38.916.433	12.715.889	26.200.544

Note (1.000 kr.)

	2023			2022		
<i>Sikkerheder for Detail, Danmark fordelt på risikoklasse:</i>	Kredit- eksponering	Sikker- hedsværdi	Blanko	Kredit- eksponering	Sikker- hedsværdi	Blanko
Misligholdte engagementer	66.464	57.399	9.065	60.934	53.026	7.908
1	163.168	115.942	47.226	181.780	116.470	65.310
2	105.468	61.695	43.773	101.987	48.359	53.628
3	217.882	151.121	66.761	204.722	124.530	80.192
4	829.314	547.331	281.983	692.960	471.339	221.621
5	2.101.493	1.253.539	847.954	2.030.842	1.084.029	946.813
6	2.057.991	986.097	1.071.894	1.932.238	900.875	1.031.363
7	3.111.395	2.050.159	1.061.236	2.346.541	1.487.751	858.790
8	4.228.218	2.952.195	1.276.023	2.947.084	1.897.005	1.050.079
9	8.074.144	5.371.439	2.702.705	6.660.819	4.188.271	2.472.548
10	722.018	346.261	375.757	2.157.802	1.413.269	744.533
I alt	21.677.555	13.893.178	7.784.377	19.317.709	11.784.924	7.532.785

	2023			2022		
Sikkerheder for Erhverv fordelt på risikoklasse:	Kredit- eksponering	Sikker- hedsværdi	Blanko	Kredit- eksponering	Sikker- hedsværdi	Blanko
1 (Misligholdte engagementer)	8.054	1.058	6.996	7.863	357	7.506
2c	23.728	5.175	18.553	25.080	4.861	20.219
2b	1.283.637	418.534	865.103	1.119.512	367.711	751.801
2a	1.415.022	495.698	919.324	1.343.082	431.139	911.943
3	175.030	131.542	43.488	177.700	126.897	50.803
I alt	2.905.471	1.052.007	1.853.464	2.673.237	930.965	1.742.272

Overskydende sikkerheder er ikke medregnet i sikkerhedsværdien. Overskydende sikkerheder opstår, når værdien af sikkerheden overstiger eksponeringen på det, som sikkerheden dækker.

Noter – Risikostyring

Note (1.000 kr.)

2 Risikostyring, fortsat

2.2 Kreditrisiko, fortsat

Typen af sikkerhed

De risikoreducerende elementer i banken består af pant og garantier. Over for detailkunder har banken primært pant i fast ejendom, mens der over for erhvervskunder er pant i finansielle aktiver i form af aktier og obligationer.

	Ejendom	Bankkonto	Depot/ værdipapir	Bil, båd m.v.	Garanti	I alt
2023						
Detail, Danmark	11.945.759	1.749	3.561	574.230	1.367.879	13.893.178
Detail, Sverige	0	0	0	0	0	0
Erhverv	441.529	44.504	444.467	17.073	104.434	1.052.007
Institut	0	0	0	0	0	0
Stat	0	0	0	0	0	0
I alt	12.387.288	46.253	448.028	591.303	1.472.313	14.945.185
2022						
Detail, Danmark	9.443.364	882	12.625	494.707	1.833.346	11.784.924
Detail, Sverige	0	0	0	0	0	0
Erhverv	344.170	42.461	406.693	12.154	125.487	930.965
Institut	0	0	0	0	0	0
Stat	0	0	0	0	0	0
I alt	9.787.534	43.343	419.318	506.861	1.958.833	12.715.889

Bankens sikkerheder er primært af typen Ejendom, som omfatter pant i ejerboliger og andelsboligbeviser. Pant i ejerboliger er koncentreret omkring Københavnsområdet og øvrige større byer i Danmark, mens pant i andelsboligbeviser er koncentreret omkring Københavnsområdet. Sikkerhederne er således koncentreret i områder med stor efterspørgsel på boliger, og er derfor generelt let omsættelige. Ved bevillingen af lån værdiansættes sikkerhederne med udgangspunkt i handelspriser, vurderinger fra realkreditinstitutter eller ejendoms-mæglere. Ved lav belåning ved seneste bevilling kan offentlige vurderinger anvendes. For andelsboligbeviser foretages endvidere en ekstra vurdering af andelsforeningens bagvedliggende ejendom. Ved værdiansættelsen foretages et fradrag til dækning af realisationsomkostninger og prisudsving. Kvaliteten af ejendomssikkerhederne vurderes derfor at være høj, og har ikke ændret sig væsentligt i 2023.

Kvaliteten af øvrige typer sikkerheder har ikke ændret sig væsentligt i 2023.

Note (1.000 kr.)

Eksponeringer, hvor der ikke er foretaget nedskrivning som følge af sikkerheder

	2023	2022
Detail, Danmark	43.740	40.520
Detail, Sverige	0	0
Erhverv	379.532	343.738
Institut	0	0
Stat	0	0
I alt	423.272	384.258

Inkasso og afskrivning af fordringer

Ved kunders misligholdelse af deres forpligtelser over for banken indledes en rykkerproces. Hvis kunden forsat ikke overholder sin aftale efter tre rykkerbreve, indledes en inkassoproces. Bankens inkassoprocuderer for privatkunder varetages af en ekstern inkassovirksomhed. For erhvervskunder håndteres misligholdelse af forpligtelser i et samarbejde mellem erhvervsrådgiveren og kreditafdelingen. Bankens forsøger så vidt muligt at få eventuelle pantsatte sikkerheder realiseret inden videregivelse til inkasso. Såfremt der er pantsat sikkerhed for en sag, der videregives til inkasso, vil denne blive forsøgt solgt enten frivilligt eller ved tvang. For at opnå mindst muligt tab har banken en proces, som skal sikre, at alle muligheder for inddrivelse udtømmes. Når alle muligheder for inddrivelse er udtømt, afskrives fordringen.

Efter fordringen er afskrevet sendes den til inkassofirmaet med henblik på inddrivelse via udlæg m.v. Inkasso-sager genoptages hvert tredje år.

For svenske privatkunder indbefatter inkassoprocessen tre rykkerbreve inden for de første 60 dage og herefter et opsigelsesbrev. Har kunden ikke reageret på opsigelsesbrevet, sælges fordringen til et inkassoselskab til en på forhånd aftalt pris, og fordringen afskrives herefter.

Noter – Risikostyring

Note (1.000 kr.)

2 Risikostyring, fortsat

2.2 Kreditrisiko, fortsat

Nedskrivninger

For en beskrivelse af bankens principper for nedskrivning på udlån og hensættelser til tab på garantier og uudnyttede kreditter henvises til beskrivelsen af anvendt regnskabspraksis.

Oversigt over nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.:	Nedskrivninger Stadie 1	Nedskrivninger Stadie 2	Nedskrivninger Stadie 3	Nedskrivninger i alt
2023				
Nedskrivninger, 1. januar	24.996	87.545	47.731	160.272
Nedskrivninger i året	11.086	62.131	51.788	125.005
Tilbageførsel af nedskrivninger	6.208	16.737	46.949	69.894
Valutakursregulering	236	1.373	445	2.054
Nedskrivninger, 31. december	30.110	134.312	53.015	217.437
<i>Nedskrivningerne er indregnet i følgende regnskabsposter:</i>				
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavende hos centralbanker				4.270
Tilgodehavende hos kreditinstitutter og centralbanker				1.411
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris				211.756
Finansielle aktiver til amortiseret kostpris i alt				217.437

Note (1.000 kr.)

Oversigt over nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.:	Nedskrivninger Stadie 1	Nedskrivninger Stadie 2	Nedskrivninger Stadie 3	Nedskrivninger i alt
2022				
Nedskrivninger, 1. januar	18.815	59.029	45.938	123.782
Nedskrivninger i året	18.069	47.396	33.982	99.447
Tilbageførsel af nedskrivninger	11.293	16.231	30.806	58.330
Valutakursregulering	-595	-2.649	-1.383	-4.627
Nedskrivninger, 31. december	24.996	87.545	47.731	160.272
<i>Nedskrivningerne er indregnet i følgende regnskabsposter:</i>				
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavende hos centralbanker				3.994
Tilgodehavende hos kreditinstitutter og centralbanker				446
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris				155.832
Finansielle aktiver til amortiseret kostpris i alt				160.272

Noter – Risikostyring

Note (1.000 kr.)

2 Risikostyring, fortsat

2.3 Markedsrisiko

Markedsrisici vedrører rente-, valuta- og aktiepositioner, og påvirkes af såvel generelle som specifikke markedsbevægelser. Banken påtager sig markedsrisici i forbindelse med handel for kunder og optimering af afkastet på bankens handelsbeholdning.

Styring og overvågning af markedsrisiko

Bestyrelsen bevilger rammerne for markedsrisici til bankens direktion, der igen videredelegerer rammer til organisationen. Risikostyring overvåger markedsrisici dagligt. Overvågning sker ved hjælp af et risikostyringssystem, der kan håndtere de forskellige typer af finansielle instrumenter. Banken har ved oprettelse af en risikostyringsafdeling sikret, at der er fuldstændig funktionsadskillelse mellem disponerende og rapporterende enheder.

Rapportering

Bestyrelsen informeres minimum én gang hvert kvartal om bankens overordnede markedsrisiko. Rapportering til direktionen sker på ugentlig basis.

Renterisiko

Renterisiko er ændringen i nutidsværdien af fastforrentede fordringer ved ændring i markedsrenten.

Banken er, primært som følge af investeringer i obligationer, eksponeret for kurstab ved en rentestigning. Oversigten viser bankens totale renterisiko ved en rentestigning på 1 procentpoint (standardrente-chok), som vurderes som en sandsynlig ændring i renteniveauet.

Note (1.000 kr.)

	2023	2022
<i>Renterisiko efter modificeret varighed:</i>		
0-1 år	548	1.187
1-3,6 år	912	3.915
Over 3,6 år	37.475	31.285
Total renterisiko	38.935	36.387
<i>Renterisiko efter valuta:</i>		
DKK	51.215	45.590
EUR	-1	0
SEK	-12.278	-9.206
Øvrige valutaer	-1	3
Total renterisiko	38.935	36.387
Renterisiko i procent af kernekapitalen	1,5 %	1,6 %

Når den totale renterisiko er positiv, er det udtryk for et tab ved en rentestigning på 1 procentpoint. Ud over obligationer og afledte finansielle instrumenter omfatter den totale renterisiko også renterisikoen på fastforrentede udlån, indlån, udstedte obligationer og efterstillede kapitalindskud, som regnskabsmæssigt måles til amortiseret kostpris efter første indregning, og hvor værdien derfor ikke påvirkes direkte af ændringer i renteniveauet. Den forventede direkte effekt på resultat og egenkapital ved en rentestigning på 1 procentpoint udgør 45.162 t.kr. (2022: 34.439 t.kr.) før skat, hvilket svarer til renterisikoen på de aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi efter første indregning.

Noter – Risikostyring

Note (1.000 kr.)

2 Risikostyring, fortsat

2.3 Markedsrisiko, fortsat

Valutarisiko

Valutakursrisiko er risikoen for værdiændring ved ændring i valutakurser.

Bankens aktiviteter omfatter udlån og indlån i andre valutaer end danske kroner, herunder særligt udlån i svenske kroner. Herudover er banken eksponeret for udsving i udenlandsk valuta som følge af sine handelsaktiviteter. Eksponeringen i de forskellige valutaer afdækkes løbende, og banken har derfor kun en mindre nettoeksponering i udenlandsk valuta.

	2023	2022
Lange nettopositioner	83.071	78.191
Korte nettopositioner	74.832	31.436
<i>Valutarisiko fordelt på valuta:</i>		
EUR	10.471	8.255
USD	6.901	7.268
SEK	-38.476	3.436
GBP	6.027	7.122
NOK	3.802	4.941
Øvrige valutaer, lang	55.870	47.169
Øvrige valutaer, kort	-36.356	-31.436
Valutarisiko i alt	8.239	46.755
I øvrige valutaer er indregnet markedsværdien af investeringsforeningsbeviser med 36.356 t.kr. (2022: 31.436 t.kr.)		
Valutakursindikator 1	83.071	78.191
Valutakursindikator 1 i procent af kernekapital efter fradrag	3,1 %	3,5 %
Valutakursindikator 2	1.246	637
Valutakursindikator 2 i procent af kernekapital efter fradrag	0,0 %	0,0 %

Note (1.000 kr.)

Valutaindikator 1 udgøres af den største sum af henholdsvis valutapositioner, hvor banken har et nettotilgodehavende, og positioner hvor banken har nettogæld. Indikatoren er derved et simpelt mål for omfanget af positioner i fremmed valuta. Valutaindikator 2 er et mål for tabsrisikoen, som er baseret på en statistisk metode. Valutaindikator 2 udtrykker, at der ved en uændret valutaposition i de følgende 10 dage vil være 1 % sandsynlighed for, at banken får et tab, der overstiger indikatorens værdi.

Et tab/gevinst svarende til 1,0 % af valutaindikator 1 for EUR og 5,0 % for øvrige valutaer vurderes at være en sandsynlig ændring i kursniveauet. Ved et kursfald vil den direkte effekt på resultat og egenkapital være en gevinst på 7 t.kr. før skat (2022: tab på 2.008 t.kr.). Denne gevinst er beregnet ud fra valutaeksponeringen ved udgangen af året. Ved en kursstigning vil der være et tilsvarende tab.

Aktierisiko

Aktierisiko er risikoen for, at markedsværdien af en portefølje af aktier ændres. Oversigten viser påvirkningen på bankens resultat og egenkapital ved et fald på 12 % af markedsværdien, der svarer til en middel negativ markedsudvikling. Beregninger er foretaget inklusiv ikke afregnede handler.

	2023	2022
Aktier	2.490	1.231
Investeringsforeningsbeviser	5.476	4.971
Handelsbeholdning	7.966	6.202
Uden for handelsbeholdning	19.298	17.745
Aktierisiko i alt	27.264	23.947

Banken foretager kun i begrænset omfang investering i aktier. Bankens handelsbeholdning omfatter primært aktier i OMX C25-indekset.

Aktierne uden for handelsbeholdningen indgår i en portefølje, der styres, vurderes og rapporteres efter dagsværdier.

Noter – Risikostyring

Note (1.000 kr.)

2 Risikostyring, fortsat

2.4 Likviditetsrisiko

Styring og overvågning af likviditetsrisiko

Det overordnede mål for styring af likviditetsrisikoen er, at banken til enhver tid kan indfri sine forpligtelser, når de forfalder. Der er internt fastsat mål for den ønskede likviditetsmæssige overdækning i forhold til de krav til likviditet, som følger af lovgivningen.

Banken har implementeret flere forskellige interne modeller til at estimere det fremadrettede likviditetsbehov. Modellerne tager udgangspunkt i det foreliggende budget, men også i de historiske kendte likviditetstræk. Endvidere har banken etableret et likviditetsudvalg, der regelmæssigt mødes og gennemgår såvel den kortsigtede som den langsigtede likviditetssituation.

Rapportering

Bestyrelsen informeres minimum en gang hvert kvartal om bankens likviditetssituation. Rapporteringen til direktionen sker dagligt.

Lovmæssige krav til likviditet

Det lovmæssige krav til likviditet er fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 575/2013 (CRR) samt Europa-Kommissionens delegerede retsakt 2015/61. Det kortsigtede krav til likviditetsdækningen er en Liquidity Coverage Ratio (LCR) på minimum 100 %. LCR har en tidshorisont på 30 dage og opgøres som mængden af højlikvide kvalitetsaktiver i forhold til et beregnet fald i likviditeten ved et hårdt stress.

Likviditetsdækning (LCR):	2023	2022
LCR-værdi af likviditetsbufferen	14.254.894	14.530.269
Stresset outflow	3.644.202	3.272.665
Stresset inflow	819.677	387.113
Netto stresset outflow	2.824.525	2.885.552
Likviditetsdækning (LCR)	504,7 %	503,6 %

Note (1.000 kr.)

Tilsynsdiamanten

Finanstilsynet har med Tilsynsdiamanten fastsat en grænseværdi (pejlemærke) for likviditeten, som banken som udgangspunkt skal holde sig indenfor. Pejlemærket er baseret på principperne for opgørelsen af LCR og udtrykker evnen til at klare et tremåneders likviditetsstress. Pejlemærket skal overstige 100 % og er for 2023 opgjort til 507,5 % (2022: 508,3 %).

Stabil finansiering (NSFR):

Det langsigtede likviditetskrav er en Net Stable Funding Ratio (NSFR) på minimum 100 %. NSFR har en tids-horisont på 1 år og opgøres som den tilgængelige stabile finansiering i forhold til den krævede stabile finansiering. Den tilgængelige stabile finansiering opgøres ved at multiplicere bankens passivposter med faktorer, der afspejler posternes pålidelighed som finansiering. Den krævede stabile finansiering opgøres tilsvarende ved at multiplicere bankens aktiver og ikke-balanceførte poster med faktorer, der afspejler, hvor hurtigt disse poster kan gøres likvide eller reduceres.

Stabil finansiering (NSFR):	2023	2022
Tilgængelig stabil finansiering	29.251.041	26.435.873
Krævet stabil finansiering	15.528.220	12.783.595
Stabil finansiering (NSFR)	188,4 %	206,8 %

Noter – Risikostyring

Note (1.000 kr.)

2 Risikostyring, fortsat

2.4 Likviditetsrisiko, fortsat

Ikke-afledte finansielle forpligtelser

Løbetidsfordeling af ikke-afledte finansielle forpligtelser og aktiver der indgår i styringen af likviditetsrisikoen:

	Anfordring	0-3 mdr.	3-12 mdr.	1-5 år	Over 5 år	I alt
2023						
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	56.219	0	0	0	0	56.219
Indlån	27.123.738	149.872	108.556	388.099	909.818	28.680.083
Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	0	0	0	799.508	0	799.508
Andre finansielle forpligtelser	0	18.188	0	0	0	18.188
Efterstillede kapital-indskud	0	0	0	0	100.000	100.000
Garantier	3.520.439	0	0	0	0	3.520.439
Uudnyttede kreditter	8.230.911	0	0	0	0	8.230.911
Ikke-afledte finansielle forpligtelser i alt	38.931.307	168.060	108.556	1.187.607	1.009.818	41.405.348
Aktiver der indgår i styringen af likviditetsrisikoen	13.304.708	1.069.283	1.259.685	1.924.473	14.908.420	32.466.568

Note (1.000 kr.)

	Anfordring	0-3 mdr.	3-12 mdr.	1-5 år	Over 5 år	I alt
2022						
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	151.553	0	0	0	0	151.553
Indlån	24.976.983	28.166	72.046	355.934	855.782	26.288.911
Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	0	0	0	550.000	0	550.000
Andre finansielle forpligtelser	0	5.250	0	0	0	5.250
Efterstillede kapital-indskud	0	0	0	0	100.000	100.000
Garantier	4.167.197	0	0	0	0	4.167.197
Uudnyttede kreditter	7.112.201	0	0	0	0	7.112.201
Ikke-afledte finansielle forpligtelser i alt	36.407.934	33.416	72.046	905.934	955.782	38.375.112
Aktiver der indgår i styringen af likviditetsrisikoen	13.492.444	484.183	1.167.099	2.051.624	11.982.545	29.177.895

Noter – Risikostyring

Note (1.000 kr.)

2 Risikostyring, fortsat

2.4 Likviditetsrisiko, fortsat

Løbetidsfordelingen er baseret på den kontraktlige løbetid for de enkelte forpligtelser og aktiver, hvorimod bankens likviditetsstyring er baseret på den forventede likviditetsudvikling og sikringen af, at banken til stadighed har en komfortabel likviditetsreserve til at dække likviditetsbehovet i en eventuel stresssituation.

Aktiver, der indgår i styringen af likviditetsrisikoen, omfatter:

- Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker.
- Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker.
- Udlån.
- Obligationer.
- Aktier, handelsbeholdningen.

I dag-til-dag styringen af likviditeten indgår lines i andre kreditinstitutter.

Note (1.000 kr.)

Afledte finansielle forpligtelser, handelsbeholdning

Løbetidsfordeling af afledte finansielle forpligtelser:

	Anfordring	0-3 mdr.	3-12 mdr.	1-5 år	Over 5 år	I alt
2023						
<i>Valutaterminsforretninger:</i>						
- Udbetaling	0	4.178.208	2.029.753	0	0	6.207.961
- Indbetaling	0	3.974.918	2.024.235	0	0	5.999.153
<i>Rentekontrakter:</i>						
- Udbetaling	0	519.369	0	0	0	519.369
- Indbetaling	0	583.238	0	0	0	583.238
Udbetaling i alt	0	4.697.577	2.029.753	0	0	6.727.330
Indbetaling i alt	0	4.558.156	2.024.235	0	0	6.582.391

2022

Valutaterminsforretninger:

- Udbetaling	0	3.471.407	1.601.114	0	0	5.072.521
- Indbetaling	0	3.309.753	1.595.470	0	0	4.905.223

Rentekontrakter:

- Udbetaling	0	491.250	0	0	0	491.250
- Indbetaling	0	523.125	0	0	0	523.125

Udbetaling i alt 0 **3.962.657** **1.601.114** **0** **0** **5.563.771**

Indbetaling i alt 0 **3.832.878** **1.595.470** **0** **0** **5.428.348**

Terminsforretningerne afregnes ved levering af det underliggende aktiv.

For terminsforretninger er medtaget de aftalte pengestrømme fra alle terminsforretninger, uanset om dagsværdien på balancedagen er negativ eller positiv.

Noter – Risikostyring

Note (1.000 kr.)

2 Risikostyring, fortsat

2.4 Likviditetsrisiko, fortsat

Garantier

Udstedte garantier vil, i det omfang garantierne aktualiseres, betyde et træk på bankens likviditet. Pr. 31. december 2023 udgør garantier 3.520.439 t.kr. (2022: 4.167.197 t.kr.) jf. note 47. Garantier, der aktualiseres, skal honoreres på anfordring.

Uudnyttede kredittilsagn

I det omfang kunderne udnytter endnu ikke uudnyttede tilsagn om kredit, vil der ske et træk på bankens likviditet. Uudnyttede kreditter udgør 8.230.911 t.kr. (2022: 7.112.201 t.kr.) jf. note 47. De uudnyttede kreditter vil kunne udnyttes på anfordringsvilkår.

Noter – Kapitalstyring

Note (1.000 kr.)

3 Kapitalstyring

Bankens mål for kapitalstyring er at:

- Overholde krav til kapital fastsat i Lov om finansiel virksomhed samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 575/2013 og direktiv 2013/36/EU af 26. juni 2013 (CRR/CRD IV).
- Sikre bankens evne til at fortsætte som selvstændig bank.
- Opretholde en passende kapital til organisk og strategisk vækst.

Banken har i året opfyldt alle lovgivningsmæssigt pålagte krav til bankens kapital.

Styringen af kapitalen er baseret på de opgørelsesmetoder og nøgletal, som er udviklet af Basel-komiteen (Basel III) og indarbejdet i EU's forordning om kapitaldækning, der trådte i kraft 1. januar 2014. EU forordningen har direkte retsvirkning i Danmark.

Ledelsen overvåger løbende bankens kapitalforhold. Opgørelsen af bankens kapital, risikoeksponering og nøgletal for kapital indberettes til Finanstilsynet og European Banking Authority (EBA) i overensstemmelse med de regler, som er fastsat herfor.

Kapitalkrav

CRR stiller krav om, at banken til enhver tid opfylder følgende kapitalkrav:

- En egentlig kernekapitalprocent på 4,5 %
- En kernekapitalprocent på 6,0 %
- En samlet kapitalprocent på 8,0 %

Det er endvidere et krav, at der er tilstrækkelig kapital til at overholde bankens individuelle solvensbehov. Det individuelle solvensbehov er et mål for den nødvendige kapital til at dække bankens risici i forhold til størrelsen, typen og fordelingen af bankens aktiver m.v. Tillægget til 8 %-kravet, som følge af det individuelle solvensbehov, skal dækkes af kapital af samme kvalitet, som gælder for 8 %-kravet.

I Lov om finansiel virksomhed er der fastsat regler om en række bufferkrav. Kapitalbevaringsbufferen er fastsat til 2,5 %. Hvis der ikke er tilstrækkelig med kapital til at dække bufferen, begrænses banken i at betale udbytte, bonus m.v. Den virksomhedsspecifikke kontracykliske kapitalbuffer kan udgøre op til 2,5 %. Bufferen sættes i kraft i perioder med overnormal udlånsvækst og fastlægges for danske eksponeringer af Erhvervsministeriet. Kapitalbevaringsbufferen og den virksomhedsspecifikke kontracykliske kapitalbuffer skal dækkes af egentlig kernekapital. Bufferne udgør tilsammen det kombinerede kapitalbufferkrav.

Noter – Kapitalstyring

Note (1.000 kr.)

3 Kapitalstyring, fortsat

Kapitalen

Til bankens egentlige kernekapital medregnes aktiekapital, værdireguleringer, andre reserver, overført resultat og foreslået udbytte. Heri foretages en række fradrag. Til bankens kapitalgrundlag medregnes endvidere supplerende kapital i form af efterstillede kapitalindskud.

Risikoeksponering

Den samlede risikoeksponering opgøres ved, at eksponeringerne (aktiver, udstedte garantier og kredittilsagn) vægtes. Vægtene for detaileksponeringer i Danmark er baseret på egne estimerede risikovægte, mens øvrige eksponeringer vægtes efter standardvægte, som afhænger af de enkelte eksponeringers art og modpart. Ved opgørelsen af risikoeksponeringen tages højde for sikkerhedsstillelser.

Gearing

For at modvirke risikoen for overdreven gearing i tider med økonomisk opgang, er der i kapitaldækningsreglerne fastsat beregningsprincipper for et simpelt gearingsmål, som skal virke som bagstopper for de risikobaserede kapitalkrav. Gearingen beregnes som kernekapitalen i forhold til summen af de uvægtede eksponeringer og skal udgøre minimum 3 %.

Nedskrivningsegne passiver

I Lov om finansiel virksomhed er der fastsat et krav til størrelsen af bankens nedskrivningsegne passiver (NEP-krav). NEP-kravet fastsættes årligt af Finanstilsynet som summen af bankens solvensbehov og et NEP-tillæg. NEP-kravet er ikke et kapitalkrav, men i det omfang NEP-tillægget ikke finansieres ved udstedelse af såkaldte senior non-preferred-instrumenter, vil NEP-tillægget skulle dækkes af kapitalgrundlaget. NEP-kravet har været under indfasning, men blev fuldt indfaset 1. januar 2024. Det fuldt indfasede NEP-krav udgjorde 15,4 % af risikoeksponeringen og 4,5 % af de uvægtede eksponeringer pr. 31. december 2023 (2022: 15,6 % af risikoeksponeringen og 4,5 % af de uvægtede eksponeringer), heraf indfaset henholdsvis 14,0 % og 4,5 % (2022: 12,8 % af risikoeksponeringen og 3,8 % af de uvægtede eksponeringer). Finanstilsynet har fastsat det fuldt indfasede NEP-krav til 15,4 % af risikoeksponeringen og 4,5 % af de uvægtede eksponeringer pr. 1. januar 2024. Banken har pr. 31. december 2023 udstedt senior non-preferred obligationer for 800 mio. kr. (2022: 550 mio. kr.) svarende til 6,0 % af risikoeksponeringen (2022: 5,2 %).

Note (1.000 kr.)

Kommende regler

EU-kommissionen offentliggjorde i oktober 2021 forslag til forordning og direktiv, der omfatter de dele af Basel-komiteens reviderede regelsæt fra december 2017 (Basel IV), der mangler at blive implementeret i EU. Med forslaget ændres beregningen af risikoeksponeringen for alle risikotyper under både standardmetoden og IRB-metoden. Der indføres som noget nyt minimumsværdier for PD og LGD under IRB-metoden, og der indføres et minimumskrav for risikoeksponeringen under IRB-metoden (gulvkrav). Samlet forventes disse ændringer at betyde en stigning i risikoeksponeringen. Ifølge forslaget vil de nye kapitaldækningsregler skulle træde i kraft fra 1. januar 2025. Der er lagt op til, at visse ændringer indføres over en årrække, herunder gulvkravet. Fuldt indfaset udgør gulvkravet 72,5 % af risikoeksponeringen opgjort efter de nye regler for standardmetoden.

Noter – Kapitalstyring

Note (1.000 kr.)

3 Kapitalstyring, fortsat

Kapitalopgørelse pr. 31. december 2023

Nedenstående oversigt er en opsummering af bankens kapital, risikoeksponering og nøgletal for kapitaldækning pr. 31. december 2023:

	2023	2022
Egenkapital	2.857.338	2.421.545
Egentlig kernekapital før fradrag	2.857.338	2.421.545
Foreslået udbytte	-69.444	-34.722
Immaterielle aktiver	-107.870	-120.942
Udskudte skatteforpligtelser vedrørende immaterielle aktiver	1.621	1.621
Forventet tab efter IRB-metoden, der overstiger regnskabsmæssige værdireguleringer	-11.421	0
Minimumsdækning for misligholdte eksponeringer	-7.387	-5.835
Værdireguleringer som følge af forsigtig værdiansættelse	-2.268	-1.782
Ramme for køb af egne kapitalandele	-18.422	-3.924
Egentlig kernekapital	2.642.147	2.255.961
Kernekapital	2.642.147	2.255.961
Supplerende kapital	100.000	100.000
Regnskabsmæssige værdireguleringer, der overstiger forventet tab efter IRB-metoden	0	13.197
Kapitalgrundlag	2.742.147	2.369.158
Kreditrisiko	10.213.165	7.902.434
Markedsrisiko	1.234.914	986.669
Operationel risiko	1.846.044	1.718.909
Samlet risikoeksponering	13.294.123	10.608.012
Egentlig kernekapitalprocent	19,9 %	21,3 %
Kernekapitalprocent	19,9 %	21,3 %
Kapitalprocent	20,6 %	22,3 %
Kombinerede kapitalbufferkrav	4,8 %	4,2 %

Note (1.000 kr.)

Stigningen i risikoeksponeringen fra kreditrisiko skyldes primært udlånsvækst og implementeringen af en ny model for opgørelse af sandsynligheden for tab på danske detailkunder. Risikoeksponeringen fra markedsrisiko er steget som følge af større renterisiko fra gældsinstrumenter. Stigningen i den operationelle risiko er drevet af øget indtjening.

Det kombinerede kapitalbufferkrav pr. 31. december 2023 udgøres af kapitalbevaringsbufferen på 2,5 % (2022: 2,5 %) samt den kontracykliske kapitalbuffer på 2,3 % (2022: 1,7 %).

Gearingsgraden

	2023	2022
Uvægtede eksponeringer i alt	36.282.602	33.400.608
Gearingsgrad	7,3 %	6,8 %

For oplysningsforpligtelsen vedrørende risikostyring, kapital og gearing som følge af CRR, henvises til lsb.dk/risikorapport

Noter – Resultatopgørelse

Note (1.000 kr.)	2023	2022
4 Renteindtægter		
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	365.426	36.858
Udlån og andre tilgodehavender	820.528	495.784
Obligationer	46.056	23.325
Valuta-, rente-, aktie- og andre kontrakter, i alt	-1.881	4.498
- Valutakontrakter	-21.564	-21.359
- Rentekontrakter	19.683	25.857
Øvrige renteindtægter	15	221
I alt	1.230.144	560.686
5 Negative renteindtægter		
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	0	32.967
Udlån og andre tilgodehavender	0	93
I alt	0	33.060
6 Renteudgifter		
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	1.293	500
Indlån og anden gæld	304.468	99.241
Udstedte obligationer	25.133	5.973
Efterstillede kapitalindskud	5.389	3.634
Øvrige renteudgifter	1.065	3.010
I alt	337.348	112.358
7 Positive renteudgifter		
Indlån og anden gæld	0	57.176
I alt	0	57.176
8 Udbytte af aktier m.v.		
Udbytte	2.669	2.654
I alt	2.669	2.654

Note (1.000 kr.)	2023	2022
9 Gebyrer og provisionsindtægter		
Værdipapirhandel og depoter	141.723	162.700
Betalingsformidling	65.120	59.750
Lånesagsgebyrer	56.887	70.943
Garantiprovision	3.585	5.172
Øvrige gebyrer og provisionsindtægter	297.317	326.885
I alt	564.632	625.450
10 Afgivne gebyrer og provisionsudgifter		
Værdipapirhandel og depoter	6.595	6.249
Betalingsformidling	6.146	6.176
Lånesagsgebyrer	45.306	36.387
Øvrige gebyrer og provisionsudgifter	576	377
I alt	58.623	49.189
11 Kursreguleringer		
Obligationer	113.651	13.820
Aktier	13.031	-4.146
Valuta	19.704	11.259
Valuta-, rente-, aktie- og andre kontrakter, i alt	-12.600	5.017
I alt	133.786	25.950
12 Andre driftsindtægter		
Udlejning af lokaler	1.381	1.290
Udlejning af medarbejdere	3.860	2.529
Øvrige driftsindtægter	3.063	2.852
I alt	8.304	6.671

Noter – Resultatopgørelse

Note (1.000 kr.)	2023	2022
13 Udgifter til personale og administration		
<i>Personaleudgifter</i>		
Lønninger	283.500	263.574
Pensioner	35.995	33.860
Lønsumsafgift	47.708	44.708
Social sikring	5.369	4.613
I alt	372.572	346.755
<i>Øvrige administrationsudgifter</i>		
Kontorartikler m.v.	2.671	2.383
Porto og fragt	2.064	2.692
It-udgifter	271.013	244.724
Undervisning	9.220	8.531
Reklameudgifter	19.774	19.697
Øvrige administrationsudgifter	84.701	72.792
I alt	389.443	350.819
Udgifter til personale og administration i alt	762.015	697.574
Antal beskæftigede		
Det gennemsnitlige antal heltidsbeskæftigede	521	479
14 Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver		
Afskrivninger på egenudviklet software	47.775	41.753
Nedskrivninger på egenudviklet software	10.374	0
Afskrivninger på ejede domicilejendomme	913	692
Nedskrivninger på ejede domicilejendomme	117	0
Tilbageførte nedskrivninger på ejede domicilejendomme	0	-276
Afskrivninger på leasede domicilejendomme	19.317	18.070
Afskrivninger på ejede øvrige materielle aktiver	11.493	11.727
Afskrivninger på leasede øvrige materielle aktiver	586	595
I alt	90.575	72.561
15 Andre driftsudgifter		
Udgifter til Afviklingsformuen	1.139	1.173
I alt	1.139	1.173

Note (1.000 kr.)	2023	2022
16 Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.		
Nedskrivninger/hensættelser i året	134.231	117.587
Tilbageførsel af nedskrivninger/hensættelser	-83.500	-70.251
Realiserede tab, tidligere nedskrevet/hensat	14.488	15.008
Realiserede tab, ikke tidligere nedskrevet/hensat	8.698	10.513
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	-5.542	-6.364
I alt	68.375	66.493
17 Skat		
Aktuel skat af årets resultat	146.680	64.629
Udskudt skat af årets resultat	8.252	-11.554
Ændring i udskudt skat som følge af ændring i selskabsskatteprocent	0	-3.280
Skat af årets resultat	154.932	49.795
Reguleringer vedrørende tidligere år	35	-352
Skat i resultatopgørelsen	154.967	49.443
Aktuarmæssige gevinster og tab	166	209
Opskrivning af domicilejendomme	-1.796	9.097
Valutakursregulering af udenlandske enheder	-2.116	10.131
Reguleringer vedrørende tidligere år	492	-169
Ændring i selskabsskatteprocent	0	2.323
Skat af anden totalindkomst	-3.254	21.591
<i>Opgørelse af effektiv skatteprocent:</i>		
Selskabsskatteprocent	25,2 %	22,0 %
Ikke-skattepligtig indkomst / ikke-fradragsberettigede omkostninger	-0,6 %	-0,5 %
Ændring i skatteprocent	0,0 %	-1,3 %
Reguleringer vedrørende tidligere år	0,0 %	-0,1 %
Kursregulering af regnskabsmæssigt resultat	0,1 %	-0,5 %
Effektiv skatteprocent	24,7 %	19,6 %
18 Årets resultat pr. aktie		
Årets resultat (tusinde kr.)	473.018	203.033
Gennemsnitligt antal aktier (tusinde stk.)	3.453	3.457
Årets resultat pr. aktie	137,0	58,7

Noter – Balance

Note (1.000 kr.)	2023	2022
19 Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker		
Kassebeholdning	3.130	2.300
Anfordringstilgodehavender hos centralbanker	12.717.735	13.201.222
I alt	12.720.865	13.203.522
Anfordringstilgodehavender hos centralbanker indgår i bonitetsklasse 3 og i nedskrivningsberegningen i stadie 1.		
20 Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker		
Tilgodehavender hos centralbanker	0	99.933
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	451.336	222.751
I alt	451.336	322.684
<i>Fordeling efter restløbetid:</i>		
Anfordringstilgodehavender	451.328	222.750
Til og med 3 måneder	8	99.934
I alt	451.336	322.684
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker indgår i bonitetsklasse 3 og i nedskrivningsberegningen i stadie 1.		

Note (1.000 kr.)	2023	2022
21 Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris		
Detail, Danmark	11.471.107	9.553.412
Detail, Sverige	4.360.827	3.240.623
Erhverv	1.522.989	1.301.835
Institut	14.256	14.142
I alt	17.369.179	14.110.012
<i>Fordeling efter restløbetid:</i>		
Anfordringstilgodehavender	132.515	66.171
Til og med 3 måneder	698.279	305.567
Over 3 måneder og til og med 1 år	817.705	798.609
Over 1 år og til og med 5 år	1.861.254	1.862.331
Over 5 år	13.859.426	11.077.334
I alt	17.369.179	14.110.012
<i>Udlån og andre tilgodehavender og garantier fordelt på sektorer og brancher:</i>		
Offentlige myndigheder	0,0 %	0,0 %
<i>Erhverv, herunder</i>		
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	0,0 %	0,0 %
Industri- og råstofudvinding	0,0 %	0,0 %
Energiforsyning	0,0 %	0,0 %
Bygge og anlæg	0,0 %	0,0 %
Handel	0,1 %	0,1 %
Transport, hoteller og restauration	0,0 %	0,0 %
Information og kommunikation	0,2 %	0,2 %
Finansiering og forsikring	1,4 %	1,9 %
Fast ejendom	0,4 %	0,4 %
Øvrige erhverv	6,5 %	6,4 %
Erhverv i alt	8,7 %	9,0 %
Private	91,3 %	91,0 %
I alt	100,0 %	100,0 %

Noter – Balance

Note (1.000 kr.)

21 Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris, fortsat

Detail, Danmark fordelt på risikoklasser og stadie i nedskrivningsberegningen
Risikoklasse:

	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
2023				
Misligholdte engagementer	377	461	60.235	61.073
1	24.164	108.726	0	132.890
2	27.786	62.198	0	89.984
3	94.946	92.524	0	187.470
4	601.674	56.026	0	657.700
5	1.467.591	2.144	0	1.469.735
6	1.011.819	0	0	1.011.819
7	1.764.356	3	0	1.764.359
8	2.386.003	0	0	2.386.003
9	3.505.836	9	0	3.505.845
10	204.229	0	0	204.229
I alt	11.088.781	322.091	60.235	11.471.107

2022

Misligholdte engagementer	120	833	56.376	57.329
1	39.072	101.628	0	140.700
2	51.781	33.401	0	85.182
3	118.200	52.387	0	170.587
4	381.286	165.737	0	547.023
5	1.125.489	134.859	0	1.260.348
6	886.407	49.550	0	935.957
7	1.338.139	37.505	0	1.375.644
8	1.532.667	21.945	0	1.554.612
9	2.759.808	17.920	0	2.777.728
10	646.678	1.624	0	648.302
I alt	8.879.647	617.389	56.376	9.553.412

I 2023 har banken implementeret en ny PD-model for detailkunder i Danmark. Sammenligningstal er tilpasset efter den nye model.

Note (1.000 kr.)

Detail, Sverige fordelt på risikoklasser og stadie i nedskrivningsberegningen
Risikoklasse:

	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
2023				
Misligholdte engagementer	499	1.248	39.227	40.974
1	43.729	219.585	0	263.314
2	422.550	400.054	0	822.604
3	756.101	242.640	0	998.741
4	1.162.063	93.411	0	1.255.474
5	646.991	2.577	0	649.568
6	228.378	416	0	228.794
7	101.301	57	0	101.358
8	0	0	0	0
9	0	0	0	0
10	0	0	0	0
I alt	3.361.612	959.988	39.227	4.360.827

2022

Misligholdte engagementer	305	231	20.692	21.228
1	14.893	102.731	0	117.624
2	165.449	193.292	0	358.741
3	388.278	191.273	0	579.551
4	902.105	65.003	0	967.108
5	638.669	3.940	0	642.609
6	328.641	676	0	329.317
7	161.492	200	0	161.692
8	62.753	0	0	62.753
9	0	0	0	0
10	0	0	0	0
I alt	2.662.585	557.346	20.692	3.240.623

Noter – Balance

Note (1.000 kr.)

21 Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris, fortsat

Erhverv fordelt på risikoklasser og stadie i nedskrivningsberegningen				
Risikoklasse:	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
2023				
1 (Misligholdte engagementer)	5	0	8.789	8.794
2c	0	16.465	0	16.465
2b	710.656	142.660	0	853.316
2a	623.227	21.187	0	644.414
3	0	0	0	0
I alt	1.333.888	180.312	8.789	1.522.989
2022				
1 (Misligholdte engagementer)	1.488	0	8.682	10.170
2c	672	18.767	0	19.439
2b	580.289	78.458	0	658.747
2a	496.882	13.581	0	510.463
3	103.016	0	0	103.016
I alt	1.182.347	110.806	8.682	1.301.835

Institut indgår i bonitetsklasse 3 og i nedskrivningsberegningen i stadie 1.

Note (1.000 kr.)

22 Obligationer til dagsværdi

	2023	2022
Statsobligationer	10.132	49.614
Realkreditobligationer	1.853.448	1.439.816
I alt	1.863.580	1.489.430

23 Aktier m.v.

	2023	2022
Handelsbeholdning	61.608	52.247
Uden for handelsbeholdning	160.817	147.882
I alt	222.425	200.129

24 Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder omfatter:

	Hjemsted	Aktivitet	Ejerandel %	Egenkapital	Resultat
2023					
Invest Administration A/S	København	Investeringsforvaltningsselskab	100	17.854	6.525
2022					
Invest Administration A/S	København	Investeringsforvaltningsselskab	100	17.329	6.297

Noter – Balance

Note (1.000 kr.)

25 Immaterielle aktiver

	Goodwill	Kunde- relationer	Afståelses- rettigheder	Egen- udviklet software	Imma- terielle aktiver i alt
2023					
Kostpris, 1. januar	13.929	4.409	2.854	318.630	339.822
Tilgang	0	0	0	45.077	45.077
Afgang	0	0	0	-17.205	-17.205
Valutakursregulering	0	-26	0	190	164
Kostpris, 31. december	13.929	4.383	2.854	346.692	367.858
Af- og nedskrivninger, 1. januar	0	4.409	2.854	211.617	218.880
Årets afskrivninger	0	0	0	47.775	47.775
Årets nedskrivninger	0	0	0	10.374	10.374
Tilbageførte af- og nedskrivninger	0	0	0	-17.205	-17.205
Valutakursregulering	0	-26	0	190	164
Af- og nedskrivninger, 31. december	0	4.383	2.854	252.751	259.988
Regnskabsmæssig værdi, 31. december	13.929	0	0	93.941	107.870
2022					
Kostpris, 1. januar	13.929	4.435	2.854	277.452	298.670
Tilgang	0	0	0	41.895	41.895
Valutakursregulering	0	-26	0	-717	-743
Kostpris, 31. december	13.929	4.409	2.854	318.630	339.822
Af- og nedskrivninger, 1. januar	0	4.435	2.854	170.581	177.870
Årets afskrivninger	0	0	0	41.753	41.753
Valutakursregulering	0	-26	0	-717	-743
Af- og nedskrivninger, 31. december	0	4.409	2.854	211.617	218.880
Regnskabsmæssig værdi, 31. december	13.929	0	0	107.013	120.942

Note (1.000 kr.)

Goodwill testes for værdiforringelse mindst en gang årligt. De i 2023 foretagne nedskrivningstests har ikke givet anledning til nedskrivning af goodwill.

Nedskrivningstest af goodwill i Gudme Raaschou Kapitalforvaltning, 6.235 t.kr.:

Goodwill er fordelt på den pengestrømsgenererende enhed Gudme Raaschou Kapitalforvaltning.

Nedskrivningstesten sammenholder den regnskabsmæssige værdi med den estimerede nutidsværdi af forventede fremtidige pengestrømme ifølge budget. De væsentligste parametre for estimering af fremtidige pengestrømme er udviklingen i asset under management og udgifter til personale i en 5-årig budgetperiode.

De estimerede pengestrømme tilbagediskonteres med en diskonteringssats på 10,75 % (2022: 10,40 %) og et årligt vækstkøen efter budgetperioden på 1,25 % (2022: 1,25 %) fastsat på baggrund af forventning til BNP-vækst.

Nedskrivningstest af goodwill i Invest Administration A/S, 7.694 t.kr.:

Goodwill er fordelt på den pengestrømsgenererende enhed Invest Administration A/S.

Nedskrivningstesten sammenholder den regnskabsmæssige værdi med den estimerede nutidsværdi af forventede fremtidige pengestrømme ifølge budget. Forventede fremtidige pengestrømme omfatter pengestrømme i selskabet og pengestrømme i banken relateret til investeringen.

De estimerede pengestrømme tilbagediskonteres med en diskonteringssats på 13,20 % (2022: 12,85 %) og et årligt vækstkøen efter budgetperioden på 1,25 % (2022: 1,25 %) fastsat på baggrund af forventning til BNP-vækst.

Noter – Balance

Note (1.000 kr.)	2023	2022
26 Domicilejendomme		
Ejede domicilejendomme		
Omvurderet værdi, 1. januar	201.562	166.669
Afskrivninger	-913	-692
Værdiændringer, indregnet i anden totalindkomst	-6.955	35.309
Værdiændringer, indregnet i resultatopgørelse	-117	276
Omvurderet værdi, 31. december	193.577	201.562
Leasede domicilejendomme		
Kostpris, 1. januar	81.348	73.219
Tilgang som følge af ændret regnskabspraksis	0	0
Tilgang	31.848	30.135
Afgang	-29.505	-21.611
Valutakursregulering	113	-395
Kostpris, 31. december	83.804	81.348
Af- og nedskrivninger, 1. januar	32.926	34.392
Årets afskrivninger	19.317	18.070
Tilbageførte af- og nedskrivninger	-27.661	-19.276
Valutakursregulering	70	-260
Af- og nedskrivninger, 31. december	24.652	32.926
Kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger, 31. december	59.152	48.422
Regnskabsmæssig værdi i alt, 31. december	252.729	249.984

Omvurdering af ejede domicilejendomme, herunder restværdi, foretages med en hyppighed, der sikrer, at den regnskabsmæssige værdi ikke afviger væsentligt fra dagsværdien. Fastsættelse af dagsværdien baseres på afkastmetoden og opgøres med assistance fra eksterne eksperter. Der er senest foretaget omvurdering i 4. kvartal 2023, hvor der er anvendt forrentningskrav på 3,88 % - 6,75 %.

Note (1.000 kr.)	Ejede aktiver	Leasede aktiver	Øvrige materielle aktiver i alt
27 Øvrige materielle aktiver			
2023			
Kostpris, 1. januar	85.929	2.379	88.308
Tilgang	9.679	2.084	11.763
Afgang	-2.026	-2.231	-4.257
Valutakursregulering	49	0	49
Kostpris, 31. december	93.631	2.232	95.863
Af- og nedskrivninger, 1. januar	60.921	1.785	62.706
Årets afskrivninger	11.493	586	12.079
Tilbageførte af- og nedskrivninger	-2.022	-2.231	-4.253
Valutakursregulering	27	0	27
Af- og nedskrivninger, 31. december	70.419	140	70.559
Regnskabsmæssig værdi, 31. december	23.212	2.092	25.304
2022			
Kostpris, 1. januar	84.759	2.379	87.138
Tilgang	13.213	0	13.213
Afgang	-11.807	0	-11.807
Valutakursregulering	-236	0	-236
Kostpris, 31. december	85.929	2.379	88.308
Af- og nedskrivninger, 1. januar	60.323	1.190	61.513
Årets afskrivninger	11.727	595	12.322
Tilbageførte af- og nedskrivninger	-10.961	0	-10.961
Valutakursregulering	-168	0	-168
Af- og nedskrivninger, 31. december	60.921	1.785	62.706
Regnskabsmæssig værdi, 31. december	25.008	594	25.602

Noter – Balance

Note (1.000 kr.)	2023	2022
28 Andre aktiver		
Afledte finansielle instrumenter	9.571	87.808
Andre finansielle aktiver	28.090	20.692
Forudbetalt nettoløn	13.583	12.374
Øvrige andre aktiver	125.560	123.932
I alt	176.804	244.806
29 Gæld til kreditinstitutter og centralbanker		
Gæld til kreditinstitutter	56.219	151.553
I alt	56.219	151.553
<i>Fordelt efter restløbetid:</i>		
Anfordring	56.219	151.553
I alt	56.219	151.553
30 Indlån og anden gæld		
Anfordring	27.123.738	24.976.983
Tidsindskud	498.974	325.628
Særlige indlånsformer	1.057.371	986.300
I alt	28.680.083	26.288.911
<i>Fordelt efter restløbetid:</i>		
Anfordring	27.123.738	24.976.983
Til og med 3 måneder	149.872	28.166
Over 3 måneder og til og med 1 år	108.556	72.046
Over 1 år og til og med 5 år	388.099	355.934
Over 5 år	909.818	855.782
I alt	28.680.083	26.288.911

Note (1.000 kr.)	2023	2022
31 Udstedte obligationer til amortiseret kostpris		
Udstedte obligationer	799.508	550.000
I alt	799.508	550.000
<i>Fordelt efter restløbetid:</i>		
Over 1 år og til og med 5 år	799.508	550.000
I alt	799.508	550.000
32 Andre passiver		
Afledte finansielle instrumenter	172.601	4.594
Andre finansielle forpligtelser	18.188	5.250
Forskellige kreditorer	329.887	263.534
Personalerelateret	37.674	38.014
Øvrige andre passiver	150.659	169.813
I alt	709.009	481.205

33 Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser

Bankens medarbejdere er omfattet af bidragsbaserede pensionsordninger, hvor banken betaler et løbende bidrag til uafhængige pensionsselskaber.

Banken har afgivet et ydelsesbaseret pensionstilsagn over for en tidligere adm. direktør. Dette indebærer, at banken er forpligtet til at betale en bestemt årlig ydelse som pension. Bankens bærer derfor - i modsætning til de bidragsbaserede ordninger - risikoen med hensyn til den fremtidige udvikling i rente, inflation, dødelighed m.v.

Noter – Balance

Note (1.000 kr.)	2023	2022
33 Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser, fortsat		
Udgifter til bidragsbaserede pensionsordninger	35.478	33.705
<i>Indregnede omkostninger vedrørende ydelsesbaserede pensionsforpligtelser:</i>		
Netto renteudgifter	517	155
Omkostninger vedrørende ydelsesbaserede pensionsforpligtelser indregnet i resultatopgørelsen	517	155
Indregnede aktuariemæssige gevinster og tab for året	-641	-803
Omkostninger vedrørende ydelsesbaserede pensionsforpligtelser indregnet i anden totalindkomst	-641	-803
Omkostninger vedrørende ydelsesbaserede pensionsforpligtelser i alt	-124	-648
<i>Indregnede pensionsforpligtelser:</i>		
Nutidsværdi af afdækkede pensionsforpligtelser	18.207	19.329
Dagsværdi af pensionsordningernes aktiver	-10.535	-11.346
Underdækning af afdækkede pensionsydelse	7.672	7.983
<i>Indregnet i balancen:</i>		
Pensionsforpligtelser indregnet under hensættelser til pensionsordninger og lignende forpligtelser	7.672	7.983
I alt	7.672	7.983
<i>Aktuariemæssige forudsætninger:</i>		
Diskonteringsfaktor	3,50 %	3,00 %
Forventet afkast af pensionsordningernes aktiver	3,50 %	3,00 %
Pensionsreguleringssats	2,40 %	2,50 %

Note (1.000 kr.)	2023	2022
34 Udskudt skat		
Udskudt skat, 1. januar	1.941	21.735
Udskudt skat af årets resultat	8.252	-14.834
Reguleringer vedrørende tidligere år	-175	-16.589
Udskudt skat af egenkapitalbevægelser	-1.629	11.629
Udskudt skat, 31. december	8.389	1.941
<i>Indregnet i balancen:</i>		
Hensættelser til udskudt skat	8.389	1.941
I alt	8.389	1.941
<i>Fordeling af udskudte skatteaktiver og -forpligtelser på balanceposter:</i>		
Udlån	6.933	1.553
Immaterielle aktiver	-12.827	-14.600
Domicilejendomme	39.682	38.957
Øvrige materielle aktiver	-6.764	-8.409
Øvrige forpligtelser	-16.640	-13.484
Hensatte forpligtelser	-1.995	-2.076
Udskudt skat, 31. december	8.389	1.941
35 Hensættelser til tab på garantier		
Hensættelser til tab på garantier, 1. januar	7.379	4.708
Tilgang	1.579	7.153
Afgang	-3.963	-4.482
Hensættelser til tab på garantier, 31. december	4.995	7.379

Noter – Balance

Note (1.000 kr.)	2023	2022
36 Andre hensatte forpligtelser		
Hensættelse til tab på uudnyttede kreditter		
Hensættelse til tab på uudnyttede kreditter, 1. januar	11.041	7.462
Tilgang	7.647	10.987
Afgang	-9.643	-7.439
Kursregulering	-58	31
Andre hensatte forpligtelser, 31. december	8.987	11.041
37 Efterstillede kapitalindskud		
Supplerende kapital	100.000	100.000

Efterstillede kapitalindskud er gældsforpligtelser i form af supplerende kapital, som i tilfælde af bankens likvidation eller konkurs først fyldestgøres efter de almindelige kreditorkrav. Førtidsindfrielse af efterstillet kapitalindskud skal godkendes af Finanstilsynet.

Bankens efterstillede kapitalindskud består af udstedte kapitalbeviser i DKK med en hovedstol på 100.000 t.kr. Lånet er optaget i juni 2023, og har en løbetid på 10 år. Banken har mulighed for at førtidsindfri kapitalbeviserne efter 5 år og efterfølgende ved hver rentetermin. Renten er fast de første 5 år og udgør 7,079 %. Herefter forrentes lånet med en variabel halvårlig kuponrente svarende til CIBOR6-satsen med tillæg af 3,75 procentpoint. Kapitalbeviserne medregnes fuldt ud som supplerende kapital i kapitaldækningsopgørelsen.

38 Aktiekapital

Aktiekapitalen består af 3.472.187 aktier a 100 kr. (2022: 3.472.187 aktier). Alle aktier er fuldt indbetalt og har samme rettigheder. Aktierne er frit omsættelige, dog kræver overdragelse, der giver ret til at tegne aktier til en erhverver, der har eller ved overdragelsen opnår 15 % eller mere af bankens aktiekapital, bankens samtykke. Lån & Spar køber og sælger egne aktier som led i sin forpligtelse til at stille købs- og salgskurs på Nasdaq Copenhagen (Market maker).

Note (stk.)	2023	2022
<i>Beholdning af egne aktier:</i>		
Antal egne aktier, 1. januar	17.172	12.315
Køb i året	33.648	51.515
Salg i året	-30.558	-46.658
Antal egne aktier, 31. december	20.262	17.172

Beholdningen af egne aktier udgjorde 31. december 2023 0,58 % af aktiekapitalen (2022: 0,49 %).

Bestyrelsen er bemyndiget til at lade banken erhverve egne aktier svarende til 10 % af bankens nominelle aktiekapital til gældende børskurs +/- 10 %.

Da Lån & Spar agerer som marked maker i egne aktier, har banken fået tilladelse fra Finanstilsynet til at indfri eller erhverve egne aktier med henblik på videresalg inden for en nettoramme på 20.000 t.kr.

Aktiekapitalen kan efter bestyrelsens nærmere bestemmelse med hensyn til tid og vilkår forhøjes ad én eller flere gange med op til 500 mio. kr. Bemyndigelsen gælder indtil 8. marts 2026, og kan af generalforsamlingen forlænges for én eller flere perioder på indtil 5 år ad gangen. Udvidelsen af aktiekapital skal ske med fortegningsret for bankens aktionærer. En sådan udvidelse af kapitalen kan ske til markedskurs eller favørkurs og kan ske ved kontant indbetaling eller på anden måde end ved kontant indbetaling.

Aktiekapitalen kan efter bestyrelsens nærmere bestemmelse med hensyn til tid og vilkår forhøjes ad én eller flere gange med op til 200 mio. kr. Bemyndigelsen gælder indtil 8. marts 2026, og kan af generalforsamlingen forlænges for én eller flere perioder på indtil 5 år ad gangen. Udvidelsen af aktiekapital skal ske uden fortegningsret for bankens aktionærer. En sådan udvidelse af kapitalen skal ske til markedskurs eller som vederlag for overtagelse af en bestående virksomhed, en bestemmende kapitalpost i et andet kapitalselskab eller bestemte formueværdier til en værdi, der modsvarer de udstedte aktiers værdi. Udvidelsen kan endvidere ske ved kontant indbetaling eller på anden måde end ved kontant indbetaling.

Ovennævnte bemyndigelser til at forhøje aktiekapitalen er begrænset til samlet 500 mio. kr.

Frem til den 8. marts 2026 er bestyrelsen herudover bemyndiget til at forhøje bankens aktiekapital uden fortegningsret for bankens hidtidige aktionærer med op til 2,0 mio. kr. til fordel for ansatte i Lån & Spar og dets datterselskaber.

Noter – Balance

Note (1.000 kr.)

39 Værdireguleringer

Opskrivningshenlæggelser

Opskrivningshenlæggelser omfatter reserve for opskrivning af domicilejendomme, og er opgjort som foretagne opskrivinger, fratrasket udskudt skat på opskrivingerne. Opskrivningshenlæggelserne kan ikke udloddes som udbytte.

Valutaomregningsreserve

Valutaomregningsreserve omfatter forskelle i forbindelse med omregning af resultat og nettoinvesteringen i udenlandske enheder fra enhedens funktionelle valuta til danske kroner. Valutaomregningsreserve omfatter desuden valutakursreguleringer af finansielle kontrakter, der indgår i den regnskabsmæssige sikring af udenlandske enheder.

40 Andre reserver

Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode omfatter reserve for nettoopskrivning af kapitalandele i Invest Administration A/S, jf. note 24.

Noter – Pengestrømsopgørelse

Note (1.000 kr.)

2023

2022

41 Andre poster uden likviditetseffekt

Kursregulering af immaterielle og materielle anlægsaktiver	-15	58
Regnskabsmæssig tab/fortjeneste ved salg af driftsmidler	1	-694
Resultat af kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder	-6.525	-6.297
Regulering af pensionsforpligtelse	330	12
Rente leasinggæld	918	487
Andre reguleringer	899	-1.184
I alt	-4.392	-7.618

42 Ændring i driftskapital

Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	-3.259.167	-150.789
Obligationer til dagsværdi	-374.150	654.442
Aktier m.v.	-22.296	-33.668
Øvrige aktiver	64.923	-66.608
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	-95.334	113.751
Indlån og anden gæld	2.391.172	1.853.808
Øvrige forpligtelser	210.851	-84.567
I alt	-1.084.001	2.286.369

Noter – Supplerende oplysninger

Note (1.000 kr.)	2023	2022				
43 Basisindtjening						
Basisindtjening	599.702	313.532				
Beholdningsresultat, i alt	28.283	-61.056				
- Netto renteindtægter	-12.966	15.139				
- Udbytte af aktier mv.	1.984	1.813				
- Kursreguleringer	39.265	-78.008				
Resultat før skat	627.985	252.476				
44 Revisionshonorar						
Honorar for lovpligtig revision af årsregnskabet	1.024	1.175				
Honorar for andre erklæringsopgaver med sikkerhed	608	483				
Honorar for andre ydelser	55	759				
I alt	1.687	2.417				
Honorar for andre ydelser omfatter aftalte arbejdshandlinger for assistance vedrørende aktuarmæssige opgørelser.						
45 Ledelsens aflønning m.v.						
Aflønning af bestyrelsen, direktion og væsentlige risikotagere						
Vederlaget til bestyrelsen er et fast årligt honorar, som reguleres med DA's årlige lønstigningstakst.						
	Løn/ honorar	Pension	Ikke- monetære ydelse	Fast aflønning i alt	Variabel aflønning	Aflønning i alt
2023						
Bestyrelse, 12 medlemmer	1.862	0	0	1.862	0	1.862
Direktion, 2 medlemmer	6.433	935	267	7.635	0	7.635
Væsentlige risikotagere, 16 ansatte	18.923	2.562	107	21.592	0	21.592
2022						
Bestyrelse, 12 medlemmer	1.685	0	0	1.685	0	1.685
Direktion, 2 medlemmer	5.954	860	281	7.095	160	7.255
Væsentlige risikotagere, 18 ansatte	18.991	2.623	100	21.714	50	21.764

Note (1.000 kr.)	2023	2022
Væsentlige risikotagere er ansatte, hvis aktiviteter anses for at have væsentlig indflydelse på bankens risikoprofil.		
Direktionen og væsentlige risikotagere er omfattet af en bidragsbaseret pensionsordning, hvor banken betaler et pensionsbidrag beregnet af det pensionsgivende vederlag.		
Yderligere oplysninger om ledelsens aflønning, herunder direktionens fratrædelsesvilkår, fremgår af bankens vederlagsrapport, der kan ses på lsb.dk/om-laan-og-spar/bestyrelsens-arbejde .		
Lån til bestyrelse, direktion og nærtstående parter		
<i>Størrelse af lån, pant, kaution eller garantier samt tilhørende sikkerhedsstillelse:</i>		
	2023	2022
Bestyrelse		
Lån, garantier mv.	13.972	11.732
Sikkerhed stillet for ovenstående lån, garantier mv.	7.417	2.303
Blanco	6.555	9.429
Direktion		
Lån, garantier mv.	140	140
Sikkerhed stillet for ovenstående lån, garantier mv.	0	0
Blanco	140	140
Nærtstående parter		
Lån, garantier mv.	2.543	150
Sikkerhed stillet for ovenstående lån, garantier mv.	1.331	0
Blanco	1.212	150

Ovenstående er opgjort i overensstemmelse med Lov om finansiel virksomhed § 78.

Noter – Supplerende oplysninger

Note (1.000 kr.)

45 Ledelsens aflønning m.v., fortsat

Engagementer med direktion og aktionærvælgt bestyrelsesmedlemmer er bevilget på almindelige kundevilkår. Engagementer med medarbejdervælgt bestyrelsesmedlemmer er bevilget på personalevilkår. Den gennemsnitlige rentesats for engagementer med bestyrelsen udgør 5,95% (2022: 4,67%), direktionen udgør 17,34% (2022: 15,70%) og nærtstående parter udgør 6,59% (2022: 18,45%).

Bestyrelsens og direktionens beholdning af aktier

Den samlede bestyrelses (inklusive nærtstående) aktiebesiddelse i Lån & Spar Bank A/S udgør 214 stk. til en samlet kursværdi på 142 t.kr. (2022: 138 t.kr.).

Den samlede direktionens (inklusive nærtstående) aktiebesiddelse i Lån & Spar Bank A/S udgør 3.161 stk. til en samlet kursværdi på 2.102 t.kr. (2022: 2.039 t.kr.).

Den samlede aktiebesiddelse i Lån & Spar Bank A/S hos alle personer (inklusive bestyrelse og direktion) omfattet af Værdipapirhandelslovens § 28a udgør 3.375 stk. til en samlet kursværdi på 2.244 t.kr. (2022: 2.177 t.kr.).

Note (1.000 kr.)

46 Dagsværdi af finansielle instrumenter

	2023		2022	
	Regnskabs- mæssig værdi	Dags- værdi	Regnskabs- mæssig værdi	Dags- værdi
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	12.720.865	12.720.865	13.203.522	13.203.522
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	451.336	451.336	322.684	322.684
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	17.369.179	17.369.179	14.110.012	14.110.012
Obligationer, handelsbeholdning	1.863.580	1.863.580	1.489.430	1.489.430
Aktier, handelsbeholdning	61.608	61.608	52.247	52.247
Aktier, uden for handelsbeholdning	160.817	160.817	147.882	147.882
Afledte finansielle instrumenter	9.572	9.572	87.808	87.808
Andre finansielle aktiver	28.090	28.090	20.692	20.692
Finansielle aktiver i alt	32.665.047	32.665.047	29.434.277	29.434.277
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	56.219	56.219	151.553	151.553
Indlån og anden gæld	28.680.083	28.680.083	26.288.911	26.288.911
Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	799.508	799.508	550.000	550.000
Afledte finansielle instrumenter	172.601	172.601	4.594	4.594
Andre finansielle forpligtelser	18.188	18.188	5.250	5.250
Efterstillede kapitalindskud	100.000	100.000	100.000	100.000
Finansielle forpligtelser i alt	29.826.599	29.826.599	27.100.308	27.100.308

Noter – Supplerende oplysninger

Note (1.000 kr.)

46 Dagsværdi af finansielle instrumenter, fortsat

Finansielle instrumenter måles til dagsværdi eller amortiseret kostpris.

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker, udlån, gæld til kreditinstitutter og centralbanker og indlån er i langt overvejende grad variabelt forrentet. Dagsværdien svarer derfor til nærmelsesvist til den regnskabsmæssige værdi.

For obligationer og aktier i handelsbeholdningen opgøres dagsværdien direkte ud fra officielle markeds-kurser. Aktier uden for handelsbeholdningen omfatter unoterede aktier i forskellige sektorselskaber, hvor dagsværdien fastsættes ud fra mellem aktionærerne aftalte handelskurser. Alternativt anvendes tilgængelige oplysninger om handler eller kapitalværdiberegninger.

Den samlede resultateffekt ved anvendelse af disse metoder er en kursgevinst på 7.174 t.kr. (2022: kursgevinst på 4.232 t.kr.).

47 Eventualforpligtelser

	2023	2022
<i>Garantier</i>		
Finansgarantier	438.985	520.484
Tabsgarantier for realkreditlån	1.482.485	1.972.200
Tinglysnings- og konverteringsgarantier	1.326.608	1.210.621
Øvrige garantier	272.361	463.892
I alt	3.520.439	4.167.197
<i>Detail, Danmark</i>		
Erhverv	140.724	239.961
Institut	126.901	105.014
I alt	3.520.439	4.167.197

Note (1.000 kr.)

Detail, Danmark fordelt på risikoklasser og stadie i nedskrivningsberegningen
Risikoklasse:

	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
2023				
Misligholdte engagementer	654	178	4.514	5.346
1	10.376	10.749	0	21.125
2	5.290	1.833	0	7.123
3	6.609	6.905	0	13.514
4	97.992	7.797	0	105.789
5	228.431	0	0	228.431
6	271.731	0	0	271.731
7	369.349	0	0	369.349
8	609.378	0	0	609.378
9	1.399.314	0	0	1.399.314
10	221.714	0	0	221.714
I alt	3.220.838	27.462	4.514	3.252.814
2022				
Misligholdte engagementer	0	366	5.654	6.020
1	453	3.370	0	3.823
2	13.777	32.846	0	46.623
3	34.420	15.105	0	49.525
4	121.706	26.400	0	148.106
5	258.879	10.888	0	269.767
6	476.009	1.430	0	477.439
7	655.921	799	0	656.720
8	769.961	0	0	769.961
9	841.751	0	0	841.751
10	552.487	0	0	552.487
I alt	3.725.364	91.204	5.654	3.822.222

Noter – Supplerende oplysninger

Note (1.000 kr.)

47 Eventualforpligtelser, fortsat

Erhverv fordelt på risikoklasser og stadie i nedskrivningsberegningen	Risikoklasse:	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
2023					
1 (Misligholdte engagementer)		213	0	1.001	1.214
2c		0	682	0	682
2b		83.066	2.451	0	85.517
2a		51.167	2.144	0	53.311
3		0	0	0	0
I alt		134.446	5.277	1.001	140.724
2022					
1 (Misligholdte engagementer)		0	0	621	621
2c		0	843	0	843
2b		170.904	1.407	0	172.311
2a		64.769	1.417	0	66.186
3		0	0	0	0
I alt		235.673	3.667	621	239.961

Institut indgår i bonitetsklasse 3 og i nedskrivningsberegningen i stadie 1.

	2023	2022
<i>Uudnyttede kredittilsagn</i>		
Detail, Danmark	6.946.968	5.939.223
Detail, Sverige	38.125	39.058
Erhverv	1.241.068	1.131.179
Institut	4.750	2.741
I alt	8.230.911	7.112.201

Uudnyttede kredittilsagn

I det omfang, kunderne udnytter endnu ikke udnyttede tilsagn om kredit, vil der ske et træk på bankens likviditet. Uudnyttede kreditter vil alle kunne udnyttes på anfordringsvilkår.

Note (1.000 kr.)

Detail, Danmark fordelt på risikoklasser og stadie i nedskrivningsberegningen	Risikoklasse:	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
2023					
Misligholdte engagementer		310	52	-386	-24
1		1.236	7.705	0	8.941
2		1.228	6.985	0	8.213
3		5.218	11.524	0	16.742
4		55.141	10.325	0	65.466
5		401.644	853	0	402.497
6		773.706	143	0	773.849
7		976.508	84	0	976.592
8		1.231.566	0	0	1.231.566
9		3.167.074	90	0	3.167.164
10		295.962	0	0	295.962
I alt		6.909.593	37.761	-386	6.946.968

2022					
Misligholdte engagementer		7	160	-2.617	-2.450
1		220	3.794	0	4.014
2		2.650	11.708	0	14.358
3		5.721	16.785	0	22.506
4		90.088	19.007	0	109.095
5		303.658	5.497	0	309.155
6		904.178	5.754	0	909.932
7		943.916	813	0	944.729
8		1.321.817	528	0	1.322.345
9		879.392	511	0	879.903
10		1.425.557	79	0	1.425.636
I alt		5.877.204	64.636	-2.617	5.939.223

I 2023 har banken implementeret en ny PD-model for detailkunder i Danmark. Sammenligningstal er tilpasset efter den nye model.

Noter – Supplerende oplysninger

Note (1.000 kr.)

47 Eventualforpligtelser, fortsat

Detail, Sverige fordelt på risikoklasser og stadie i nedskrivningsberegningen				
Risikoklasse:	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
2023				
Misligholdte engagementer	0	0	137	137
1	281	304	0	585
2	218	421	0	639
3	631	542	0	1.173
4	1.238	507	0	1.745
5	33.108	340	0	33.448
6	249	7	0	256
7	142	0	0	142
8	0	0	0	0
9	0	0	0	0
10	0	0	0	0
I alt	35.867	2.121	137	38.125
2022				
Misligholdte engagementer	0	0	424	424
1	131	98	0	229
2	223	218	0	441
3	545	833	0	1.378
4	21.274	343	0	21.617
5	14.208	282	0	14.490
6	215	0	0	215
7	136	0	0	136
8	128	0	0	128
9	0	0	0	0
10	0	0	0	0
I alt	36.860	1.774	424	39.058

Note (1.000 kr.)

Erhverv fordelt på risikoklasser og stadie i nedskrivningsberegningen				
Risikoklasse:	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
2023				
1 (Misligholdte engagementer)	125	0	986	1.111
2c	0	5.087	0	5.087
2b	318.634	28.720	0	347.354
2a	701.495	10.991	0	712.486
3	175.030	0	0	175.030
I alt	1.195.284	44.798	986	1.241.068
2022				
1 (Misligholdte engagementer)	202	0	1.538	1.740
2c	30	3.286	0	3.316
2b	276.279	11.108	0	287.387
2a	760.313	3.754	0	764.067
3	74.669	0	0	74.669
I alt	1.111.493	18.148	1.538	1.131.179

Institut indgår i bonitetsklasse 3 og i nedskrivningsberegningen i stadie 1.

Hæftelser som følge af sambeskatning

Lån & Spar er administrationsselskab i en international sambeskatning, og hæfter derfor fra og med 2013 for indkomstskatter m.v. for de sambeskattede selskaber.

Genbeskatning af udenlandske underskud

Skatteforpligtelsen ved en eventuel genbeskatning af udenlandske underskud udgør 16.262 t.kr. (2022: 23.008 t.kr.).

Modregningsret vedrørende realkreditfinansiering

Formidling af realkreditlån for Totalkredit indebærer, at banken påtager sig risikoen for tab for den yderste del af finansieringen. Tabsrisikoen er en kombination af egentlige garantier og en modregningsret, som giver Totalkredit adgang til at modregne konstaterede tab i de fremtidige løbende provisionsindtægter. Banken forventer ikke, at denne modregningsret vil få væsentlig indflydelse på den finansielle stilling.

Noter – Supplerende oplysninger

Note (1.000 kr.)

48 Andre forpligtende aftaler

Forpligtelser ved udtræden af datacenter

Lån & Spar har indgået aftale med datacenteret SDC A/S om it-serviceydelser.

Udtræden af denne aftale inden for aftalens opsigelsesperiode udgør maksimalt op til 552.000 t.kr. (2022: 859.000 t.kr.) svarende til en gennemsnitlig månedlig betaling i 30 måneder (2022: 60 måneder), samt en andel af datacenterets immaterielle aktiver.

Medarbejderforpligtelse

Lån & Spar har medarbejderforpligtelser ud over sædvanlige ansættelsesvilkår, der udløses i tilfælde af alvorlig sygdom eller død. Forpligtelserne udgør maksimalt 2.501 t.kr. (2022: 2.286 t.kr.)

49 Sikkerhedsstillelser

Lån & Spar har over for danske og udenlandske clearingcentraler m.v. deponeret obligationer til en samlet kursværdi på 9.877 t.kr. (2022: 12.318 t.kr.).

For at begrænse modpartsrisikoen i forbindelse med handel af afledte finansielle instrumenter er der indgået aftaler om finansiell sikkerhedsstillelse. Sikkerhedsstillelsen omfatter sikkerhed i tilgodehavender hos kreditinstitutter på 212.131 t.kr. (2022: 0 t.kr.).

50 Nærtstående parter

Lån & Spar definerer nærtstående parter som bestående af:

- Lån & Spars direktion og bestyrelse
- Lån & Spar Fond, hvor 2 af 4 bestyrelsesmedlemmer udpeges iblandt og af Lån & Spar's bestyrelse
- Lån & Spar Fond's bestyrelse, hvor 2 ud af 4 bestyrelsesmedlemmer udpeges iblandt og af Lån & Spar's bestyrelse
- Invest Administration A/S, hvor banken ejer 100 % af aktiekapitalen

Transaktioner med direktion og bestyrelse er beskrevet i note 45, Ledelsens aflønning m.v.

Herudover har der kun været transaktioner af uvæsentlig betydning med de nærtstående parter.

Note (1.000 kr.)

51 Selskabsloven § 55

I henhold til Selskabsloven § 55 kan det oplyses, at følgende aktionærer har anmeldt at eje 5 % eller mere af aktiekapitalen i Lån & Spar Bank A/S:

	Antal aktier	Procent af aktiekapital
LB Forsikring A/S, Amerika Plads 15, 2100 København Ø.	513.540	14,79 %
Pensionskassen for Sygeplejersker og Lægesekretærer, Tuborg Boulevard 3, 2900 Hellerup	385.210	11,09 %
Danmarks Lærerforening, Vandkunsten 12, 1467 København K.	354.111	10,20 %
Politiforbundet, Gl. Kongevej 60, 11. sal 1850 Frederiksberg C.	347.222	10,00 %

52 Regnskabsmæssig sikring

Regnskabsmæssig sikring af nettoinvesteringen i udenlandske enheder

Valutaomregningsrisikoen som følge af nettoinvesteringen i bankens svenske filial er sikret ved indgåelse af valutaterminsforretninger. Dagsværdien af nettoinvesteringen udgør 4.142.657 t.kr. (2022: 3.148.512 t.kr.), mens dagsværdien af sikringsinstrumenterne udgør 4.137.184 t.kr. (2022: 3.142.458 t.kr.).

Noter – Supplerende oplysninger

Note (1.000 kr.)

53 Netto rente- og gebyrindtægter og kursreguleringer fordelt på aktiviteter og geografiske markeder

	Danmark	Sverige	I alt
2023			
Nettorenteindtægter	751.371	141.425	892.796
Nettogebyrindtægter	483.694	22.315	506.009
Kursreguleringer	133.786	0	133.786
I alt	1.368.851	163.740	1.532.591
2022			
Nettorenteindtægter	404.312	68.132	472.444
Nettogebyrindtægter	556.287	19.974	576.261
Kursreguleringer	25.950	0	25.950
I alt	986.549	88.106	1.074.655

Den forretningsmæssige opdeling af bankens aktiviteter svarer til den geografiske opdeling.

Note (1.000 kr.)

54 Segmentoplysninger, geografisk

	Antal ansatte	Omsætning	Resultat før skat	Modtagne offentlige tilskud	Skat
2023					
<i>Danmark</i>					
Lån & Spar Bank A/S, Bankvirksomhed	487	1.567.520	584.902	0	144.110
Invest Administration A/S, datterselskab af Lån & Spar Bank A/S, Investeringsforvaltningsselskab	10	25.960	8.804	0	2.279
<i>Sverige</i>					
Lån & Spar Bank Sverige, filial af Lån & Spar A/S, Bankvirksomhed	34	235.560	43.083	0	10.857
2022					
<i>Danmark</i>					
Lån & Spar Bank A/S, Bankvirksomhed	452	1.030.702	263.803	0	51.935
Invest Administration A/S, datterselskab af Lån & Spar Bank A/S, Investeringsforvaltningsselskab	10	24.665	8.129	0	1.832
<i>Sverige</i>					
Lån & Spar Bank Sverige, filial af Lån & Spar A/S, Bankvirksomhed	27	129.045	-11.327	0	-2.492

Omsætning er defineret som renteindtægter, gebyr- og provisionsindtægter samt andre driftsindtægter.

Noter – Supplerende oplysninger

Note (1.000 kr.)

55 Afledte finansielle instrumenter Opdelt efter restløbetid

	2023		2022	
	Nominel værdi	Markeds- værdi netto	Nominel værdi	Markeds- værdi netto
0-3 mdr.				
Valutakontrakter:				
Terminer/futures, køb	4.178.208	-94.166	3.471.407	72.119
Terminer/futures, salg	3.974.918	-4.713	3.309.753	-4.923
3-12 mdr.				
Valutakontrakter:				
Terminer/futures, køb	2.029.753	-59.388	1.601.114	23.179
Terminer/futures, salg	2.024.235	-281	1.595.470	-387
0-3 mdr.				
Rentekontrakter:				
Terminer/futures, køb	519.369	3.794	491.250	2.951
Terminer/futures, salg	583.238	-5.598	523.125	5.250

Markedsværdi	Positiv	Negativ	Positiv	Negativ
Valutakontrakter:				
Terminer/futures, køb	10.489	164.043	96.266	968
Terminer/futures, salg	813	5.807	328	5.638
Rentekontrakter:				
Terminer/futures, køb	4.058	264	3.289	338
Terminer/futures, salg	567	6.165	5.779	529
I alt	15.927	176.279	105.662	7.473

Note (1.000 kr.)

	2023		2022	
	Positiv	Negativ	Positiv	Negativ
Gennemsnitlig markedsværdi				
Valutakontrakter:				
Terminer/futures, køb	66.644	26.812	55.512	13.677
Terminer/futures, salg	1.242	3.338	2.685	6.012
Rentekontrakter:				
Terminer/futures, køb	4.245	2.997	4.728	11.850
Terminer/futures, salg	14.350	2.529	18.548	4.375
I alt	86.481	35.676	81.473	35.914

Noter – Supplerende oplysninger

Note (1.000 kr.)	2023	2022	2021	2020	2019
56 Hoved- og nøgletal 2019-2023					
Nøgletal er opstillet i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsens krav herom.					
Netto rente- og gebyrindtægter	1.401.474	1.051.359	933.131	841.015	831.743
Kursreguleringer	133.786	25.950	36.445	48.344	43.852
Udgifter til personale og administration	762.015	697.574	658.320	604.062	596.457
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	68.375	66.493	-5.536	38.074	33.342
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	6.525	6.297	8.289	6.619	7.113
Årets resultat	473.018	203.033	202.480	153.172	175.245
Udlån	17.369.179	14.110.012	13.959.223	13.808.022	13.504.548
Egenkapital	2.857.338	2.421.545	2.241.647	2.066.725	1.917.650
Aktiver i alt	33.243.575	30.022.290	27.741.028	27.425.637	24.686.002

Note (1.000 kr.)	2023	2022	2021	2020	2019
Finanstilsynets nøgletalsmodel					
Kapitalprocent	20,6	22,3	21,6	21,0	21,0
Kernekapitalprocent	19,9	21,3	20,6	20,0	19,9
Egenkapitalforrentning før skat (%)	23,8	10,8	11,9	9,8	12,0
Egenkapitalforrentning efter skat (%)	17,9	8,7	9,4	7,7	9,5
Indtjening pr. omkostningskrone	1,7	1,3	1,4	1,3	1,3
Renterisiko (%)	1,5	1,6	1,5	1,9	2,0
Valutaposition (%)	3,1	3,5	3,0	3,4	3,5
Valutarisiko (%)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Udlån i forhold til indlån (%)	61,3	54,3	57,6	57,1	62,2
Udlån i forhold til egenkapital	6,1	5,8	6,2	6,7	7,0
Årets udlånsvækst (%)	23,1	1,1	1,1	2,2	0,9
Likviditetsopdækning (LCR i %) (%)	504,7	503,6	475,5	429,5	395,0
Summen af store eksponeringer (%)	0,0	10,9	11,4	12,8	24,1
Årets nedskrivningsprocent	0,3	0,4	0,0	0,2	0,2
Afkastningsgrad beregnet som forholdet mellem årets resultat og aktiver i alt (%)	1,4	0,7	0,7	0,6	0,7
Årets resultat pr. aktie (kr.)	137,0	58,7	58,6	44,4	50,8
Indre værdi pr. aktie (kr.)	827,8	700,9	647,9	598,2	555,8
Udbytte pr. aktie (kr.)	20,0	10,0	10,0	8,0	10,0
Børskurs/årets resultat pr. aktie	4,9	11,0	10,7	11,0	8,8
Børskurs/indre værdi pr. aktie	0,8	0,9	1,0	0,8	0,8

Sammenligningstal for 2019 er ikke tilpasset ændringen i anvendt regnskabspraksis pr. 1. januar 2020 vedrørende leasing.

Påtegninger

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023 for Lån & Spar Bank A/S.

København, den 6. februar 2024

Årsrapporten med filnavnet LSB_aarsrapport_2023.xhtml er aflagt i overensstemmelse med lovgivningens krav, herunder Lov om finansiell virksomhed og Bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. Årsrapporten er herudover udarbejdet i overensstemmelse med yderligere danske oplysningskrav for børsnoterede selskaber og i overensstemmelse med ESEF-forordningen.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af bankens aktiver og passiver, finansielle stilling pr. 31. december 2023 samt af resultatet af bankens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023.

Ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse for udviklingen i virksomhedens aktiviteter og økonomiske forhold samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som virksomheden kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Direktionen

John Christiansen
Adm. direktør

Jesper Schiøler
Bankdirektør

Bestyrelsen

Gordon Ørskov Madsen
(Formand)

Heino Kegel
(1. næstformand)

Lisbeth Lintz Christensen
(2. næstformand)

Jørn Rise Andersen

Harun Demirtas

Michael Jacobsen

Jan Kamp Justesen

Preben Steenholdt Pedersen

Morten Norling Bæk

Carsten Mærsk Clausen

Klaus Jespersen

Karsten Poul Jørgensen

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til aktionæerne i Lån & Spar Bank A/S

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Lån & Spar Bank A/S for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023, der omfatter resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiell virksomhed og yderligere oplysningskrav for børsnoterede finansielle selskaber i Danmark.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2023 samt af resultatet af selskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023 i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed og yderligere oplysningskrav for børsnoterede finansielle selskaber i Danmark.

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til revisionsudvalget og bestyrelsen.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav

er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af selskabet i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisors etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser som omhandlet i artikel 5, stk. 1, i forordning (EU) nr. 537/2014.

Vi blev første gang valgt som revisor for Lån & Spar Bank A/S den 11. marts 2013 for regnskabsåret 2013. Efter udbud i 2017 er vi genvalgt årligt ved generalforsamlingsbeslutning i en samlet sammenhængende opgaveperiode på først fem år og herefter fem år frem til og med regnskabsåret 2022. Efter udbud i 2022 er vi genvalgt årligt ved generalforsamlingsbeslutning i en samlet sammenhængende opgaveperiode på et år frem til og med regnskabsåret 2023.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest bety-

Centrale forhold ved revisionen

Nedskrivninger på udlån

Udlån udgør 17.369,2 mio. kr. pr. 31. december 2023 (14.110,0 mio. kr. pr. 31. december 2022). Nedskrivninger på udlån udgør 211,8 mio. kr. pr. 31. december 2023 (155,8 mio. kr. pr. 31. december 2022).

Fastlæggelsen af nedskrivningsbehovet på udlån er forbundet med estimater og skøn. Som følge af væsentligheden af de foretagne estimater og skøn er revision af nedskrivninger på udlån et centralt forhold ved revisionen.

Principperne for opgørelse af nedskrivningsbehovet er beskrevet i anvendt regnskabspraksis, og ledelsen har nærmere beskrevet håndteringen af kreditrisici samt vurdering af nedskrivningsbehovet i note 2.2.

Vi har vurderet, at følgende forhold er de mest skønsmæssige og har krævet en øget opmærksomhed ved revisionen:

- Vurdering af om udlån er kreditforringet
- Parameterestimater i den modelbaserede beregning, herunder justering for fremtidige økonomiske forhold
- Fastlæggelse af det mest sandsynlige forløb af fremtidige betalinger på udlånene, herunder værdiansættelse af sikkerheder
- Vurdering af konsekvenserne af makroøkonomiske usikkerheder samt andre begivenheder, som nedskrivningsmodellerne ikke i forvejen tog højde for, både i form af ledelsesmæssige skøn indarbejdet i modellerne og ledelsesmæssige tillæg til nedskrivningsmodellerne.

Forholdet er behandlet således i revisionen

Vi har revideret måling af udlån, herunder de foretagne nedskrivninger på udlån. Vores revision har omfattet en gennemgang af relevante forretningsgange og test af relevante kontroller vedrørende de områder, der er de mest skønsmæssige og har krævet opmærksomhed ved revisionen, samt en analyse af størrelsen af nedskrivningerne.

Vores revisionshandling har desuden omfattet:

- Risikobaseret test af udlån for at sikre, at der sker rettidig identifikation af udlån, der er kreditforringet, herunder at der foretages korrekt nedskrivning herpå
- Vurdering af de anvendte parameterestimater i den modelbaserede beregning, herunder justeringen for fremtidige økonomiske forhold
- Vurdering af det mest sandsynlige forløb af fremtidige betalinger på udlånene, herunder værdiansættelse af sikkerheder
- Vurdering af ledelsesmæssige skøn indarbejdet i nedskrivningsmodellerne og ledelsesmæssige tillæg til nedskrivningsmodellerne i relation til konsekvenserne af makroøkonomiske usikkerheder og andre begivenheder, som nedskrivningsmodellerne ikke i forvejen tog højde for.

delige ved vores revision af årsregnskabet for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af årsregnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiel virksomhed og artikel 8 i forordning (EU) 2020/852 (taksonomiforordningen).

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i lov om finansiel virksomhed og artikel 8 i forordning (EU) 2020/852 (taksonomiforordningen). Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed og yderligere oplysningskrav for børsnoterede finansielle selskaber i Danmark.

Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere selskabets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske

beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.

- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed, og, hvor det er relevant, anvendte sikkerhedsfor-

anstaltninger eller handlinger foretaget for at eliminere trusler. Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af årsregnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at forholdet ikke skal kommunikeres i vores revisionspåtegning, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

Erklæring om overholdelse af ESEF-forordningen

Som et led i revisionen af årsregnskabet for Lån & Spar Bank A/S har vi udført handlinger med henblik på at udtrykke en konklusion om, hvorvidt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023, med filnavnet LSB_aarsrapport_2023.xhtml, er udarbejdet i overensstemmelse med EU-Kommissionens delegerede forordning (ESEF-forordningen), som indeholder krav til udarbejdelse af en årsrapport i XHTML-format.

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde en årsrapport, som overholder ESEF-forordningen, herunder udarbejdelsen af en årsrapport i XHTML-format.

Vores ansvar er, baseret på det opnåede bevis, at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsrapporten i alle væsentlige henseender er udarbejdet i overensstemmelse med

ESEF-forordningen, og at udtrykke en konklusion. Handlingerne omfatter kontrol af, om årsrapporten er udarbejdet i XHTML-format.

Det er vores opfattelse, at årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023, med filnavnet LSB_aarsrapport_2023.xhtml, i alle væsentlige henseender er udarbejdet i overensstemmelse med ESEF-forordningen.

København, den 6. februar 2024

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 96 35 56

Kasper Bruhn Udam
statsautoriseret revisor
MNE-nr. 29421

Jens Ringbæk
statsautoriseret revisor
MNE-nr. 27735

Repræsentantskab og lokalråd

Repræsentantskab

Sara Vergo, Forbundsformand - Formand
Dorte Lange, Næstformand - Næstformand
Ann-Mari Grønbæk, Formand
Bo Skaarup Bertelsen
Bo Yde Sørensen, Forbundsformand
Camilla Gregersen, Formand
Carl Johan G. Gaunitz, Kustode
Christian Sveigaard, Foreningsformand
Dorthe Boe Danbjørg, Forkvinde
Ebbe Drögemüller, Næstformand
Fatiha Benali, Direktør, CFO
Finn Borgquist, Direktør
Finn H. Bengtsen, Sekretariatschef
Grete Christensen, Formand
Hanne Pontoppidan, Formand
Helga Schultz, Formand
Henriette Vestergaard, Økonomichef
Henrik Leonhardt, Økonomichef
Jannick Stærmose Mortensen, Sekretariatschef
Jens Gammelmark, Direktør
Jesper Korsgaard Hansen, Formand
John Christiansen, Kredsformand
John Rasmussen, Direktør
Juliane Marie Neiiendam, Civilingeniør
Karsten Kjellerup Kjeldsen, Administrerende direktør
Kent Petersen, Formand
Kirsten Andersen, Forbundshovedkasserer
Lars Kehlet Nørskov, Konsulent
Lars Poul Helvard, Næstformand
Lars Wolsgaard, Formand
Lasse Bjerg Jørgensen, Hovedkasserer

Laura Klitgaard, Formand
Leif Ekelund Jensen, Formand
Malene Matthison-Hansen, Formand
Michael Bergmann Møller, Næstformand
Michael Nellemann Pedersen, Executive Director, CIO
Mikkel Channo Jessen, Områdegroupeformand
Morten Malle, Investeringsdirektør
Niels Bertelsen, Formand
Niels Tønning, Formand
Ole Løndal
Ole Sønder Koch, Specialkonsulent
Peter Nyrop Jørgensen, Markedschef
Rune Kjølby Larsen, Souschef
Samira Khan Thrane, Sekretariatschef
Soli Preuthun, Investeringschef
Steen Holse Andersen, Direktør
Søren Lindgren Uhre, Administrationschef
Søren Tschufarin Buhl, CRO
Thomas Andreassen, Formand
Tomas Kepler, Formand

Lokalråd

Esbjerg lokalråd

Susanne B. Jensen, Togfører
Bo Winberg Povelsen, Lokomotivfører
Cecilie Gabel Preuss, Lektor
Flemming Lillebæk Lassen, Flyverspecialist
Jakob Rosenlund Nørremark, Anlægsingeniør
Kim Sandholdt, Politiasistent
Lars Overgaard Larsen, Næstformand
Louise Gjervig Lehn, Kreds næstformand
Maja Gundermann Østergaard, Formand
Ole Stenshøj, Foreningsformand
Palle Brunsgaard Schmidt, Foreningsnæstformand
Solvej Kjærgård Pedersen, Kredsbestyrelsesmedlem

Hillerød lokalråd

Sonny Persson, Politiasistent
Kell Lythje Andersen, Korporal
Kristina Frederiksen, Kreds næstformand
Mads Fløe Holm, Fuldmægtig
Merete Svalgaard Knuhtsen, Kredsformand
Preben Steenholdt Pedersen, Forbundsformand

Kolding lokalråd

Carsten Weber Hansen, Foreningsformand
Carl D. Lerup Grann Petersen, Banemester
Hanne Flach, Lektor
Helle Kruse Hansen, Kreds næstformand
Jette Thygesen, Lektor
John Christiansen, Kredsformand
Karsten Hansen, Regionschef
Lars Kristian Andersen, Kredskasserer
Morten Østergaard Christensen, Næstformand
Niels Thisted Mørk, Foreningsnæstformand
Ole Bang, Lokomotivfører

Ravi Willesen, Kredsformand
Ulrik Mosekjær, Viceberedskabsmester

Køge lokalråd

Per Nørgaard Nielsen, Politiasistent
Anja Hoyer Didriksen, Kreds næstformand
Maria Lisbeth Vegeberg Laursen, Togfører / lokalgruppeformand
Per Baj Steenstrup, Politiasistent
Tanja Siiger, Kredsformand
Tina Braunstein, Civilingeniør

Odense lokalråd

Anders Erik Johnsen, Mekaniker
Anja Skovgaard Nissen, Kreds næstformand
Anne Tipsmark Ottesen
Camilla Duus Smidt, Kreds næstformand
Charlotte Holm, Kredsformand
Frede Skaaning, Togfører
Gitte Bech Larsen, Tillidsrepræsentant
Jan Damkjær Kristensen, Togfører
Kurt Bønnelykke, Foreningsnæstformand
Lone Clausen, Næstformand
Per Svanegaard Nielsen, Foreningsformand
Peter Lund Andersen, Kredsformand
Poul Dalgaard Jensen, Lektor
Thomas Jasper, Politiasistent

Roskilde lokalråd

Christian Sveigaard, Formand
Kirsten Andersen, Forbundshovedkasserer
Kristian Blicher, Kaptajn
Lars Bonde Eriksen, Formand
Mads Glarborg Dam, Chefsergent
Michelle Gulbæk Serve, 1. kreds næstforkvinde

Nicolai Schiørring, Ingeniør
Rune Mikael Kent, Kredskasserer

Aalborg lokalråd

Poul Buus, Foreningsformand
Bjarne Aunsbjerg, Lokomotivfører
Bodil Laustsen, Kredsformand
Christina Windau Hay Lund, Kredsformand
Helle Severinsen Frandsen, Lektor
Jan Sørensen, Overmekaniker
Knud Simon Hovmann Andresen, Materielmester
Lars Busk Fjelsted Hansen, Kredsformand
Lars Dalsgaard, Hovedbestyrelsesmedlem
Laura Klitgaard, Formand
Michael Kirstein Palmgren Madsen, Politiasistent / tillidsrepræsentant
Rasmus Holkenberg, Kaptajn
Ulla Koch Sørensen, Børnehaveklasseleder

Aarhus lokalråd

Kristian Helth Bertelsen, Næstformand
Anita Frank, Foreningsnæstformand
Bo Kaas Willestoft, Lokalformand
Carsten Nielsen, Næstformand
Claus Barrett Jeslund, Politiasistent
Hans Friis, Lokomotivfører
Jacob Damborg Gøtzsche, Kreds næstformand
Karen Falkenberg Lund, Kursus- og eventkoordinator
Leif Plauborg, Kredsformand
Maria Greve Svendsen, Kreds næstformand
Michael Krogh Hansen, Tillidsrepræsentant
Peter Hansen, Fuldmægtig
Torben Michelsen, Faglærer

Lån & Spar Bank A/S
Højbro Plads 9-11
DK-1200 København K

CVR-nr.: 13 53 85 30
Hjemsted: Københavns Kommune